

คู่มือ

โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ (One Tambon One New Theory Group)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ น้อมนำหลักทฤษฎีใหม่ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการพัฒนาพื้นที่จุดเรียนรู้ในรูปแบบกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ มุ่งเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ให้เข้มแข็งเพื่อให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

สำหรับรายละเอียดเนื้อหาในเอกสารคู่มือการดำเนินการ สำหรับเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย รายละเอียดโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ แนวทางการดำเนินงาน การเบิกจ่ายเงินงบประมาณโครงการ และภาคผนวก ซึ่งมีรายละเอียด แบบฟอร์มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรม เพื่อให้สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงานและสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือปฏิบัติงานฯ นี้ จะเป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กันยายน ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
สารบัญ	๓
ส่วนที่ ๑ โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๕
ส่วนที่ ๒ แนวทางการดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๑๒
๒.๑ การบริหารโครงการ	๑๓
- กลไกการบริหารโครงการ	๑๕
- การประชาสัมพันธ์	๑๕
๒.๒ การคัดเลือกเกษตรกร	๑๕
- คุณสมบัติเกษตรกร	๑๖
- วิธีการรับสมัครเกษตรกร	๑๖
- วิธีการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	๑๘
๒.๓ การจ้างงานระดับตำบล	๑๘
- คุณสมบัติของผู้รับจ้างงาน	๑๘
- ปฏิบัติหน้าที่	๑๘
- วิธีการรับสมัคร	๑๘
- วิธีการคัดเลือกผู้รับจ้างงาน	๑๙
- วิธีการจัดหาวัสดุ	๒๑
๒.๔ การสนับสนุนเกษตรกร	๒๒
- การพัฒนาเกษตรกร	๒๒
- การพัฒนาพื้นที่ (การขุดสระเก็บน้ำ)	๒๖
- การพัฒนาการผลิต (พืช สัตว์ ประมง)	๒๘
- การพัฒนากลุ่มเกษตรกร	๓๔
- การพัฒนาการตลาด	๓๗
๒.๕ การติดตามและประเมินผลโครงการฯ	๔๐
๒.๖ แผนปฏิบัติงาน	๔๓
ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	๔๘
- คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๘๙๕/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓	๔๙
ภาคผนวก ข	๕๓
- ใบสมัครเกษตรกร	๕๔
ภาคผนวก ค	๕๕
- หนังสือยินยอมให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่	๕๖
ภาคผนวก ง	๕๗
- ใบสมัครจ้างงาน	๕๘
- หนังสือรับรองที่อยู่อาศัย	๖๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- เกณฑ์การกำหนดสัดส่วนการจ้างงาน	๖๑
- ตัวอย่างวิธีการคัดเลือกการจ้างงาน	๖๒
- การเบิกจ่ายเงินจากคลัง	๗๔
- เอกสารสำหรับการปฏิบัติงาน ได้แก่ แผนปฏิบัติงานการจ้างงาน แบบบันทึกการปฏิบัติงานรายเดือน แบบบันทึกการทำกิจกรรมรายวัน แบบบันทึกข้อมูลตำบล แบบเก็บข้อมูลประเมินแปลงเกษตรกร แบบเก็บข้อมูลรายบุคคลก่อนและหลังเข้าโครงการฯ	๗๗
ภาคผนวก จ	๘๖
- แบบฟอร์มการฝึกอบรม	๘๗
- แบบประเมินผลก่อน-หลังการฝึกอบรม	๘๘
- ตัวอย่างแผนผังฟาร์มแปลงเกษตรกร	๙๓
- ตัวอย่างแบบฟอร์มการสำรวจและประเมินคุณสมบัติเกษตรกร	๙๖
ภาคผนวก ฉ	๙๗
- แบบการรายงานผลและติดตาม	๙๘
- แฟ้มข้อมูล (Port Folio) เกษตรกรเข้าร่วมโครงการรายบุคคล	๑๐๑
- แบบฟอร์มการรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการ	๑๐๒
ภาคผนวก ช	๑๐๓
- พื้นที่ดำเนินการในแต่ละภาคแต่ละจังหวัด	๑๐๔
- นิยามเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน	๑๐๘
ภาคผนวก ซ	๑๑๑
- คุณสมบัติเกษตรกรและวิธีการรับสมัคร (ระยะที่ ๒)	๑๑๒
- ใบสมัครเกษตรกร (ระยะที่ ๒)	๑๑๓
- หนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ (ระยะที่ ๒)	๑๑๔
- แผนภาพขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการของแรงงาน (ระยะ ๒)	๑๑๕
- คุณสมบัติของผู้รับจ้างงานและวิธีการรับสมัคร (ระยะที่ ๒)	๑๑๖
- ใบสมัครผู้รับจ้างงาน (ระยะที่ ๒)	๑๑๘
- หนังสือรับรองการมีที่พักอาศัยในพื้นที่ (ระยะที่ ๒)	๑๒๐
- แผนภาพขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการของแรงงาน (ระยะ ๒)	๑๒๑

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ ๑	Flow chart ภาพรวมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๑๑
ภาพที่ ๒	แผนภาพขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร (ระยะที่ ๑)	๑๗
ภาพที่ ๓	แผนภาพขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการของแรงงาน (ระยะที่ ๑)	๒๐
ภาพที่ ๔	แผนผังการจัดการในการผลิต	๓๐
ภาพที่ ๕	กรอบแนวความคิดในการดำเนินกิจกรรมส่งอาชีพประมง โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๓๒
ภาพที่ ๖	ขั้นตอนการดำเนินงานและหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	๔๕
ภาพที่ ๗	การดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๔๖
ภาพที่ ๘	แผนดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๔๗

ส่วนที่ ๑

โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่
(One Tambon One New Theory Group)

โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๑. หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรง และเป็นวงกว้างต่อทั้งการแพทย์ การท่องเที่ยว การบริการ การผลิตอุตสาหกรรม การค้าและการเกษตร ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ประชาชนส่วนหนึ่งตัดสินใจเดินทางกลับภูมิลำเนา ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจที่ผู้คนพากันกักตุนอาหาร จนอาจนำไปสู่ภาวะขาดแคลนอาหารขึ้นได้ ภาคเกษตรกรรมซึ่งเป็นต้นสายแห่งการผลิต “อาหาร” อันเป็นปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์กลายเป็นหนทางรอดของกลุ่มแรงงานกลับภูมิลำเนาที่จะช่วยให้ผ่านพ้นสถานการณ์วิกฤตเช่นนี้ไปได้

การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ ที่กำลังขยายวงกว้าง จะเป็นผลกระทบต่อสิ่งที่ส่งผลให้เกิดภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจ ซึ่งทาง IMF คาดการณ์ว่าจะทำให้เศรษฐกิจโลกจะตกต่ำในระดับเลวร้ายที่สุดนับตั้งแต่ Great Depression เมื่อทศวรรษ ๑๙๓๐ การฟื้นฟูประเทศไทย ภายหลังจากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน และครอบคลุมทุกมิติ

ภาคการเกษตร เป็นภาคการผลิตที่สำคัญที่ผลิต “อาหาร” เพื่อการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกต่างประเทศ ตามยุทธศาสตร์ “ครัวไทยสู่ครัวโลก” อีกทั้งความเสียหายของภาคเกษตรกรรมยังเป็นปัญหาหลักที่จะนำไปสู่ปัญหาในวงจรการผลิตของภาคการเกษตรซึ่งเป็นแหล่งอาหาร รายได้เป็นความมั่นคง ในชีวิตสูงสุดของคนไทย ประกอบกับในช่วงวิกฤตดังกล่าว มีแรงงานที่หนีภัยโควิด-๑๙ กลับสู่ภูมิลำเนาเป็นจำนวนมาก ไม่มีงานทำ ขาดรายได้เพื่อการดำรงชีพ และมีแนวโน้มการตกงานมากขึ้นเนื่องจากการนำเทคโนโลยีหุ่นยนต์ มาทำงานแทนคนมากขึ้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ บรรเทาปัญหาการว่างงาน ลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคการเกษตรกรรมไปสู่ภาคอื่น ๆ และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในท้องถิ่นให้มีความมั่นคงในการเป็นแหล่งผลิตอาหาร มีทางเลือก มีอาชีพ มีความอุดมสมบูรณ์ มีความอบอุ่นจากครอบครัว แล้วความสุขตามวิถีชีวิตพอเพียงก็จะเกิดขึ้นกับชุมชน ซึ่งเป็นศาสตร์ที่เป็นทางรอดของเกษตรกรไทย เพื่อมุ่งสู่ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งนี้ โครงการดังกล่าว นอกจากจะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจในระยะสั้นแล้ว ยังช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้กับเศรษฐกิจไทยในระยะยาว เกษตรกรสามารถเลี้ยงตนเองและสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้อย่างพอเพียงและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และน้อมนำหลักทฤษฎีใหม่ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาพื้นที่จุดเรียนรู้ในรูปแบบกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๒.๒ เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำสำหรับการเกษตรตลอดจนพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำด้วยระบบและวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓ เพื่อฟื้นฟูภาคการเกษตร และการจ้างงานภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยมุ่งเน้นเกษตรกรที่มีความตั้งใจเอาใจใส่อย่างจริงจัง ต่อยอด เพิ่มรายได้

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเกษตรกร ๖๔,๑๔๔ ราย ในพื้นที่ ๔,๐๐๙ ตำบล

๓.๒ เป้าหมายพัฒนาพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวนพื้นที่ ๑๙๒,๔๓๒ ไร่ ในพื้นที่ ๔,๐๐๙ ตำบล

๓.๓ เป้าหมายการจ้างงานเกษตรกร ๓๒,๐๗๒ ราย ในพื้นที่ ๔,๐๐๙ ตำบล

๔. สถานที่ดำเนินการ

แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ได้รับการคัดเลือก ในพื้นที่ ๔,๐๐๙ ตำบล ๗๕ จังหวัด

๕. ขอบเขตการดำเนินการ

๕.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๒ จ้างงานระดับตำบล ในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย ๔,๐๐๙ ตำบล ๆ ละ ๘ ราย รวมทั้งสิ้น ๓๒,๐๗๒ ราย

๕.๓ กำหนดคุณสมบัติเกษตรกร หลักเกณฑ์เงื่อนไขและแนวทางในการดำเนินงานโครงการ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

๕.๔ รับสมัครเกษตรกร จัดทำเอกสารเผยแพร่ ทำความเข้าใจกับเกษตรกรและดำเนินการรับสมัครเกษตรกร ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ พร้อมกันทั่วประเทศ ตามคุณสมบัติที่กำหนด โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ

๕.๕ ตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกร ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติ และคัดเลือกเกษตรกรให้เหลือจำนวนตามที่เป้าหมายกำหนด โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ

๕.๖ จัดทำคู่มือสำหรับเกษตรกร คำแนะนำในการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อรวมกลุ่มและปรับเปลี่ยนเป็นแปลงส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

๕.๗ การฝึกอบรมเกษตรกร โดยหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๘ การปรับปรุงแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อให้เกิดเป็นแปลงแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สามารถเป็นตัวอย่างการเรียนรู้ของเกษตรกรภายในชุมชนได้ และเป็นแปลงต้นแบบในการขยายผลไปสู่เกษตรกรรายอื่น

๕.๙ การพัฒนาอาชีพ มุ่งเน้นการจัดการดิน การปลูกพืช การประมง การปศุสัตว์ การจัดทำกิจกรรมหมุนเสริม นิเวศ เกษตร ธรรมชาติ เข้าสู่มาตรฐานตามรูปแบบของเกษตรกรรมยั่งยืน โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วนแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อส่งเสริมการดำเนินการเกษตรทฤษฎีใหม่ให้เกิดเป็นรูปธรรม และมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๕.๑๐ การส่งเสริมการตลาด สนับสนุนกลุ่มเกษตรกรในการนำผลผลิตที่เกิดจากแปลงเรียนรู้ของเกษตรกร ต้องได้รับมาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มสู่สินค้าเกษตรเพื่อการพาณิชย์ สินค้าเกษตรอุตสาหกรรม และสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ทั้งช่องทางการตลาดทั่วไปและตลาดแบบออนไลน์ เชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๑๑ การเพิ่มช่องทางในการสื่อสารในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามช่องทาง เช่น Call Center, Facebook, Line, WEB Site เป็นต้น เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ หรือประชาชนทั่วไป สามารถสอบถามข้อมูล แจ้งปัญหา อุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน

๕.๑๒ ให้ความรู้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่หรือทำเกษตรแบบอื่นๆ เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่เพิ่มเติมให้กับเกษตรกร ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ เช่น TV, YouTube, WEB Site, Facebook เป็นต้น เพื่อเป็นสื่อในการให้ความรู้แก่เกษตรกรได้นำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้

๕.๑๓ ติดตามและประเมินผล ในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อติดตามความสำเร็จของงาน และหาโอกาสในการปรับปรุงเพื่อให้การปฏิบัติงานของโครงการดีขึ้น

๖. ตัวชี้วัด

เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ในพื้นที่ จำนวน ๓๒,๐๗๒ คน

๗. ผลผลิต (Output)

๗.๑ พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้น รวม ๑๙๒,๔๓๒ ไร่

๗.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีพื้นที่กักเก็บน้ำ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒,๑๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อราย

๗.๓ เกษตรกรได้รับการพัฒนาให้มีความมั่นคงในอาชีพทำเกษตรกรรมยั่งยืนและมีแปลงต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ ๖๔,๑๔๔ คน

๗.๖ เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ ในพื้นที่จำนวน ๓๒,๐๗๒ ราย

๘. ผลลัพธ์ (Outcome)

๘.๑ เกษตรกรมีอาชีพ มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

๘.๓ ส่งเสริมการผลิตภาคการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๘.๔ สร้างความภาคภูมิใจให้กับอาชีพเกษตรกร

๙. ผลกระทบ (Impact)

๙.๑ เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาและจัดการตนเอง

๙.๒ พัฒนาความมั่นคงทางน้ำ และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๙.๓ ฐานทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรป่าไม้ ได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๙.๔ สนับสนุนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๙.๕ แก้ไขปัญหาความยากจน ลดอัตราการว่างงาน แรงงานคืนถิ่น

๑๐. ระยะเวลาดำเนินงาน

กรกฎาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔

๑๑. งบประมาณ

รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๙,๘๐๕,๗๐๗,๐๐๐ บาท (เก้าพันแปดร้อยห้าล้านเจ็ดแสนเจ็ดพันบาทถ้วน) ภายใต้แผนงานที่ ๓.๒ สร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานราก ตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑๒. หน่วยงานรับผิดชอบ

๑ หน่วยงานหลัก : สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒ หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๓ หน่วยงานสนับสนุน : กรมชลประทาน กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์
กรมการข้าว กรมหม่อนไหม สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร
แห่งชาติ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๑๓. เกษตรทฤษฎีใหม่ หมายถึง “ระบบการเกษตรที่มีกิจกรรมการผลิตหลายชนิดในพื้นที่ขนาดเล็ก โดยมีการแบ่งสัดส่วนพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน (๑) พื้นที่กักเก็บน้ำ ประมาณ ๓๐% (๒) พื้นที่ปลูกข้าว ประมาณ ๓๐% (๓) พื้นที่ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ประมาณ ๓๐% และ (๔) พื้นที่สิ่งปลูกสร้าง ประมาณ ๑๐% เช่น ที่อยู่อาศัย โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ยุ้งฉาง เป็นต้น โดยสามารถปรับสัดส่วนพื้นที่ และเพิ่มเติม กิจกรรมการผลิตได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่” แต่สำหรับโครงการฯ นี้ เป็นการนำเกษตรทฤษฎีใหม่ในขนาดพื้นที่ ๓ - ๕ ไร่

หลักการและเหตุผล

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ วิกฤตเศรษฐกิจพากันกักตุนอาหารนำไปสู่ภาวะขาดแคลนอาหาร แรงงานตกงานและกลับภูมิลำเนา ขาดรายได้เพื่อการดำรงชีพ

การฟื้นฟูประเทศไทยอย่างเร่งด่วนคือน้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรกรรมยั่งยืนในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในท้องถิ่นมีความมั่นคงในการเป็นแหล่งผลิตอาหารช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ บรรเทาปัญหาการว่างงาน

สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในท้องถิ่นให้มีความมั่นคงในการเป็นแหล่งผลิตอาหาร มีทางเลือก มีอาหาร มีอาชีพ มีความอุดมสมบูรณ์ มีความอบอุ่นจากครอบครัว แล้วความสุขตามวิถีชีวิตพอเพียงก็จะเกิดขึ้นกับชุมชน

โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และน้อมนำหลักทฤษฎีใหม่ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำสำหรับทำการเกษตร ตลอดจนพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำด้วยระบบและวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อฟื้นฟูภาคการเกษตรและการจ้างงานภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยมุ่งเน้นเกษตรกรที่มีความตั้งใจเอาใจใส่อย่างจริงจัง ต่อยอด เพิ่มรายได้

ผลผลิต (Output)

1. พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้น รวม ๑๙๒,๔๓๒ ไร่
2. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีพื้นที่กักเก็บน้ำ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒,๑๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อราย
3. เกษตรกรได้รับการพัฒนาให้มีความมั่นคงในอาชีพทำเกษตรกรรมยั่งยืนและมีแปลงต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ ๖๔,๑๔๔ คน
4. เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ ในพื้นที่จำนวน ๓๒,๐๗๒ ราย

เป้าหมาย/งบประมาณ

พัฒนาพื้นที่ ๔,๐๐๙ ตำบล	จ้างงานระดับตำบล รวม ๓๒,๐๗๒ ราย
รวม ๖๔,๑๔๔ ราย	
งบประมาณ ๙,๘๐๕,๗๐๗,๐๐๐ บาท	

การดำเนินงานโครงการ

- 1 การกำหนดหลักเกณฑ์การรับสมัคร**
  - เกษตรกร: กำหนดคุณสมบัติ วิธีการรับสมัครเกษตรกร วิธีการคัดเลือกเกษตรกร เข้าร่วมโครงการ
  - แรงงาน: กำหนดคุณสมบัติของผู้รับจ้างงาน การปฏิบัติหน้าที่ วิธีการรับสมัคร วิธีการคัดเลือก โดยแจ้งแนวทางรับสมัครไปยังจังหวัด อำเภอ และตำบล
- 2 การรับสมัครเกษตรกรและผู้รับจ้างงาน**
  - ประชาสัมพันธ์ ประกาศรับสมัครตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด
  - เกษตรกร สมัครด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ ยื่นใบสมัครกับเจ้าหน้าที่เกษตรกรตำบล หรือที่สำนักงานเกษตรอำเภอ
  - ผู้รับจ้างงาน สมัครด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์
- 3 การคัดเลือก**
  - ดำเนินการคัดเลือกและประกาศผลการคัดเลือกเกษตรกรและผู้รับจ้างงานตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด
- 4 การสนับสนุนเกษตรกร**
  - การพัฒนาเกษตรกร (อบรมให้ความรู้)
  - การพัฒนาพื้นที่ (การขุดสระเก็บน้ำ) การพัฒนาการผลิต (พืช สัตว์ ประมง)
  - การพัฒนากลุ่มเกษตรกร การพัฒนาการตลาด
- 5 การติดตามประเมินผลโครงการ**
  - การติดตามผลและรายงานความก้าวหน้าระดับจังหวัดโดยคณะทำงานขับเคลื่อนระดับจังหวัดระดับกระทรวงโดยคณะกรรมการบริหารโครงการ
  - การตรวจติดตามการดำเนินงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
  - ประเมินผลโครงการ

หน่วยงานสนับสนุน : กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมการข้าว กรมหม่อนไหม สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมชลประทาน

ผลลัพธ์ (Outcome)

- เกษตรกรมีอาชีพ มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
- ส่งเสริมการผลิตภาคการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- สร้างความพึงพอใจให้กับอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๑ Flowchart ภาพรวม โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ส่วนที่ ๒

แนวทางดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

แนวทางการดำเนินโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงของอาชีพเกษตรกร สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในท้องถิ่น โดยจัดทำโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ บรรเทาปัญหาการว่างงาน ลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคการเกษตรกรรมไปสู่ภาคอื่นๆ และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในท้องถิ่นให้มีความมั่นคงในการเป็นแหล่งผลิตอาหาร มีทางเลือก มีอาชีพ มีความอุดมสมบูรณ์ มีความอบอุ่นจากครอบครัว แล้วความสุขตามวิถีชีวิตพอเพียงก็จะเกิดขึ้นกับชุมชน โดยมีเป้าหมายเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๖๔,๑๔๔ ราย ในพื้นที่ ๔,๐๐๙ ตำบล และเป้าหมายการจ้างงานเกษตรกร ๓๒,๐๗๒ ราย ในพื้นที่ ๔,๐๐๙ ตำบล โดยแนวทางการดำเนินโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ มีดังนี้

๒.๑ การบริหารโครงการ

๒.๑.๑ กลไกการบริหารโครงการ

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำและเสนอโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ภายใต้โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ไปยังคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อพิจารณาและเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้แล้ว นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ และมีการบูรณาการจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับนโยบาย คณะกรรมการบริหาร และคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้ (ภาคผนวก ก)

๑) ส่วนกลาง

๑.๑) คณะกรรมการบริหารโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

- ประธาน : ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองประธาน : รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย
ฝ่ายเลขานุการ : ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ (สผง.) สป.กษ.
ผู้อำนวยการกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน (กนท.) สป.กษ.

หน้าที่และอำนาจ

๑.๑.๑) กำหนดแนวทาง แผนงาน โครงการ การดำเนินงานและขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ให้บรรลุตามนโยบายที่กำหนดไว้

๑.๑.๒) กำกับ ดูแล ให้คำแนะนำ ปรีกษา แก้ไขปัญหาอุปสรรค ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการกำกับนโยบายโครงการ ฯ

๑.๑.๓) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรืออื่นๆ ตามความจำเป็น

๑.๑.๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒) คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

ประธาน : ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย

ฝ่ายเลขานุการ : ผู้อำนวยการกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพการเกษตร กนท. สป.กษ.

หัวหน้ากลุ่มเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สผง. สป.กษ.

หน้าที่และอำนาจ

๑.๒.๑) ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานและขับเคลื่อนโครงการ ฯ

๑.๒.๒) วางแผนการดำเนินงาน แผนการประชาสัมพันธ์ แผนการบริหารงบประมาณ

โครงการ

๑.๒.๓) ติดตามการดำเนินงาน ร่วมแก้ไขปัญหาคการดำเนินงานและรายงานผลให้ คณะกรรมการบริหารโครงการ ฯ ทราบอย่างต่อเนื่อง

๑.๒.๔) บูรณาการความร่วมมือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน เพื่อสนับสนุน การดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

๒) ส่วนภูมิภาค

๒.๑) คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด

ประธาน : เกษตรและสหกรณ์จังหวัด

เลขานุการ : หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

หน้าที่และอำนาจ

๒.๑.๑) พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรและแรงงานเกษตรทฤษฎีใหม่ระดับตำบลเข้าร่วมโครงการ

๒.๑.๒) ขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

๒.๑.๓) ติดตามการดำเนินงาน ร่วมแก้ไขปัญหาคการดำเนินงาน และรายงานผลต่อ คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทราบอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๔) บูรณาการความร่วมมือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

๒.๑.๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๒) คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ

ที่ปรึกษา : นายอำเภอ

ประธาน : เกษตรอำเภอ

รองประธาน : ปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมาย

ฝ่ายเลขานุการ : เกษตรตำบลที่ได้รับมอบหมาย

ผู้แทนสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

หน้าที่และอำนาจ

- ๒.๒.๑ รับสมัคร ตรวจสอบคุณสมบัติ และคัดเลือกเกษตรกร เพื่อเข้าร่วมโครงการ
- ๒.๒.๒ รับสมัคร และคัดเลือกแรงงานเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับตำบลเพื่อเข้าร่วมโครงการ
- ๒.๒.๓ ขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่
- ๒.๒.๔ ติดตามการดำเนินงาน ร่วมแก้ไขปัญหาการดำเนินงานและรายงานผลต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด ทราบอย่างต่อเนื่อง
- ๒.๒.๕ บูรณาการความร่วมมือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนในพื้นที่อำเภอ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่
- ๒.๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๑.๒ การประชาสัมพันธ์

- ๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยส่วนกลาง ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ผ่านระบบการประชุมทางไกลออนไลน์ (Web Conference) ถ่ายทอดสัญญาณไปยังสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ๗๖ จังหวัด ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย คือ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด และปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่
- ๒) คณะกรรมการบริหารโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ในการรับสมัครเกษตรกรและการจ้างงาน โดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เช่น คลิปวิดีโอ Spot ประชาสัมพันธ์ สื่อหนังสือพิมพ์ website Facebook Like Link/URL Line เป็นต้น ช่วงเวลาการรับสมัครเกษตรกรและการจ้างงาน ในระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม – ๙ กันยายน ๒๕๖๓
- ๓) คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับจังหวัด / ระดับอำเภอ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการฯ ได้แก่ การออกหอกระจายข่าวของชุมชน การประกาศหรือแจ้งข่าวผ่านสื่อท้องถิ่น การแจ้งในเวทีการประชุมประจำเดือนระดับอำเภอ เป็นต้น และสร้างความเข้าใจให้แก่เกษตรกรในพื้นที่อย่างทั่วถึง

๒.๒ การคัดเลือกเกษตรกร

๒.๒.๑ คุณสมบัติเกษตรกร

- ๑) ต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือเกษตรกรทั่วไป หรือทายาทเกษตรกร หรือแรงงานคืนถิ่น หรืออาสาสมัครเกษตรกรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๒) มีอายุระหว่าง ๑๘ – ๖๐ ปี และมีสัญชาติไทย
- ๓) พื้นที่ที่ใช้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ต้องเป็นพื้นที่ที่เป็นผืนเดียวกันไม่น้อยกว่า ๓ ไร่ และเป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิถูกต้องตามกฎหมาย โดยเอกสารสิทธิต้องเป็นของผู้สมัครหรือเป็นของทายาทของผู้สมัคร (บิดากับบุตร มารดากับบุตร สามีกับภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมาย) และผู้สมัครต้องมีที่พักอาศัยในพื้นที่ที่ใช้สมัครเข้าร่วมโครงการ
- ๔) เจ้าของเอกสารสิทธิตามข้อ (๓) ต้องยินยอมให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อดำเนินโครงการฯ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๗ ปี
- ๕) ผู้สมัครและพื้นที่ที่ใช้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ต้องไม่อยู่ในโครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ (๕ ประสาน) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ: จะดำเนินการเปิดรับสมัครในรอบที่ ๒ คุณสมบัติเกษตรกรปรับปรุงใหม่อยู่ใน ภาคผนวก ข

๒.๒.๒ วิธีการรับสมัคร (ภาพที่ ๒)

๑) สมัครด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ <http://ntag.moac.go.th> (คู่มือการบันทึกข้อมูลโครงการ)

๒) ยื่นใบสมัครกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล หรือที่สำนักงานเกษตรอำเภอ (ภาคผนวก ข และ ค)

๒.๒.๓ วิธีการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ ประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการ ผู้แทนจากสภาเกษตรกรในพื้นที่ และผู้แทนจากชุมชนในพื้นที่ เป็นผู้คัดเลือกเกษตรกรรายตำบล โดยการ

๑) พิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลผู้สมัครกับคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการฯ

๒) ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ โดยใช้ข้อมูลทางวิชาการของกรมพัฒนาที่ดิน ในการประเมินศักยภาพของพื้นที่และการกักเก็บน้ำ รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ เช่น ชั้นเกลือ ชั้นดินเปรี้ยว ชั้นดาน ชั้นหิน เป็นต้น **กรณี** ไม่สามารถตรวจสอบจากข้อมูลจากเอกสารได้ ให้มอบหมายคณะกรรมการ ลงพื้นที่ตรวจสอบร่วมกับผู้สมัคร

๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ อาจกำหนดเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

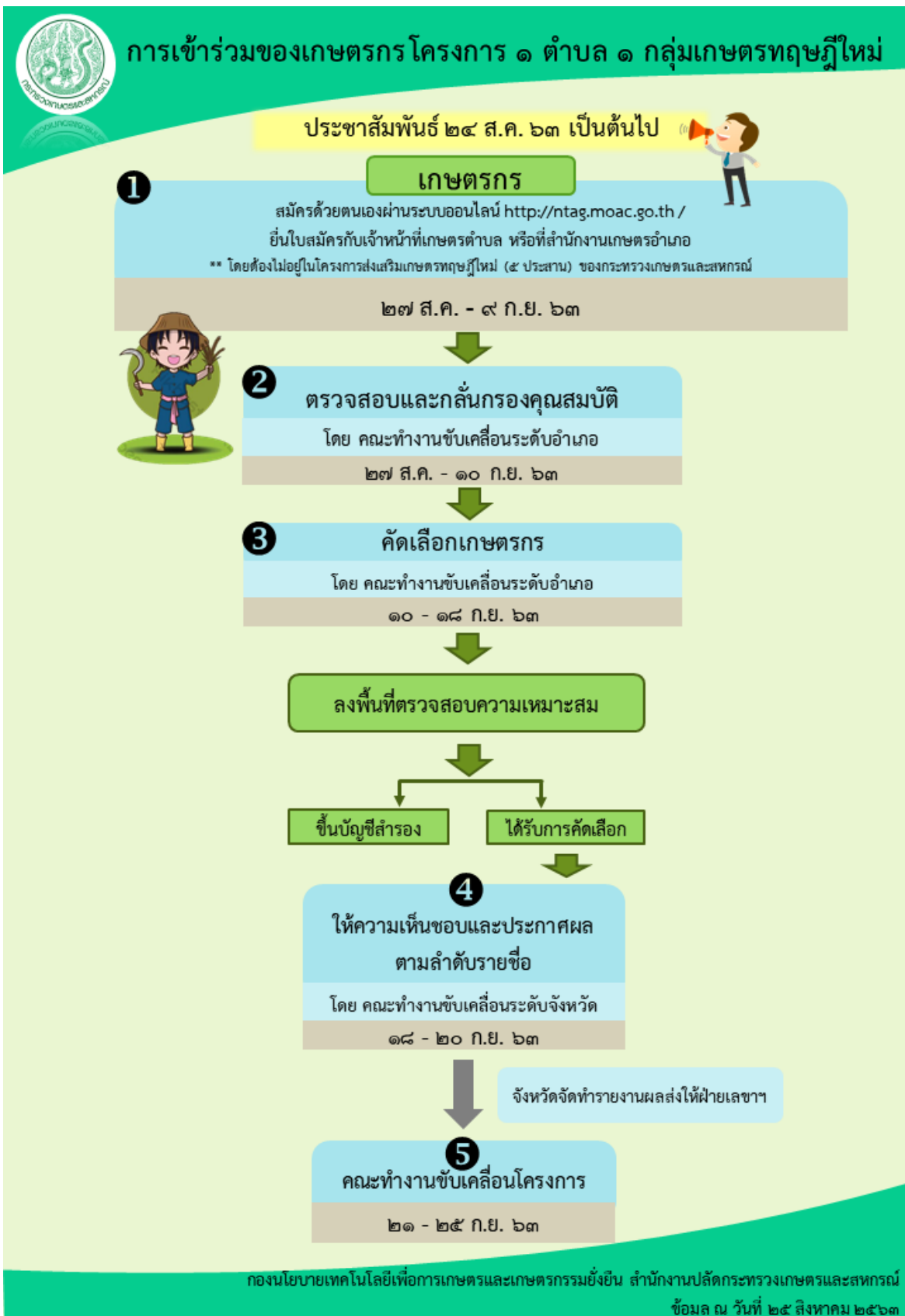
๔) การพิจารณาผลของคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ ให้มีการบันทึกความเห็น เหตุผลในการตัดสินใจ และมติที่ประชุมให้ชัดเจน

๕) พิจารณาขึ้นบัญชีผู้ผ่านการคัดเลือก โดยลำดับจากวันที่สมัคร และขึ้นบัญชีสำรองในกรณีที่มีผู้ผ่านการคัดเลือกเกินเป้าหมายที่ได้รับการจัดสรร และอาจมีการพิจารณาเพิ่มเติมหากมีการจัดสรรเป้าหมายเพิ่ม

๕) แจ้งผู้ที่ได้รับการคัดเลือกทราบ เพื่อทำข้อตกลงรายละเอียด และเตรียมพื้นที่สำหรับดำเนินการต่อไป

หมายเหตุ : กรณีในตำบลใดมีเกษตรกรเพียง ๑ ราย ให้งดเข้าร่วมโครงการฯ ในตำบลนั้น

ภาพที่ ๒ แผนภาพขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร (ระยะ ๑)

๒.๓ การจ้างงานระดับตำบล

ดำเนินกิจกรรมจ้างงานระดับตำบล ในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย รายละ ๙,๐๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งได้รวมค่าใช้จ่ายทั้งปวงด้วยแล้ว

๒.๓.๑ คุณสมบัติของผู้รับจ้างงาน

๑) เป็นเกษตรกรทั่วไป หรือทายาทเกษตรกร หรือแรงงานคืนถิ่น หรืออาสาสมัครเกษตรกรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒) อายุระหว่าง ๑๘ - ๖๐ ปีบริบูรณ์ และมีสัญชาติไทย

๓) วุฒิก่อนศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือเทียบเท่า

๔) มีที่พักอาศัยอยู่ในตำบลที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ

๕) ต้องมีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ (smartphone) ฯลฯ

๖) ไม่เป็นข้าราชการประจำ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือข้าราชการบำนาญ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวง กรมที่มีฐานะเทียบเท่าพนักงานส่วนท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และไม่เป็นลูกจ้างเอกชน

๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

๘) ต้องไม่เป็นเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรมปรับปรุงแปลงตามโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๙) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรง

๒.๓.๒ การปฏิบัติหน้าที่

๑) สนับสนุนการวางแผนการผลิตแปลงเกษตรกรทฤษฎีใหม่ของผู้เข้าร่วมโครงการฯ และปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการดำเนินงานภายใต้โครงการฯ

๒) จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลด้านการเกษตรในพื้นที่ตำบล พร้อมทั้งจัดทำรายงานตามแบบรายงาน (ภาคผนวก ง)

๓) นำความรู้และข้อมูลข่าวสารที่ได้รับถ่ายทอดสู่เกษตรกร ที่รับผิดชอบและติดตามสถานการณ์ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

๔) ประสานเชื่อมโยงการทำงาน และประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรม โครงการตามนโยบาย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เข้าถึงหมู่บ้านที่รับผิดชอบ

๕) จัดทำแผนผลการปฏิบัติงานรายเดือน ตามแบบรายงานใน ภาคผนวก ง

๖) รายงานผลความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค การดำเนินงานตามโครงการในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เดือนละ ๑ ครั้ง

๗) ประสานงานหรือร่วมประชุมกับคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอ

๘) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

๒.๓.๓ วิธีการรับสมัคร (ภาพที่ ๓)

สมัครด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ <http://ntag.moac.go.th> (คู่มือการบันทึกข้อมูลโครงการ)

๒.๓.๔ วิธีการคัดเลือกผู้รับจ้างงาน (ภาคผนวก ง)

คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ ประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการ ผู้แทนจากสภาเกษตรกรในพื้นที่ และผู้แทนจากชุมชนในพื้นที่ เป็นผู้คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ในแต่ละตำบล ดังนี้ (ภาคผนวก ง)

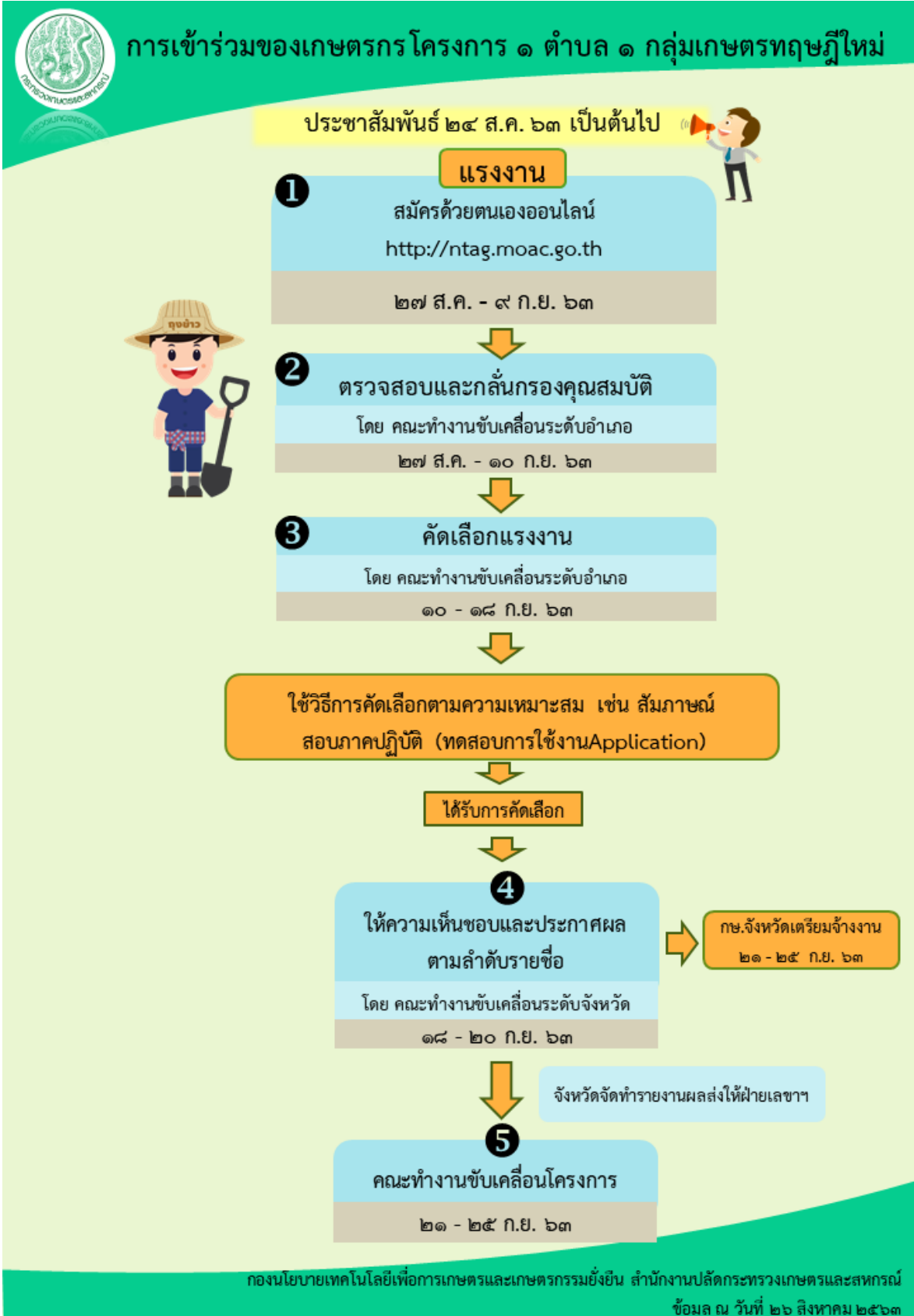
๑) วิธีการคัดเลือกให้คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ เป็นผู้กำหนด ซึ่งอาจให้วิธีการสัมภาษณ์ การทดสอบภาคปฏิบัติ หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับงานที่จะต้องปฏิบัติ ทั้งนี้ สามารถศึกษาตัวอย่างเครื่องมือในการสัมภาษณ์ และการทดสอบการปฏิบัติได้ตามตัวอย่างในภาคผนวก

๒) เกณฑ์การตัดสินผู้ผ่านการคัดเลือก ให้คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ สามารถกำหนดให้เหมาะสม ชัดเจน และสอดคล้องกับวิธีการคัดเลือกตามข้อ (๑)

๓) การพิจารณาผลของคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ ให้มีการบันทึกความเห็น เหตุผลในการตัดสิน และมติที่ประชุมให้ชัดเจน

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกให้สอดคล้องกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ และปริมาณงานที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละตำบล

หมายเหตุ : ๑. กรณีในตำบลใดไม่มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ให้งดการจ้างงานในตำบลนั้น

ภาพที่ ๓ แผนภาพขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการของแรงงาน (ระยะที่ ๑)

๒.๓.๕ การจัดหาพัสดุ

ดำเนินการจัดหาพัสดุโดยปฏิบัติตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง (ภาคผนวก ง)

สำหรับการจ้างแรงงานในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื่องจากโครงการนี้ มีการคัดเลือกแรงงานแล้วประกาศผลการคัดเลือกตามจำนวนที่จะจ้างก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง จึงสามารถดำเนินการจัดจ้างได้โดยวิธีเฉพาะเจาะจง โดยจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้างครั้งหนึ่งต่อการจ้างแรงงาน ๑ คน (วงเงินจัดจ้างทั้งปี ๑๐๘,๐๐๐ บาท) ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๖ (๒)(ข) กรณีจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่มีการผลิต จำหน่าย ก่อสร้าง หรือให้บริการทั่วไปและมีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งหนึ่งไม่เกินวงเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ตามกฎกระทรวงกำหนดวงเงินจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีเฉพาะเจาะจง วงเงินจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือและวงเงินจัดซื้อจัดจ้างในการแต่งตั้งผู้ตรวจรับพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดไว้ดังนี้

“ข้อ ๑ การจัดซื้อจัดจ้างสินค้า งานบริการหรืองานก่อสร้าง ที่มีการผลิต จำหน่าย ก่อสร้าง หรือให้บริการทั่วไปและมีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งหนึ่งไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้ใช้วิธีเฉพาะเจาะจง”

“ข้อ ๕ ในกรณีที่การจัดซื้อจัดจ้างมีวงเงินเล็กน้อยไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จะแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ตรวจรับพัสดุก็ได้”

ซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามมาตรา ๕๖ (๒) (ข) ได้กำหนดวิธีการดำเนินการไว้ตามระเบียบฯ ข้อ ๗๙ ให้เจ้าหน้าที่เจรจาตกลงราคากับผู้ประกอบการที่มีอาชีพขายหรือรับจ้าง แล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ซื้อหรือจ้างได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ แล้วประกาศผลผู้ชนะการจ้างในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

หมายเหตุ: ในการดำเนินการจัดหาพัสดุ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๒/ว๗๕ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินจากคลังตามโครงการเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ข้อ ๒.๒.๑ (๑) ที่กำหนดว่า “โครงการที่มีการจัดหาพัสดุ ให้ปฏิบัติภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ หรือตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของหน่วยงานเจ้าของโครงการกำหนด แล้วแต่กรณี” ซึ่งในส่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ การสนับสนุนเกษตรกร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะดำเนินการพัฒนาเกษตรกรโดยการฝึกอบรม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และการให้ความรู้ไปสู่การพัฒนาการรวมกลุ่ม รวมทั้งพัฒนาการผลิต พัฒนาพื้นที่ ปรับปรุงแปลงตามรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์พื้นที่ ตลอดจนกระบวนการพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด ดังนี้

๒.๔.๑ การพัฒนาเกษตรกร

๑) การพัฒนาเกษตรกรที่เข้าโครงการฯ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะดำเนินการพัฒนาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้มีความพร้อมในการดำเนินการผลิตตามรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ทั้งในมิติของความคิด ทักษะคิด ต่อการการผลิตตามแนวทฤษฎีใหม่ ความรู้ทักษะในการผลิต การบริหารจัดการ และอื่นๆ เท่าที่จำเป็น โดยวิธีการที่หลากหลายเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้จากเครือข่ายในพื้นที่ เช่น ปรากฏเกษตร เกษตรกรต้นแบบ จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หรือทุนเดิมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่ ทั้งนี้ ในเบื้องต้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกรที่ผ่านการคัดเลือก โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่บูรณาการจัดทำแผนและดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกร ในช่วงเดือน ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๓ (ไตรมาสแรกปีงบประมาณ ๒๕๖๔) มีหลักสูตรพื้นฐาน จำนวน ๕ วิชา ได้แก่ (๑) หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (๒) เกษตรทฤษฎีใหม่ (๓) ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง (๔) การปลูกพืช ๕ ระดับ (๕) การคำนวณพื้นที่เก็บน้ำตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ ทั้งนี้ ให้มีการพัฒนาเกษตรกรตามความจำเป็นในเนื้อหาอื่นๆ เพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่และเกษตรกรแต่ละราย โดยมีรายละเอียดเนื้อหาวิชา ทั้ง ๕ วิชา เนื้อหาอื่นๆ ดังนี้

๑.๑) หลักสูตรการฝึกอบรม

๑.๑.๑) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหลักการและองค์ประกอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการปฏิบัติตนภายใต้หลักความรู้และคุณธรรม

เนื้อหาวิชา: ความเป็นมาและความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการ องค์ประกอบความหมาย ลำดับขั้นของการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในขั้นของการพึ่งพาตนเองและขั้นก้าวหน้า ประโยชน์และการยกตัวอย่างจากการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละด้าน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) เกษตรกรเกิดความรู้และมีความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถแยกแยะถึงกิจกรรม/แนวทางในการปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตที่สอดคล้องตามองค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

(๒) เกษตรกรสามารถดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและครัวเรือน

๑.๑.๒) เกษตรทฤษฎีใหม่

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ตามลำดับขั้นของการพัฒนาและแนวคิดการทำเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

เนื้อหาวิชา

ความเป็นมาความสำคัญและรูปแบบของเกษตรทฤษฎีใหม่ ระบบการเกษตรที่มีกิจกรรมการผลิตหลายชนิดการแบ่งสัดส่วนพื้นที่ออกเป็น (๓๐:๓๐:๓๐:๑๐) เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองให้ได้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารและการบริหารจัดการที่ดินและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการพัฒนาการจัดการดินและการหมุนเวียนการปลูกพืชที่ช่วยเพิ่มผลผลิต มีการใช้ทรัพยากรจากภายในและลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก

ลำดับขั้นของการพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเอง การรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกันและการขยายเครือข่ายสู่ภายนอกวิถีและการดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ประโยชน์และการยกตัวอย่างจากการทำเกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) เกษตรกรเกิดความรู้และมีความเข้าใจหลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ ในทุกลำดับขั้นของการพัฒนาและมีความเข้าใจการทำเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

(๒) เกษตรกรสามารถดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ในไร่นาของตนเองได้อย่างเหมาะสม

๑.๑.๓) ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง

วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อให้เกษตรกรรู้ถึงประโยชน์ของการปลูกต้นไม้ตามแนวคิด ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง

(๒) เพื่อให้เกษตรกรจัดรูปแบบการปลูกให้เกิดคุณค่าและบูรณาการในพื้นที่ทำกินเดิมให้มีสภาพใกล้เคียงกับป่า

(๓) เพื่อให้เกษตรกรสามารถสร้างมูลค่าต้นไม้ที่ปลูกทำให้เป็นทรัพย์ เพื่อออมทรัพย์และใช้แก้ปัญหาความยากจน

เนื้อหาวิชา

(๑) การจัดแบ่งที่ดินทำกินเพื่อใช้ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง จากพื้นที่ทำกินอยู่เดิม

(๒) การจัดองค์ประกอบพันธุ์ไม้ตามวัตถุประสงค์

(๓) จัดโครงสร้างและลำดับขั้นต้นไม้ในป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง การจัดโครงสร้าง พันธุ์ไม้ให้มีสภาพใกล้เคียงกับป่า

(๔) กระบวนการสร้างมูลค่าต้นไม้ ในโครงการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) เกษตรกรสามารถปลูกต้นไม้ตามแนวคิด ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง

(๒) เกษตรกรสามารถจัดรูปแบบการปลูกให้เกิดคุณค่าและบูรณาการในพื้นที่ทำกินเดิมให้มีสภาพใกล้เคียงกับป่า

(๓) เกษตรกรสามารถสร้างมูลค่าต้นไม้ที่ปลูกทำให้เป็นทรัพย์สิน เพื่อออมทรัพย์สินและใช้แก้ปัญหาความยากจน

๑.๑.๔) การปลูกพืช ๕ ระดับ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรมีการปลูกพืชหลากหลายชนิดให้อยู่ในแปลงเดียวกัน แต่มีความสูงต่างกัน โดยอาศัยลักษณะความแตกต่างของชนิดพืช ที่มีความสูงต่ำมาปลูกร่วมกันในแปลงเดียวกัน เกิดความหลากหลายของชนิดพืชเกื้อกูลกัน ทำให้เกิดประโยชน์หลายอย่างและสามารถใช้พื้นที่ทุกตารางเมตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เนื้อหาวิชา

การปลูกพืช ๕ ระดับตามความสูงต่างกันและอยู่ร่วมกันได้ ชั้นหนึ่งอยู่สูงสุด ชั้นสองเป็นไม้ที่มีความสูงปานกลางจำพวกไม้ ชั้นสามเป็นไม้สูงจากระดับพื้นไม่เกิน ๓ เมตร ชั้นสี่ไม่ดอกไม้ประดับ ชั้นห้า เป็นไม้หัว และหลักการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรมีความรู้และสามารถปลูกพืชหลากหลายชนิด ให้อยู่ในแปลงเดียวกัน แต่มีความสูงต่างระดับกัน โดยอาศัยลักษณะความแตกต่างของพืช ที่มีความสูงต่ำมาปลูกร่วมกันในแปลงเดียวกัน เกิดการเกื้อกูลกันเหมือนป่าธรรมชาติ ทำให้เกิดประโยชน์หลายอย่างและสามารถใช้พื้นที่ทุกตารางเมตรให้เกิดประโยชน์ สูงสุด

๑.๑.๕) การคำนวณพื้นที่เก็บน้ำตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่

วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการดินและน้ำ ในพื้นที่เกษตร ตลอดจนมีความเข้าใจการจัดการพื้นที่เชิงภูมิสังคมไทยตามหลักการพัฒนาภูมิสังคม

(๒) สามารถคำนวณพื้นที่ทำการเกษตร เพื่อที่จะเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดทั้งปี

เนื้อหาวิชา

(๑) การบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ

(๒) แนวคิดการออกแบบและการคำนวณน้ำในปริมาณที่เพียงพอต่อการเพาะปลูกและสำรองไว้ใช้สำหรับการบริโภคตลอดทั้งปี หลักการออกแบบพื้นที่ตามหลักภูมิศาสตร์

(๓) การคำนวณการจัดการน้ำฝนในพื้นที่

(๔) การออกแบบผังแปลง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) เกษตรกรสามารถคำนวณพื้นที่ทำการเกษตร เพื่อที่จะเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดทั้งปี

(๒) เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจสามารถออกแบบผังแปลงเกษตรให้ได้ตามสัดส่วนของการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

๑.๑.๖) การวางแผนการผลิต

เกษตรทฤษฎีใหม่เป็นหนึ่งใน ๕ รูปแบบของระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ที่เน้นการจัดการทรัพยากรน้ำ (Water Resource Management) ในไร่นาควบคู่กับการจัดการพื้นที่การผลิตทางการเกษตร โดยการผลิตทางการเกษตรนั้นควรเป็นไปเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร (Food Security) เพื่อสร้างผลผลิตทางการเกษตรให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในครัวเรือน มีรูปแบบการผลิตที่หลากหลายสำหรับเป็นแหล่งรายได้ที่มั่นคง (Income Security) ของครัวเรือนจากกิจกรรมอื่นๆ ตามมา เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่ง

นับว่าเป็นทฤษฎีใหม่ขั้นตอนที่ ๑ ที่เน้นการพอยู่พอกินของเกษตรกร เกิดความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเกิดการรวมกลุ่มในหมู่บ้าน ชุมชน และรวมทั้งเกิดการสร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพที่สามารถพึ่งพาซึ่งกันและกัน

การจัดทำแผนการผลิตและปฏิทินการปลูกพืช โดยให้เกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการฯ มีการจัดเวทีเพื่อจัดทำแผนผังแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ แผนการผลิตและปฏิทินการปลูกพืชเพื่อการวิเคราะห์สถานการณ์การผลิตการตลาด ปัญหาภายในชุมชน และความต้องการของสมาชิก และกำหนดเป็นแผนการผลิตที่เชื่อมโยงกับแผนการตลาดของสมาชิกทุกคนและของกลุ่มแบบเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยคำนึงถึงระบบการปลูกพืชหมุนเวียนที่สามารถสร้างแหล่งอาหารของครัวเรือน ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่ได้สามารถขายสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งรายได้รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี รวมทั้งกำหนดปฏิทินการปลูกพืช ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดมีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า ลดการใช้สารเคมี ใช้แรงงานของครอบครัวและ/หรือช่วยเหลือกันระหว่างสมาชิกของกลุ่ม เพื่อมุ่งเน้นการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และลดการพึ่งพาจากภายนอกตามหลักการทำเกษตรทฤษฎีใหม่และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวอย่าง ๑) การปลูกพืชในแผนการผลิต ได้แก่ (๑) ปลูกข้าวไว้บริโภคในครัวเรือน เช่น ข้าวพื้นนุ่ม (กข๔๓ หอมมะลิ๑๐๕ เป็นต้น) มีการปรับปรุงสภาพการผลิตการปรับปรุงบำรุงดินด้วยการปลูกพืชหลังนา การปลูกปอเทืองเป็นปุ๋ยพืชสด (๒) พืชอาหาร ได้แก่ พริก มะเขือ กระจับเขียว กระจับเพรา โหระพา พริกไทย ผักบุ้ง และตะไคร้ (๓) พืชรายได้ ไม้ผล ผัก ได้แก่ มะพร้าว ส้มโอ มะกรูด ฝรั่ง มะม่วง กัลยั กระท้อน ลองกอง เงาะ ทุเรียนผักกาดขาว ผักกวางตุ้ง ผักบุ้ง ผักคะน้า เสาวรส มะนาว ถั่วฝักยาว บวบงู กระจับเขียว ถั่วพู และเห็ด (๔) พืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพ ได้แก่ พืชสมุนไพรจำเป็นพื้นฐาน ฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน บัวบก ไพล กระจับดำ ตะไคร้ และเตยหอม (๕) พืชสมุนไพรกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ พืชสมุนไพรที่สามารถนำมาใช้ทำสารสกัดป้องกันแมลง ดาวเรือง ชিং ข่าและตะไคร้หอม (๖) พืชอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ ปอเทือง หล้าแฝก และถั่วเขียว (๗) พืชอาหารสัตว์ ได้แก่ มันสำปะหลัง (๘) พืชใช้สอย ได้แก่ ไม้หวาน และ ไม้ลิ้มแล้ง (๙) พืชเชื้อเพลิงหรือพลังงาน ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ๒) การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ไก่ไข่ ไก่พื้นบ้าน เป็ด เป็นต้น๓) เลี้ยงปลาในพืช ได้แก่ ปลา กาด ปลานิล ปลาตะเพียน เป็นต้น (ภาคผนวก จ)

เกษตรกรดำเนินการจัดทำแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยคำนึงถึงการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ที่สามารถสร้างแหล่งอาหารของครัวเรือน ผลผลิตที่สามารถขายสร้างรายได้อย่างต่อเนื่องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรและพึ่งตนเอง ด้านปัจจัยการผลิตให้มากที่สุด ลดต้นทุนการผลิตมีการทำปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ และผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM: Integrated Pest Management) เช่น วิธีควบคุมศัตรูพืชแบบชีววิธี (ใช้ตัวห้ำ ตัวเบียน) การทำเกษตรทฤษฎีใหม่มีส่วนการปลูกพืชให้เกิดการเกื้อกูลกัน เช่น การพืชตระกูลถั่วช่วยตรึงธาตุไนโตรเจน การปลูกพืชยืนต้นเป็นที่ยู้อาศัยและอาหารแก่พืชประเภทเถาและกาฝาก (เช่น พริกไทย พลู ตีป्ली กัลยัไม้) การปลูกพืชสมุนไพรช่วยไล่แมลง เช่น ตะไคร้หอม ดาวเรือง แมงลัก โหระพา ฯลฯ นอกจากนี้มีการเลี้ยงสัตว์ ทำประมงควบคู่ไปกับการปลูกพืช ได้แก่ พืชยืนต้นช่วยบังลม บังแดด บังฝน ให้กับสัตว์ พืชสมุนไพรเป็นยารักษาโรคให้กับสัตว์ ปลาช่วยให้อินทรีย์วัตถุกับพืช จากการถ่ายมูลตกตะกอนในบ่อเลี้ยงปลา มูลสัตว์ทุกชนิดใช้เป็นปุ๋ยกับพืช

การวางแผนการใช้แหล่งน้ำที่มีอยู่ในการปลูกข้าว การปลูกพืชชนิดต่าง ๆ การปศุสัตว์ และการประมง ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้ได้อย่างเพียงพอ อันประกอบด้วยรายได้ประจำวัน ประจำสัปดาห์ ประจำเดือน และรายได้ประจำฤดูกาล ในการนี้เกษตรกรควรจะมีการจัดการทำบัญชีฟาร์ม เพื่อแสดงรายรับ-รายจ่ายภายในฟาร์ม นอกจากนี้การจัดการเทคโนโลยี

สำหรับการผลิตพืชชนิดต่างๆ การปลูกสัตว์ และการประมงได้เหมาะสม มีการหมุนเวียนนำสิ่งเหลือใช้ภายในฟาร์มมาใช้ประโยชน์ที่ก่อให้เกิดการสนับสนุนเกื้อกูลประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยจะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง ลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ผลิตผลที่ปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งจะนำไปสู่ระบบการเกษตรที่ยั่งยืน

หลังจากการอบรมมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกษตรกรเกิดกรรวมกลุ่มมีการร่วมกันคิด แสดงความคิดเห็น รับทราบสถานการณ์ ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

๑.๑.๗) เทคโนโลยีการผลิต ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามความเหมาะสม ได้แก่

- การปลูกพืช; พืชไร่ (ข้าว พืชหลังนา เป็นต้น) พืชสวน (ไม้ผล ผัก สมุนไพร หม่อน)
- การเลี้ยงสัตว์; ไก่เนื้อ ไก่ไข่ เป็ด เป็นต้น
- ประมง; ปลา กบ เป็นต้น

การอบรมถ่ายทอดความรู้โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่บูรณาการร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานภาคีต่างๆ เพื่อบูรณาการจัดฝึกอบรมในด้านต่างๆ และสนับสนุนกิจกรรม เทคโนโลยีการผลิตพืช สัตว์ ประมง การทำบัญชีฟาร์ม และการตลาด โดยวิทยากรที่ใช้ในการฝึกอบรมเป็นวิทยากรจาก ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำเกษตรกรในพื้นที่ เจ้าหน้าที่หน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ได้แก่ เกษตรตำบล เกษตรอำเภอ ปศุสัตว์ อำเภอ ประมงอำเภอ พัฒนาที่ดินประจำอำเภอ เป็นต้น)

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จึงให้ฝึกอบรมในพื้นที่ตำบลโดยใช้สถานที่ที่เหมาะสมที่ใดที่หนึ่งดังต่อไปนี้ ๑) ศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้าน ๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หรือศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่าย (ศพก. เครือข่าย) ๓) สถาบันการศึกษาภายใต้ศูนย์ AIC ๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๔.๒ การพัฒนาพื้นที่ (การขุดสระเก็บน้ำ)

การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นการจัดการการใช้น้ำ และการจัดการระบบการปลูกพืชที่เหมาะสม เนื่องจากหากมีน้ำเพียงพอ เกษตรกรสามารถปลูกพืช และมีรายได้ตลอดทั้งปี การเลือกพื้นที่สำหรับการขุดสระเก็บน้ำจึงมีความสำคัญมาก เพราะการขุดสระเก็บน้ำให้เก็บกักน้ำได้โดยมีการสูญเสียรั่วซึมน้อย และมีปริมาณน้ำเหมาะสมกับการเพาะปลูกได้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ลักษณะของพื้นที่ ดิน และระดับน้ำใต้ดิน เป็นต้น รวมถึงตำแหน่งของสระเก็บน้ำก็มีความสำคัญที่จะต้องอยู่ในตำแหน่งที่สามารถนำน้ำไปใช้ในแปลงการปลูกพืชได้โดยสะดวกและเสียค่าใช้จ่ายในการกระจายน้ำน้อยที่สุด ทั้งนี้ความรู้และความชำนาญของผู้ที่จะพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ และการวางตำแหน่งสระเก็บน้ำ จึงมีความสำคัญมาก หากพิจารณาแล้วเห็นว่าพื้นที่ไม่มีความเหมาะสมในการขุดสระเก็บน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ได้ ก็ไม่ควรดำเนินการตามโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

สระเก็บน้ำ คือ แหล่งน้ำเก็บขังน้ำฝน หรือน้ำซับที่ไหลซึมออกมาจากดิน โดยการขุดดินออกให้เป็นที่สำหรับขังน้ำให้มีขนาดความจุตามปริมาณน้ำที่ต้องการจะเก็บขังไว้ใช้แล้วนำดินที่ขุดมาปรับเกลี่ยภายในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการฯ

งานดินขุด คือ การขุดดินให้ได้ขนาดความกว้าง ความยาว ความลึก และลาดด้านข้าง ตามที่กำหนดในแบบมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นที่กักเก็บน้ำ โดยมีข้อกำหนดลาดด้านข้างตามคุณสมบัติของดิน ดังนี้

๑) ลาดด้านข้าง การขุดดินจะต้องมีความมั่นคงไม่เกิดการลื่นไถลของลาดตลิ่ง การกำหนดความลาดด้านข้างของดินขึ้นอยู่กับชนิดของดินที่จะขุด

๒) ความลึก การขุดดินลึกเกิน ๓ เมตร ต้องทำชันพักเพื่อความมั่นคงไม่เกิดการลื่นไถลของลาดตลิ่ง และสะดวกในการก่อสร้าง

หลักเกณฑ์การดำเนินงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการปรับปรุงแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยกำหนดปริมาณดินขุดของสระเก็บน้ำและขนาดพื้นที่ไว้ ๒ รูปแบบ ได้แก่

- ขนาดพื้นที่ ๓ ไร่ สระเก็บน้ำปริมาณดินขุด ๒,๑๐๐ ลูกบาศก์เมตร
- ขนาดพื้นที่ ๕ ไร่ สระเก็บน้ำปริมาณดินขุด ๓,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร

ภายใต้หลักคิดในการกำหนดขนาดพื้นที่โครงการกับปริมาณสระเก็บน้ำที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ดำเนินการซ้ำจะต้องมีองค์ประกอบตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ประกอบด้วย แปลงนา พื้นที่ปลูกผักสวนครัว พื้นที่ขุดสระเก็บน้ำ พื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่อื่นๆ เช่น โรงเรือนการเกษตร คอกปศุสัตว์ เป็นต้น โดยกำหนดปริมาณสระเก็บน้ำมีความเหมาะสมกับความต้องการการใช้น้ำของพืชในพื้นที่

การพิจารณาคัดเลือกพื้นที่

ขั้นตอนที่ ๑: การใช้แผนที่ความเหมาะสมของดินสำหรับสร้างสระเก็บน้ำ

ในแผนที่ความเหมาะสมของดินสำหรับสร้างสระเก็บน้ำ ได้จัดชั้นความเหมาะสมของดิน (suitability of soil) สำหรับสร้างสระเก็บน้ำ แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ เหมาะสมดี (good) เหมาะสมปานกลาง (fair) และไม่เหมาะสม (poor) พร้อมข้อจำกัด ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาในเบื้องต้น หากจะพิจารณาลงในรายละเอียดระดับพื้นที่ ให้ไปที่ขั้นตอนที่ ๒ และ ๓

ขั้นตอนที่ ๒ : การศึกษาสำรวจสภาพพื้นที่

ในขั้นตอนนี้ จะพิจารณาพื้นที่ที่จะสร้างสระเก็บน้ำ ดังนี้

๑) สภาพพื้นที่ พื้นที่ที่เหมาะสม แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

- ๑.๑) ที่ราบลุ่ม ควรเป็นพื้นที่ราบเรียบ ความลาดชันไม่เกิน ๕ %
- ๑.๒) ที่ดอน ควรเป็นพื้นที่ที่อยู่บริเวณที่ลุ่มระหว่างเนิน ซึ่งเป็นพื้นที่รับน้ำและมีทางน้ำไหลเข้าสู่สระ

๒) ลักษณะดิน ดินที่เหมาะสมสำหรับการสร้างสระเก็บน้ำ มีดังนี้

- ๑.๑) การระบายน้ำ: ต้องมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว เลว หรือเลวมาก
- ๑.๒) ความลึกถึงชั้นหินพื้น: ต้องพบชั้นหินพื้นอยู่ลึกมากกว่า ๑๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน
- ๑.๓) สภาพให้ซึมน้ำได้ของดิน: พิจารณาที่ใต้ความลึกของบ่อขุด ต้องเป็นดินที่มีสภาพให้

ซึมน้ำได้ของดินช้า-ช้ามาก (น้อยกว่า ๐.๕ เซนติเมตรต่อชั่วโมง (ในห้องปฏิบัติการ) หรือน้อยกว่า ๐.๐๐๓๖ เซนติเมตรต่อชั่วโมง (ในสนาม) กรณีที่ไม่มีค่าผลวิเคราะห์ของสภาพให้ซึมน้ำได้ของดินในห้องปฏิบัติการและในภาคสนามให้พิจารณาจากเนื้อดิน

๑.๔ เนื้อดิน: ควรมีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแฉะ ดินเหนียวปนทราย และดินร่วนเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแฉะ หรือดินเหนียวปนกรวดมาก พยายามหลีกเลี่ยงดินที่มีกรวดลูกรัง และชั้นหินพื้น เนื่องจากเก็บกักน้ำไม่อยู่ และยากต่อการขุด

๓) อื่นๆ ลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการสร้างบ่อขุด มีดังนี้

- ๓.๑) ควรมีระดับน้ำใต้ดินตื้น

๓.๒) มีปริมาณก้อนหินขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางใหญ่กว่า ๒๕ เซนติเมตร บนผิวดิน น้อยกว่าร้อยละ ๓ ของพื้นที่

๓.๓) มีปริมาณหินพื้นผิวที่ไหลอยู่บนดิน: มีปริมาณหินไหล น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่

รูปแบบของสระเก็บน้ำ

กรมพัฒนาที่ดินได้ออกแบบสระเก็บน้ำมาตรฐานซึ่งเป็นรูปแบบเรขาคณิต พร้อมหลักเกณฑ์ในการคำนวณปริมาณงานดินขุด หากมีการก่อสร้างสระเก็บน้ำที่มีความกว้าง ความยาว ความลึก และลาดด้านข้างที่แตกต่างกัน สามารถคำนวณปริมาณดินขุดได้ เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพิจารณาเลือกตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ของตนเองภายใต้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่

การก่อสร้าง

๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จะต้องดำเนินการขออนุญาตขุดดินและถมดินต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ก่อนเริ่มดำเนินการก่อสร้างสระเก็บน้ำ

๒) เกษตรกรเจ้าของพื้นที่ และคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการระดับอำเภอ ร่วมตรวจสอบสภาพพื้นที่เพื่อวางแผนผังแปลง และกำหนดขนาดสระน้ำที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ตามรูปแบบและรายการมาตรฐานที่กรมพัฒนาที่ดินกำหนด

๒.๔.๓ การพัฒนาการผลิต (ด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง)

การพัฒนาการผลิต ผู้ผลิตสินค้าจะประสบผลสำเร็จในการทำงานได้ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เป็นองค์ประกอบ ได้แก่ คุณภาพของสินค้าและบริการ ราคาเหมาะสมหรือไม่ ผู้ผลิตต้องมีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพของตนเอง คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค สินค้ามีคุณภาพดี มีการบริการที่ดีหลังการขาย เมื่อสินค้ามีปัญหาสามารถเปลี่ยนสินค้าได้ ไม่นำสินค้าเน่าเสียมาขาย ผู้บริโภคมีความพึงพอใจ เป็นต้น

ในปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่าสินค้าและบริการมีรูปแบบต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อให้ได้สินค้าที่มีปริมาณสูง มีคุณภาพดี มีรูปแบบต่างๆ ลดแรงงานคน เพิ่มผลผลิตได้เร็วขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง มีกำไรมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีในการผลิต เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ในการควบคุมการผลิต การใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคน การนำวิทยากรใหม่ๆ มาช่วยในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูลลูกค้า การใช้โทรศัพท์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจำหน่ายสินค้า การใช้โดรนในการให้ปุ๋ยพ่นสารเคมี การใช้ระบบทามเมอร์ (Timer) เป็นตัวควบคุมระบบการให้น้ำพืช ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาการผลิตได้ประสบความสำเร็จ ควรให้องค์ความรู้ต่างๆ ในการพัฒนาการผลิต สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ คือ เกษตรกรต้องมีการจัดการที่ดี และตัดสินใจที่ถูกต้องก็จะประสบความสำเร็จ มีความเสี่ยงน้อย แต่ได้ประโยชน์มากที่สุด ก่อให้เกิดรายได้ และกำไรสูงสุด โดยเกษตรกรต้องสามารถบริหารและจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อนำมาประกอบการวางรูปแบบกิจกรรมภายในฟาร์มของตนเอง มีการใช้ปัจจัยการผลิตภายในฟาร์มให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการคัดเลือกกิจกรรมการผลิตควรให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ ตลอดจนความรู้ความสามารถของเจ้าของฟาร์มในการจัดสรรทรัพยากร ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน มาใช้ในการผลิตพืช เลี้ยงสัตว์ และประมง เพื่อลดความเสี่ยง การวางแผนและงบประมาณฟาร์มในการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และประมง เพื่อการพัฒนาการผลิต ควรเก็บข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และประเมินผลการทำฟาร์มเอาไว้ด้วย

การจัดการในการผลิต

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะเป็นผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ในการจัดทำแผนผังฟาร์มและแผนการผลิต (ภาคผนวก จ) ซึ่งการจัดการในการผลิตเกษตรกรเจ้าของฟาร์มในแต่ละพื้นที่ แต่ละฟาร์มจะไม่เหมือนกัน ดังนั้น ในการตัดสินใจว่าจะเลือกผลิตกิจกรรมอะไร และอย่างไรในสภาพขีดจำกัดด้านทรัพยากร และภายใต้ความเสี่ยง ความไม่แน่นอนของการผลิตและการตลาดนั้น มีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- ๑) จะผลิตอะไร
- ๒) จะผลิตที่ไหน
- ๓) จะผลิตเมื่อไร
- ๔) จะผลิตเท่าไร และอย่างไร
- ๕) จะผลิตและขายกับใคร

นอกจากพิจารณาจากเกณฑ์เป็นหลักแล้ว ยังต้องพิจารณารายละเอียด ดังนี้

๑) จะผลิตพืชหรือสัตว์อะไร เช่น ข้าว ไม้ผล พืชไร่ พืชผัก ปศุสัตว์ ประมง เป็นต้น และจะต้องพิจารณาต่อว่าถ้าผลิตไม้ผล ควรเป็นไม้ผลชนิดใด เช่น มะม่วง ส้มโอ เงาะ หรือลำไย

๒) จำนวนและชนิดของปัจจัยการผลิตที่ใช้ว่าเหมาะสมกับแรงงานในครอบครัวหรือไม่ หากไม่เพียงพอจะจ้างจำนวนเท่าไร แรงงานจ้างได้มาจากไหน และระยะเวลาในการจ้าง

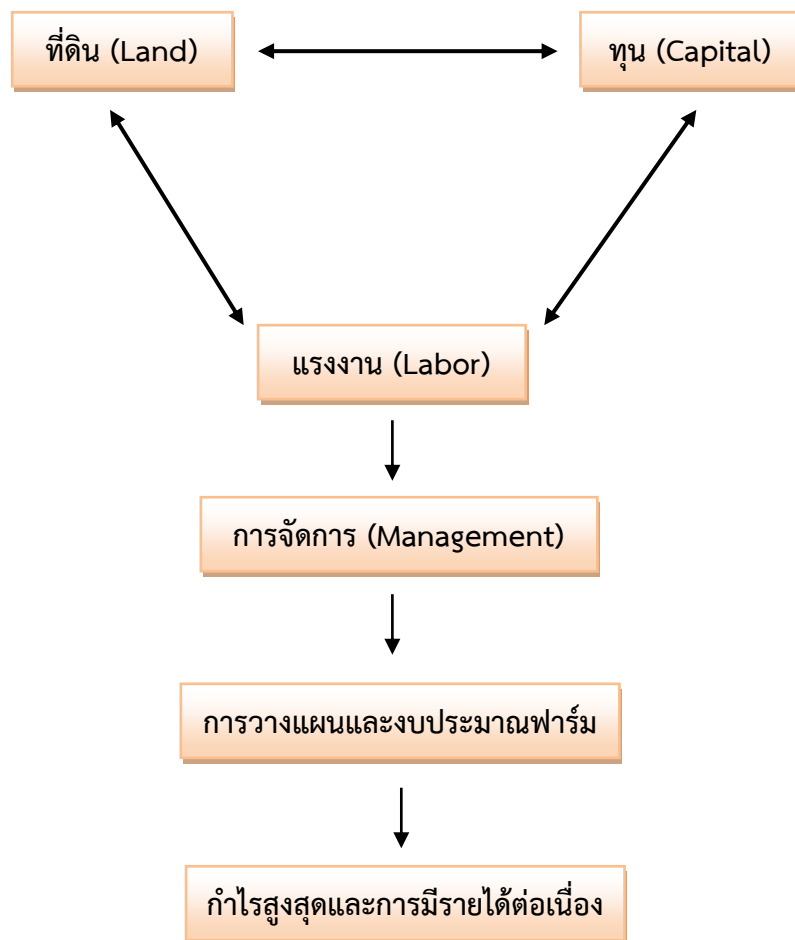
๓) วิธีการผลิตและเทคนิควิชาการ ตลอดจนการจัดการและบริหารฟาร์ม จะดำเนินการอย่างไร จะเริ่ม ณ จุดใดก่อน มีการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขอย่างไร รวมทั้งมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมต่างๆ ภายในฟาร์มหรือไม่

๔) ชนิดของโรงเรือนและอาคารที่มีความจำเป็นหรือเหมาะสมเพียงใด เพื่อความสะดวกในการจัดการ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์

๕) การวางแผนและงบประมาณฟาร์ม การจดบันทึก และบัญชีฟาร์มจะดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ทราบทิศทางการทำงานและผลการดำเนินงาน โดยเฉพาะรายได้ รายจ่าย และกำไร ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ซึ่งสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและวางแผนในปีต่อไป

๖) จะซื้อปัจจัยการผลิตและขายผลผลิตที่ไหน กับใคร และอย่างไร เช่น พ่อค้าท้องถิ่น พ่อค้าคนกลาง กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอีกหลายอย่าง เช่น ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ความรอบรู้ และประสบการณ์ การบริหารงานด้านแรงงาน ความเข้าใจสภาพการผลิตการตลาด ความคล่องตัวและการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ความขยันหมั่นเพียร การดูแลเอาใจใส่ ความสำนึกรับผิดชอบในการทำงาน เป็นต้น

ภาพที่ ๔ แผนผังการจัดการในการผลิต

สิ่งที่เกษตรกรเจ้าของฟาร์มควรรู้และปฏิบัติ

เกษตรกรมีความจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีความรู้และรอบรู้อย่างถูกต้อง และทันต่อเหตุการณ์ และสิ่งที่ต้องทำความเข้าใจคือ สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศน์เกษตรของฟาร์ม เช่น สภาพพื้นที่ (ที่ลุ่ม ที่ดอน) ชนิดดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน แสงแดด อุณหภูมิ ความชื้น และสิ่งมีชีวิตที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบการผลิต นอกจากนี้ ยังต้องมีความรู้ด้านปัจจัยภายนอก เช่น วิทยาการผลิตสมัยใหม่ ระบบตลาด การซื้อ การขายปัจจัยการผลิต ผลผลิต ระบบเศรษฐกิจและสินเชื่อ กฎเกณฑ์และกฎหมายของสังคม นโยบายของรัฐบาล และระบบเศรษฐกิจของภูมิภาค ซึ่งโดยสรุปเกษตรกรควรมีความรู้ ดังนี้

๑. ความรู้ทางการเกษตร (วิชาการและสภาพพื้นที่)
๒. ความรู้ด้านการเงินและสินเชื่อ
๓. ความรู้ทางการวางแผนและงบประมาณฟาร์ม
๔. ความรู้ทางการจัดบันทึกและบัญชีฟาร์ม
๕. ความรู้ทางการตลาด
๖. ความรู้ทางการจัดการและบริหารฟาร์ม
๗. ความรู้ทางด้านสังคม (ในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร)

๘. ความรู้ทางด้านกฎหมายและอื่นๆ ตามความจำเป็น

สำหรับแนวทางการพัฒนาการผลิตแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน ด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ซึ่งการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทั้ง ๔ ด้าน เป็นการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อให้เกิดแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ รวมทั้งเพื่อเป็นแปลงแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงของเกษตรกร และสามารถเป็นแปลงตัวอย่างการเรียนรู้ของเกษตรกรภายในชุมชนได้ ซึ่งมีแนวทางการสนับสนุนตามบทบาทและภารกิจของหน่วยงานใน ๔ กิจกรรม ดังนี้

๑) กิจกรรมการปรับปรุงบำรุงดิน

การปรับปรุงบำรุงดิน เป็นการสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับถ่ายทอดองค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรเพิ่มเติม ตามความเหมาะสมและจำเป็น โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรรู้จักพัฒนาและพึ่งพาตนเองตามแนวทางและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีแนวทางดังนี้

๑.๑) ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน

๑.๒) สนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดิน โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ และเหมาะสมในการเพาะปลูกพืช

ทั้งนี้ สามารถปรับเปลี่ยนปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดินได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร และต้องเป็นปัจจัยการผลิตภายใต้ภารกิจของกรมพัฒนาที่ดินเท่านั้น

๒) กิจกรรมการสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านพืช

การสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านพืช เป็นการสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ ตามแผนการผลิต และความต้องการของเกษตรกร ภายหลังจากชุดบ่อและปรับปรุงบำรุงดินเรียบร้อยแล้ว ได้แก่ กิ่งพันธุ์ไม้ผล ไม้ยืนต้น (ไม้ที่ให้ผลผลิต) และเมล็ดพันธุ์พืชผัก สมุนไพร ซึ่งมีแนวทางดังนี้

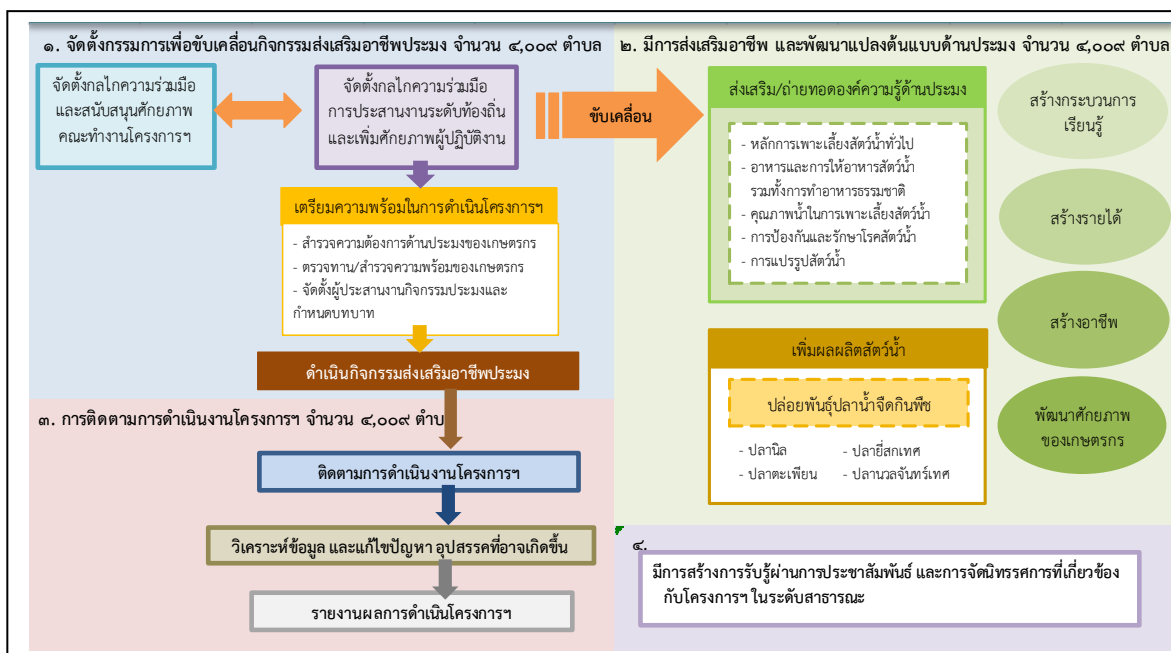
๒.๑) สำนักงานเกษตรอำเภอและแรงงานระดับตำบล ดำเนินการสำรวจและรวบรวมความต้องการสนับสนุนปัจจัยการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ส่งให้สำนักงานเกษตรจังหวัด

๒.๒) สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดหา/จัดซื้อปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่ ตามแผนการผลิต และความต้องการของเกษตรกร โดยการจัดซื้อปัจจัยการผลิตให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และส่งมอบให้สำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อมอบให้เกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการต่อไป

๒.๓) สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ และแรงงานระดับตำบล ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านพืชให้เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๓) **กิจกรรมการสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านประมง** การสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านประมง เป็นการส่งเสริมองค์ความรู้และพัฒนาแปลงต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ (ด้านประมง) และการสนับสนุนลูกพันธุ์ปลาน้ำจืดกินพืช (นิล ตะเพียน ยี่สกเทศ นวลจันทร์เทศ) โดยมีเจ้าหน้าที่หน่วยงานกรมประมงและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้คำแนะนำ คำปรึกษาด้านวิชาการ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานโครงการฯ ตามแผนการดำเนินงานที่ร่วมกันพิจารณาจัดทำขึ้น ภายใต้กรอบการดำเนินงาน

โครงการฯ มีการนำองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ มาปรับใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ (ภาพที่ ๕)

ภาพที่ ๕ กรอบแนวความคิดในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอาชีพประมง โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

แนวทางการดำเนินงานมีดังนี้

๓.๑) กรมประมง (สำนักงานประมงจังหวัดในพื้นที่) ดำเนินการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เพิ่มเติม โดยส่งเสริมองค์ความรู้และพัฒนาแปลงต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ (ด้านประมง) ดำเนินการชี้แจงโครงการ วิธีการดำเนินโครงการพร้อมส่งเสริมความรู้ด้านประมงที่เกี่ยวข้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๒) ประมงอำเภอ และแรงงานระดับตำบล ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ ความต้องการและความพร้อมเพื่อรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่งให้สำนักงานประมงจังหวัด

๓.๓) สำนักงานประมงจังหวัด จัดหา/จัดซื้อปัจจัยการผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดกินพืช (นิล ตะเพียน ยี่สกเทศ นวลจันทร์เทศ) จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ ตัว/ราย ขนาด ๕ - ๗ เซนติเมตร และอาหารสัตว์น้ำนำร่องให้เกษตรกร จำนวน ๒๐ กิโลกรัม โดยการจัดซื้อปัจจัยการผลิตให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และส่งมอบให้สำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อมอบให้เกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการต่อไป

๔) กิจกรรมการสนับสนุนปัจจัยด้านปศุสัตว์

การพัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ การจัดทำกิจกรรมหนุนเสริมเข้าสู่การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วนแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อดำเนินการเลี้ยงสัตว์ ส่งเสริมการดำเนินการเกษตรทฤษฎีใหม่ให้เกิดเป็นรูปธรรม และมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง รูปแบบของปัจจัยการผลิตสัตว์เป็นการดำเนินการจัดหาปัจจัยการผลิตดังกล่าวตามความต้องการของเกษตรกรและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ส่งเสริมองค์ความรู้ และสนับสนุนพันธุ์สัตว์ โดยมีเจ้าหน้าที่หน่วยงานกรมปศุสัตว์ให้คำแนะนำ

คำปรึกษาด้านวิชาการ และอำนวยความสะดวกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ ตามแผนการดำเนินงานที่ร่วมกันพิจารณาจัดทำขึ้น

วิธีการดำเนินงานพัฒนาด้านปศุสัตว์ในโครงการฯ

๔.๑) เตรียมความพร้อมของเกษตรกรและพื้นที่ (โดยผู้รับจ้างงานของเกษตรกร)

(๑) สํารวจข้อมูลทรัพยากร พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชอาหารสัตว์ วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในพื้นที่ตำบล ร่วมกับเกษตรกรเจ้าของแปลงและเจ้าหน้าที่

(๒) จัดทำแผนความต้องการปัจจัยการผลิต (พันธุ์สัตว์และหรืออาหารสัตว์ วัสดุคอกอาหารสัตว์ วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร สารเติมอาหารสัตว์ จุลินทรีย์ วัสดุอุปกรณ์การเลี้ยง ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับต่อราย หรือต่อกลุ่ม (๑,๐๐๐ บาท/ราย ๑๖,๐๐๐ บาท/กลุ่ม) ส่งให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอและจังหวัด

(๓) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ในการเตรียมความพร้อมในการออกแบบที่อยู่อาศัยให้สัตว์เลี้ยงของเกษตรกร

๔.๒) จัดทำรายละเอียดโครงการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดทำแผนและรายละเอียดการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ขออนุมัติดำเนินการจัดหา ตามความต้องการของเกษตรกร โดยกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะต่างๆ ของปัจจัยการผลิตขึ้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม เช่น หลักวิชาการปศุสัตว์ ลักษณะประจำพันธุ์ ราคาตลาด เป็นต้น ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่เกี่ยวข้อง

๔.๓) สร้างกระบวนการเรียนรู้และส่งมอบปัจจัยการผลิต

(๑) จัดเวทีของกลุ่มเกษตรกรและพี่เลี้ยงเกษตรกรในระดับตำบล เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาอาชีพจากฐานทรัพยากรพืช สัตว์ จุลินทรีย์ท้องถิ่น โดยเครื่องมือ VRIO BMC Eco system circular system

(๒) ส่งมอบปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกร ตามแผนการผลิตของกลุ่ม เพื่อดำเนินการบริหารจัดการ ของกลุ่มและสมาชิก

๔.๔) ติดตาม รายงาน ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน

(๑) ติดตามระหว่างดำเนินการจากพี่เลี้ยงของเกษตรกร รายงาน ติดตามลงพื้นที่แปลงของเกษตรกรและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

(๒) รายงานผลการติดตาม ผลการดำเนินงานประจำเดือน และสิ้นปี

(๓) ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานด้านปศุสัตว์

หมายเหตุ : การสนับสนุนปัจจัยการผลิตทั้ง ๔ ด้าน เป็นการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเบื้องต้น และเป็นปัจจัย พื้นฐานในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เพราะฉะนั้นเกษตรกรต้องสมทบเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ครบทั้ง ๔ ส่วน ตามหลักการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ

ส่วนที่ ๑ ไร่ละ ๓๐ ชุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อใช้เก็บกักน้ำฝนในฤดูฝนและใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำต่าง ๆ

ส่วนที่ ๒ ไร่ละ ๓๐ ใช้สำหรับปลูกข้าวเพื่อบริโภคในครัวเรือน

ส่วนที่ ๓ ไร่ละ ๓๐ ใช้สำหรับปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ

ส่วนที่ ๔ ไร่ละ ๑๐ ใช้เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนอื่นๆ

โดยสามารถยืดหยุ่นขนาดพื้นที่ในแต่ละส่วนได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ **ซึ่งในส่วนของแปลงนาข้าวเกษตรกรต้องดำเนินการปรับพื้นที่เอง เพื่อให้มีข้าวไว้บริโภคในครัวเรือนอย่างเพียงพอ**

๒.๔.๔ การพัฒนากลุ่มเกษตรกร

การพัฒนาเกษตรกรจะต้องพัฒนาเกษตรกรให้มียุทธศาสตร์ความรู้ด้านการเกษตรอย่างทอ้งแท้ สามารถพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยี และการบริหารจัดการ เพื่อการดำเนินธุรกิจการเกษตรอย่างทันสมัย มีความคิดในการวางแผน โดยเฉพาะการรู้ถึงอุปสงค์ของตลาด และเตรียมการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการ รวมทั้งมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว วิเคราะห์ข้อมูลรอบด้าน เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนหลักการและเหตุผล มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ โดยมีแนวทาง การดำเนินงานดังนี้

๑) พัฒนาตัวเกษตรกรให้มียุทธศาสตร์ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ผสมผสานกับภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยศึกษาและเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร (ศพก.) และเครือข่าย

๒) ให้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินการ พร้อมทั้งเติมเต็มความรู้ด้านบัญชีฟาร์ม เพื่อให้ทราบต้นทุนการผลิต - ผลกำไร รวมทั้งมีความรู้ด้านการตลาด ตลอดจนช่องทาง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

๓) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเกษตรในพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลจากทุกภาคส่วนให้ครอบคลุมทั้งในด้านของแหล่งผลิต ฤดูกาลที่ผลผลิตออกสู่ตลาด ปริมาณผลผลิต สภาพภูมิอากาศ รวมทั้งราคาสินค้าทั้งในและต่างประเทศ ปัจจัยการผลิต การเตือนภัย โดยสร้างเป็นเครือข่ายข้อมูลทุกจังหวัด เพื่อให้เกษตรกรรับทราบข้อมูลได้รวดเร็ว

๔) เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยพัฒนาเกษตรกรให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ทันเหตุการณ์ และความรู้ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และต้องมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ มีความรู้ทางวิชาการ มีความเข้าใจในนโยบายการบริหารจัดการโครงการ มีเทคนิคการถ่ายทอดที่ดีสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน มีความมุ่งมั่นพัฒนาเกษตรกรและสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร พร้อมทั้งทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาด้านต่างๆ ให้แก่เกษตรกร

กระบวนการพัฒนาเกษตรกร ประกอบด้วย

๑) ประเมินวิเคราะห์ศักยภาพเกษตรกร ปรับแนวคิดในการประกอบอาชีพและจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพและแผนการผลิต

๒) พัฒนาทักษะอาชีพ เชื่อมโยงเครือข่าย แลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ผู้ประกอบการ และทักษะดิจิทัลให้กับเกษตรกร

๓) สนับสนุนการรวมกลุ่มทำธุรกิจและพัฒนาด้านการบริหารจัดการกลุ่ม และเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจ

๔) ให้ความรู้พัฒนาทักษะสู่การเป็นผู้ประกอบการครบวงจร

๕) สนับสนุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่

๖) สนับสนุนเกษตรกรต้นแบบให้เป็นผู้รู้ ในการพัฒนาเกษตรกรในชุมชน

๗) บูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกร

๘) สนับสนุนเจ้าหน้าที่เป็นผู้จัดการหรือพี่เลี้ยงจากระดับจังหวัดสู่อำเภอ

การพัฒนากลุ่ม

การพัฒนากลุ่ม คือ การพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะของกลุ่มเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร

ในการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล ประกอบการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่มเพื่อลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ขยายโอกาสทางการแข่งขัน สามารถพัฒนาเกิดเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกัน ตลอดจนการพัฒนาด้านการผลิต การแปรรูปสินค้าการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ตลาด การเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อยกระดับธุรกิจชุมชนให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาให้เกิดแหล่งเรียนรู้เกษตรกรต้นแบบระดับชุมชน เพื่อเป็นกลไกการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรในชุมชน

การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มและชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือการนำเอากระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา การแสวงหาและการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำเอาองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาเกษตรกรให้เข้มแข็ง ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพ สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุนให้เกิดการสร้างเสริมความเข้มแข็งแก่กลุ่มเกษตรกร เพื่อพัฒนาทางการเกษตรอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่ม

๑) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกสามารถวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มให้สอดคล้องกับสินค้าและพื้นที่ โดยใช้กระบวนการกลุ่มและจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพเพื่อขับเคลื่อนงานในรูปแบบของการรวมกลุ่มแบบมีส่วนร่วม

๒) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะของสมาชิก ในการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล เพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม เพื่อลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ขยายโอกาสทางการแข่งขันสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรต้นแบบ เกิดเครือข่ายและการดำเนินงานร่วมกัน

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งและมีพลังในการขับเคลื่อนงานในรูปแบบของการรวมกลุ่ม และพัฒนาไปสู่เครือข่ายกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพการเกษตรให้สามารถพึ่งพาตนเอง มีความมั่นคงทางอาชีพ และมีความเป็นอยู่ที่ดี

๔) พัฒนาความรู้และทักษะให้กลุ่มเกษตรกรในด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร สอดคล้องกับสถานการณ์ตลาด การเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อยกระดับการดำเนินงานกลุ่มให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) ส่งเสริมการสร้างรายได้ในครอบครัวเกษตรกร ลดค่าใช้จ่าย กระตุ้นให้มีการออมเพิ่มขึ้น และสามารถจัดตั้งเป็นกองทุนในกลุ่มของตนเองได้

๖) ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดแหล่งเรียนรู้เกษตรกรต้นแบบระดับชุมชน เพื่อเป็นกลไกการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรในชุมชน

ขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่ม

คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัดและอำเภอ ให้ความรู้เรื่องการจัดตั้งกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ๑) ประธาน ๒) รองประธาน ๓) เลขานุการ ๔) เภรัญญิก และ ๕) ประชาสัมพันธ์ และอื่นๆ ตามข้อตกลงของกลุ่ม เพื่อทำหน้าที่กำหนดวัตถุประสงค์ของการตั้งกลุ่ม

วางแผน ประสานงานดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม การจัดการที่เกี่ยวข้อง และติดตามประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม โดยให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกตัวแทนอย่างอิสระตามความเหมาะสม

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ที่ควรมีในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการกลุ่ม ดังนี้

ประธาน	บทบาทหน้าที่ - เป็นประธานในที่ประชุม - จัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่ม - กระจายข่าวสารไปสู่สมาชิก - ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง - ปฏิบัติงานตามมติที่ประชุม
รองประธาน	บทบาทหน้าที่ - เป็นประธานในที่ประชุมเมื่อประธานไม่อยู่ - ปฏิบัติงานแทนประธานเมื่อได้รับมอบหมาย - ติดต่อประสานงานและร่วมปฏิบัติงานกับประธานอย่างใกล้ชิด - ปฏิบัติอื่นใดที่ประธานหรือมติที่ประชุมจะมอบหมายให้ดำเนินการ
เลขานุการ	บทบาทหน้าที่ - จัดรายงานการประชุม - ปฏิบัติงานตามที่ประธานและที่ประชุมมอบหมาย
เหรัญญิก	บทบาทหน้าที่ - จัดทำทะเบียนต่างๆ หลักฐานการรับ-จ่ายเงินของคณะกรรมการหรือผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ - รับผิดชอบเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงินในการดำเนินงานของคณะกรรมการ - ดำเนินการติดตามและควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีของคณะกรรมการ
ประชาสัมพันธ์	บทบาทหน้าที่ - ติดต่อประสานงานและออกข่าวสารหรือเรื่องราวต่างๆ ตามที่ประชุมได้ลงมติไว้แล้ว - ดำเนินการเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างคณะกรรมการ หน่วยงาน และบุคคลภายนอก

แนวทางการพัฒนากลุ่ม แบ่งเป็น ๓ ระยะ

ระยะที่ ๑ คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัดอำเภอ และแรงงานระดับตำบล ร่วมกันประเมินสถานการณ์ พิจารณาศักยภาพเกษตรกรจากแผนการผลิตรายบุคคล โดยวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย รวมทั้งสถานที่ องค์ความรู้ และความสามารถในการถ่ายทอดได้ ตามแบบฟอร์ม (ภาคผนวก จ) พร้อมทั้งรวบรวมและสรุปผลข้อมูล เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนากลุ่มต่อไป

ระยะที่ ๒ คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัดอำเภอ แรงงานระดับตำบล และกลุ่มเกษตรกรร่วมกันจัดทำแผนพัฒนากลุ่ม พร้อมประเด็นการ

พัฒนาของกลุ่มและคัดเลือกวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้ โดยมีวิทยากรหลักและวิทยากรผู้ช่วย พร้อมกับพัฒนาทักษะการเป็นวิทยากรแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

วิธีการดำเนินงาน

- ๑) คัดเลือกหัวข้อ/ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มและวิทยากร
- ๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกร
- ๓) สรุปบทเรียนในการจัดการกระบวนการเรียนรู้

ระยะที่ ๓ คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัดอำเภอ และแรงงานระดับตำบล สรุปและประเมินแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

วิธีการดำเนินงาน

- ๑) จัดกระบวนการเรียนรู้

๑.๑) ทบทวนสรุปและอภิปรายกระบวนการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑.๒) กำหนดบทบาท มอบหมายหน้าที่ให้สมาชิก เพื่อเตรียมความพร้อมในการ

เป็นแหล่งเรียนรู้

๑.๓) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชน และชุมชนใกล้เคียงทราบ

๑.๔) ถอดบทเรียนแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของกลุ่ม

๒) หลังจากพัฒนา กลุ่ม ๖ เดือน คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัดอำเภอ และแรงงานระดับตำบล ดำเนินการประเมินผลสรุปเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ : แบบฟอร์มตัวอย่างแบบฟอร์มการสำรวจและประเมินคุณสมบัติเกษตรกร อยู่ในภาคผนวก จ

๒.๔.๕ การพัฒนาการตลาด

แนวทางการส่งเสริมการตลาดให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

การส่งเสริมด้านการตลาดให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ เป็นประเด็นที่สำคัญในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ให้เกิดความยั่งยืน โดยในช่วงแรกของการเริ่มดำเนินโครงการ อาจยังไม่มีมีการดำเนินการด้านตลาดหรือการจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลผลิตของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการที่ชัดเจน แต่เมื่อเกษตรกรสามารถทำการผลิตพอเพียงต่อการบริโภค มีผลผลิตปริมาณมากพอที่จะจำหน่าย ต้องมีการดำเนินการด้านการตลาดมารองรับ โดยในระยะเริ่มต้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเตรียมความพร้อมด้านตลาดเพื่อเตรียมสนับสนุนการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรผ่านช่องทางต่างๆ ระยะต่อไปจะเป็นการส่งเสริมด้านการตลาดที่สอดคล้องกับปริมาณการผลิต ชนิดของผลผลิต และผลักดันไปสู่การรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง ทั้งนี้ ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการตลาดให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่เป็น ๔ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ เตรียมความพร้อมด้านการตลาดของโครงการ

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านการตลาดให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะแหล่งจำหน่ายในชุมชนรองรับผลผลิตที่ออกมาในช่วงแรก และเตรียมเครื่องมือ ระบบ และช่องทางต่างๆ เพื่อรองรับการจำหน่ายผลผลิตให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

เป้าหมาย

๑. มีข้อมูลผู้บริโภคที่อยู่ใกล้เคียงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้านค้าในชุมชน ตลาดชุมชน
๒. มีการวิเคราะห์แพลตฟอร์มการจำหน่ายผลผลิต/สินค้าเกษตร ทั้งของภาครัฐและเอกชนที่เหมาะสม สำหรับเกษตรกร
๓. มีช่องทาง/เครือข่าย Social Media ที่พร้อมสำหรับการส่งเสริมการตลาดและการจำหน่ายผลผลิต/สินค้าเกษตรให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พร้อมวิธีใช้งานสำหรับเกษตรกร

แนวทาง/วิธีการ

๑. ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับจังหวัดกำหนดกรอบแนวทางการรวบรวม การจัดเก็บข้อมูล ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอ มอบหมายแรงงานเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับตำบลสำรวจรวบรวมข้อมูล ผู้บริโภค ร้านค้า รวมทั้งตลาดชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับเกษตรกรที่รับผิดชอบดูแล เพื่อให้มีแหล่งจำหน่ายทันทีเมื่อมีปริมาณผลผลิตมากพอ
๓. ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ประสานบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐชนที่เกี่ยวข้องที่เป็นเจ้าของแพลตฟอร์ม ในการอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการ และการสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ ในระดับส่วนกลาง และให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับจังหวัดดำเนินการในลักษณะเดียวกันในระดับจังหวัด รวมทั้งการเตรียมการรวบรวมความต้องการของกลุ่มลูกค้าสำคัญในจังหวัดโดยเฉพาะสหกรณ์ สถานที่ราชการ บริษัทเอกชน โรงพยาบาล สถานศึกษาที่มีความต้องการสินค้าคุณภาพและปลอดภัย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาการผลิตของเกษตรกรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากขึ้นในระยะต่อไป
๓. ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับจังหวัดรวบรวม Website และเครือข่ายสังคมออนไลน์ภายในจังหวัดสำหรับการส่งเสริมการตลาดและการจำหน่ายผลผลิต/สินค้าเกษตรให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งเตรียมการส่งเสริมด้านการตลาด ส่งเสริมการรวมกลุ่ม สร้างแบรนด์ เตรียมกลยุทธ์ด้านการตลาดให้เกษตรกรแต่ละกลุ่ม รวมทั้งการขยายผลด้านอื่นๆ ที่ต่อเนื่องกัน เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น

ระยะที่ ๒ การจำหน่ายในช่วงเริ่มมีผลผลิต

ในระยะนี้เน้นการผลิตเพื่อให้มีอาหารเพียงพอสำหรับการบริโภคภายในครัวเรือนของเกษตรกรตามทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑ สามารถแลกเปลี่ยนระหว่างกัน และมีแหล่งจำหน่ายผลผลิต/สินค้าเกษตรต่างๆ ที่แน่นอน ในเวลาที่มีผลผลิตมากพอสำหรับจำหน่าย

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีอาหารเพียงพอ มีการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน และจำหน่ายผลผลิตได้

แนวทาง/วิธีการ

๑. ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในการเลือกชนิดพืช สัตว์ ประมง เพื่อการผลิต ที่เหมาะสมและหลากหลาย สามารถนำไปบริโภคในครัวเรือนและการจำหน่ายในระยะต่อไปได้ง่าย
๒. ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอมอบหมายให้แรงงานเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับตำบล ติดตามการผลิตของเกษตรกรที่รับผิดชอบ เมื่อมีผลผลิตมากเกินพอสำหรับการบริโภคแล้ว ในระยะเริ่มต้นให้ดำเนินการประสาน อำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนผลผลิต/สินค้าเกษตร ระหว่างเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการด้วยกันรวมถึงเกษตรกร/บุคคลที่อยู่ภายนอก

โครงการ รวมทั้งการจำหน่ายในกลุ่มผู้บริโภคใกล้เคียงในลักษณะ “ผูกปิ่นโต” การจำหน่ายในร้านค้าชุมชน และตลาดชุมชนใกล้เคียง

ระยะที่ ๓ รวมกลุ่ม/สร้างเครือข่ายตลาดภายในชุมชน

เป็นการเตรียมการรวมกลุ่มตามทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๒ เพื่อให้มีผลผลิตมากพอและสร้างเครือข่ายตลาดในชุมชน เตรียมจำหน่ายเองผ่านช่องทางต่างๆ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ รวมทั้งกันขายเพื่อให้ได้ราคา ลดต้นทุนค่าใช้จ่าย และตัดวงจรพ่อค้าคนกลาง

เป้าหมาย

เกษตรกรรวมกลุ่ม สามารถจำหน่ายผลผลิต และสร้างเครือข่ายตลาดภายในชุมชนได้

แนวทาง/วิธีการ

๑. ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับจังหวัดและระดับอำเภอผลักดันให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ รวมกลุ่มเกษตรกรในระดับชุมชน/ตำบล และสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรนำผลผลิตจากกิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ มาจำหน่ายร่วมกับตลาดเกษตรกร ตลาดท้องถิ่น ตลาดสีเขียว ตลาดอื่น ๆ และเข้าร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการตลาดในพื้นที่ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๒. ภายหลังจากการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มแล้ว ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอ ผลักดันให้กลุ่มเกษตรกรสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพมาตรฐาน หาเอกลักษณ์/จุดเด่นของกลุ่มตนเองเพื่อเตรียมการต่อยอดไปสู่ระยะที่ ๔ โดยสนับสนุนการบริหารจัดการให้กลุ่มมีการรวมตัวที่เข้มแข็งมากขึ้น มีการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างกันในการผลิต การรวมกลุ่มจำหน่ายผลผลิต

๓. ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอมอบหมายแรงงานเกษตรทฤษฎีใหม่ระดับตำบลรวบรวมข้อมูล (รายละเอียดคุณภาพ/ปริมาณ/ภาพถ่าย/คลิปวิดีโอ) ของกลุ่มเกษตรกรที่รับผิดชอบ เพื่อนำมาส่งเสริมด้านการตลาด/ประชาสัมพันธ์ ผ่านระบบหรือแพลตฟอร์มการจำหน่ายผลผลิต/สินค้าเกษตร และช่องทาง/เครือข่าย Social Media ที่เตรียมไว้ โดยให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอ อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการการจำหน่ายผลผลิต/สินค้าเกษตรของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ระยะที่ ๔ ผลักดันสู่วิสาหกิจชุมชนที่พึ่งตนเองได้

เพื่อพัฒนาและยกระดับกลุ่มเกษตรกรให้เป็นวิสาหกิจชุมชนที่มีความสามารถในการบริหารจัดการการผลิตและการตลาด สร้างธุรกิจชุมชน ยกระดับรายได้ของกลุ่มเกษตรกรตามแนวทางการพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๓

เป้าหมาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้

แนวทาง/วิธีการ

๑. ผลักดันให้กลุ่มเกษตรกรจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน โดยคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอสร้างความเข้าใจให้กลุ่มเกษตรกรทราบถึงสิทธิประโยชน์วิธีการและขั้นตอนในการขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒)

๒. ยกระดับการบริหารจัดการการตลาด โดยคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอผลักดันให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถดำเนินการด้านการตลาดด้วยตนเองผ่านระบบหรือแพลตฟอร์มการจำหน่ายผลผลิต/สินค้าเกษตร และช่องทาง/เครือข่าย Social Media ที่เตรียมไว้ให้

๓. ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับจังหวัดและอำเภอเป็นแกนกลางประสานบูรณาการหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการผลิต การตลาด การสร้างแบรนด์ พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และต่อยอดการพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่ สร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนก้าวหน้าเพื่อขยายกำลังการผลิตและสร้างอำนาจต่อรองทางการตลาด โดยประสานสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนแหล่งทุนเพื่อขยายผลการพัฒนาอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

๒.๕ การติดตามและประเมินผลโครงการฯ

ติดตามในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อติดตามความสำเร็จของงาน และหาโอกาสในการปรับปรุง เพื่อให้การปฏิบัติงานของโครงการดีขึ้น รวมทั้งมีการประเมินผลโครงการ ดังนี้

๒.๕.๑ การติดตามความก้าวหน้าโครงการฯ (ภาคผนวก ฉ)

๑) การติดตามผลและรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการฯ ระดับจังหวัดโดยคณะทำงานขับเคลื่อนระดับจังหวัดฯ

๑.๑) จัดทำรายงานความก้าวหน้าการฝึกอบรมเกษตรกรตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ ผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ และลงข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามผลการดำเนินการตามแผน รวมทั้งนำเข้าสู่ข้อมูลของเกษตรกรในระบบฐานข้อมูล เพื่อให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน (กนท.) ติดตามผลการดำเนินการตามแผน เพื่อกำกับให้บรรลุเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว เจ้าหน้าที่และผู้บริหารดำเนินงานเชิงรุก เน้นการใช้ข้อมูลมาปรับปรุงงานให้ทันต่อสถานการณ์ เป็นประจำทุก ๑๕ วัน หรือทุกเดือนผ่านระบบติดตาม (ทุกวันที่ ๑๕ และ ๓๐ ของเดือน)

๑.๒) จัดทำแฟ้มข้อมูล (Port Folio) เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้เป็นรายบุคคล

๑.๓) วางแผนและกำหนดเป้าหมายการติดตาม ตรวจสอบ ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการฯ พร้อมทั้งเสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะและรายงานผลการดำเนินการตาม ข้อ ๑ รวมทั้งจัดทำเป็นรูปเล่มต่อ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ และจัดส่งให้คณะกรรมการบริหารโครงการฯ

๒) การติดตามผลและรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการระดับกระทรวงโดยคณะกรรมการบริหารโครงการฯ

๒.๑) ติดตามผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณแต่ละเดือนและไตรมาสของโครงการฯ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับงบประมาณ นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ผ่านระบบที่ใช้ในการติดตาม เช่น ระบบบริหารจัดการโครงการฯ โดยมีการรวบรวมเป็นข้อมูลจัดทำสรุปรายงาน

๒.๒) จัดประชุมประจำเดือนเพื่อติดตามผลการดำเนินงานรายกิจกรรมและโครงการ

๓) การตรวจติดตามการดำเนินงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่ โดยผู้ตรวจราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อติดตาม กำกับ ดูแลการดำเนินงานโครงการฯ การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ตาม เขตตรวจราชการรวมทั้งการให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน

๒.๕.๒ การประเมินผลโครงการฯ โดยศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รูปแบบการประเมินผลนำแนวคิดของตัวแบบเชิงตรรกะ (Logic model) ซึ่งเป็นรูปแบบของ กระบวนการเชิงเหตุและผล สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมืออธิบายกระบวนการของการประเมินผล ที่เน้น ความเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรในกิจกรรมของโครงการฯ รวมถึงผลได้และผลลัพธ์

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ส่วนกลาง

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน
๑. วางระบบการติดตามงาน การประเมิน และแก้ไขปัญหา	คณะกรรมการบริหารโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	ส.ค. - ก.ย. ๖๓
๒. ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ในภาพรวมให้ผู้บริหารทราบเป็นประจำ	คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	ตั้งแต่เริ่มโครงการถึงสิ้นสุด โครงการ (ตามความเหมาะสม)
๓. ประสานงาน ติดตาม และชี้แนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในการดำเนินโครงการ ให้สำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ของโครงการในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ รับผิดชอบ	๑. หัวหน้าผู้ตรวจราชการ กษ. ๒. ผู้ตรวจราชการ กษ.	ตามแผนการตรวจราชการ และตามความเหมาะสม ของสถานการณ์
๔. รายงานผลความก้าวหน้าการ ดำเนินงานโครงการฯ ตัดยอดทุกสิ้น เดือน ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	กองนโยบายเทคโนโลยี เพื่อการเกษตรและเกษตรกรรม ยั่งยืน (สป.กษ.)	เป็นประจำทุก ๑๕ วัน หรือทุกเดือน ผ่านระบบติดตาม (ทุกวันที่ ๑๕ และ ๓๐ ของเดือน)
๕. ประเมินผลโครงการฯ ในภาพรวม	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	มีนาคม สิงหาคม ๒๕๖๔

๒. ระดับจังหวัด

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน
๑. ติดตาม/ตรวจเยี่ยม/ดูแล/ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และการแก้ไขปัญหาให้กับ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ/บันทึกข้อมูล	คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด/อำเภอ/ผู้รับจ้าง งาน	ตั้งแต่เริ่มโครงการถึง สิ้นสุดโครงการ (เป็นครั้งคราวตามความ เหมาะสม)

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินงาน
๒. รายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ในส่วนที่รับผิดชอบ	คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ /หน่วยงานรับผิดชอบ ในพื้นที่	เป็นประจำทุก ๑๕ วัน หรือทุกเดือน ผ่านระบบติดตาม (ทุกวันที่ ๑๕ และ ๓๐ ของเดือน)
๓. ติดตามการดำเนินงานโครงการฯ ในพื้นที่ และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน) ตัดยอดทุกสิ้นเดือน (ส่งผลการดำเนินงานภายในวันที่ ๓ ของเดือนถัดไป)	คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด	ตั้งแต่เริ่มโครงการถึง สิ้นสุดโครงการ
๔. สรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อทราบ	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรในฐานะคณะทำงานและเลขานุการ	ทุกครั้งที่มีการจัดประชุม คณะทำงานขับเคลื่อนระดับ จังหวัดของจังหวัด
๕. ประสานการประเมินผลโครงการในระดับจังหวัด	๑. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ๒. คณะทำงานระดับจังหวัด	มีนาคม สิงหาคม ๒๕๖๔

การรายงานผลประจำเดือน (ความก้าวหน้าและผลเบิกจ่าย) ตัดยอดข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ ของเดือน โดยคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ เป็นผู้รวบรวมและรายงานผลการดำเนินงานให้ คณะทำงานฯ ระดับจังหวัด ทราบภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน โดยคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ จัดทำข้อมูลเกษตรกรและนำเข้าข้อมูลในระบบฐานข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับการปรับปรุงแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานผ่านระบบติดตามการดำเนินงานเป็นรายเดือนเพื่อให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนนำเสนอคณะกรรมการบริหารโครงการฯ รวมทั้งสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนำรายงานผลการดำเนินงาน ส่งให้ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามเขตที่รับผิดชอบทราบ และสรุปผลการดำเนินงาน และประเมินผลโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ผู้รับผิดชอบ:

การติดตามความก้าวหน้า สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

๒) กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน

๓) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๔) สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ

๕) หัวหน้าผู้ตรวจราชการ กษ. และผู้ตรวจราชการ กษ.

ประเมินผลโครงการฯ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยศูนย์ประเมินผล

๒.๖ แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑. คณะกรรมการบริหารโครงการ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. จ้างงานระดับตำบล	- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๓. คุณสมบัติเกษตรกร	- คณะกรรมการบริหารโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ - สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔. รับสมัครเกษตรกร	- คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับจังหวัด / อำเภอ
๕. คัดเลือกเกษตรกร	- คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับจังหวัด / อำเภอ
๖. จัดทำคู่มือ	- คณะกรรมการบริหารโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ - สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗. ฝึกอบรมเกษตรกร	- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สป.กษ.) - ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
๘. การปรับปรุงแปลงเกษตรกรทฤษฎีใหม่	- กรมพัฒนาที่ดิน - สถานีพัฒนาที่ดิน
๙. การพัฒนาอาชีพ	- สำนักงานเกษตรจังหวัด - สำนักงานประมงจังหวัด - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๐. ส่งเสริมการตลาด	สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด รวมทั้งหน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๑. เพิ่มช่องทางการสื่อสารในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๒. ให้ความรู้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๓. ติดตามและประเมินผลโครงการฯ ๑๓.๑ การติดตามโครงการฯ - ประสานงาน ติดตาม และชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินโครงการให้สำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการในพื้นที่เขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
- ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ในภาพรวมให้ผู้บริหารทราบเป็นประจำ	คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่
- รายงานผลความก้าวหน้าการ ดำเนินงานโครงการฯ การรายงานผลการ ดำเนินงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณ ราย เดือน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน
๑๓.๒ การประเมินโครงการฯ การประเมินผลโครงการฯ	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมายเหตุ : ทั้งนี้แผนปฏิบัติงานสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

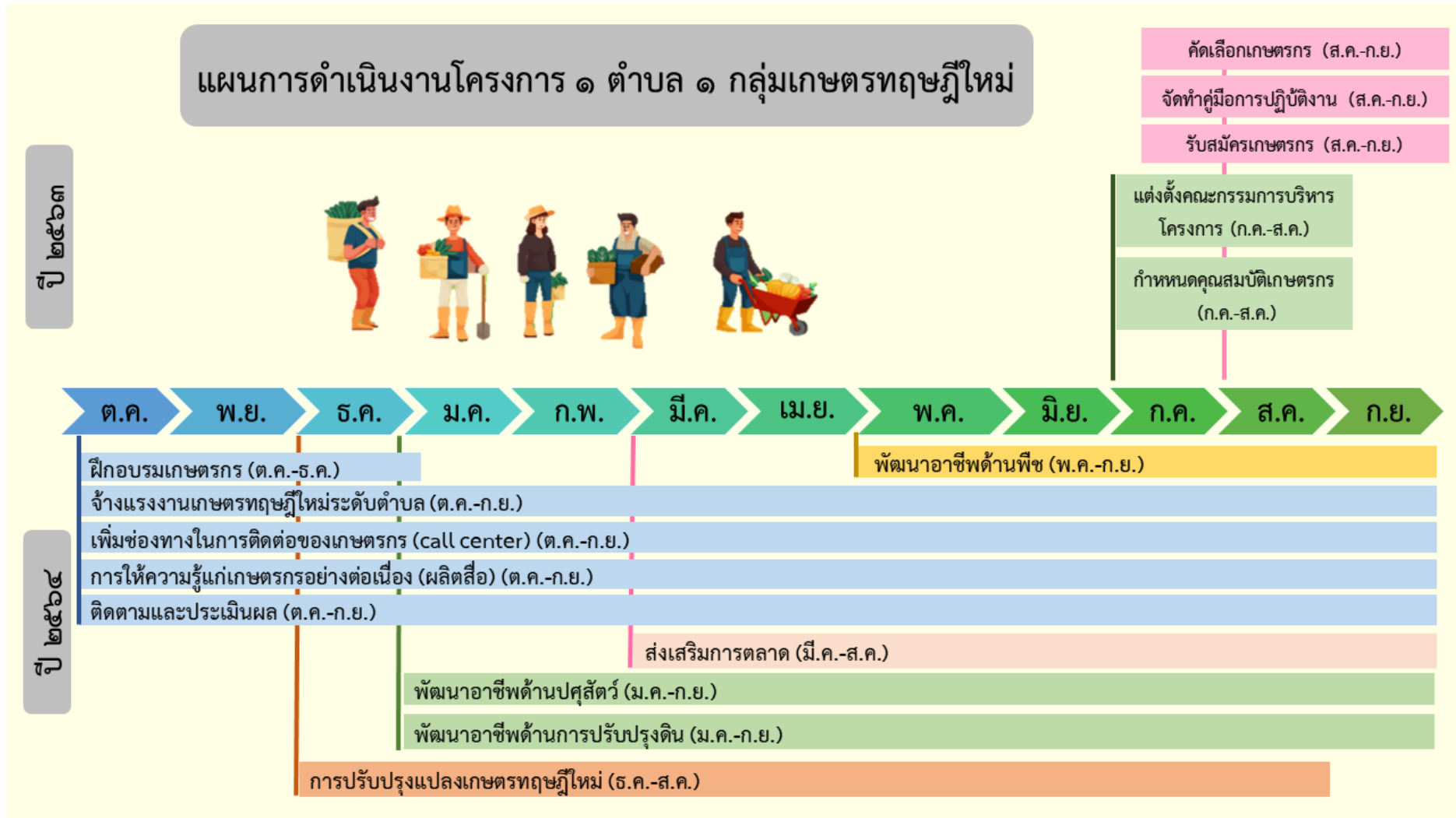

ขั้นตอนการดำเนินงานและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ ๗ การดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ภาพที่ ๘ แผนดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ภาคผนวก ก

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๘๙๕/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ศ ๒๕ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร และคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำและเสนอโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ภายใต้โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ไปยังคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อพิจารณาและเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบผลการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้แล้ว นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ และมีการบูรณาการจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหาร และคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

องค์ประกอบ

๑. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๓. หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๔. อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ
๕. อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
๖. อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๗. อธิบดีกรมประมง	กรรมการ
๘. อธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการ
๙. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๐. อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๑๑. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๑๒. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
๑๓. อธิบดีกรมหม่อนไหม	กรรมการ
๑๔. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ
๑๕. เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ
๑๖. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ

/๑๗. ผู้อำนวยการ...

- ๒ -

๑๗. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	กรรมการ
๑๘. ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ และเลขานุการ
๑๙. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. ผู้อำนวยการกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร และเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

๑. กำหนดแนวทาง แผนงาน โครงการ การดำเนินงานและขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ให้บรรลุตามนโยบายที่กำหนดไว้
๒. กำกับ ดูแล ให้คำแนะนำ ปกป้อง แก้ไขปัญหาอุปสรรค ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอำนวยการโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่
๓. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรืออื่นๆ ตามความจำเป็น
๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

องค์ประกอบ

๑. ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย	ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้แทนกรมประมง	คณะทำงาน
๓. ผู้แทนกรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๔. ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๕. ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร	คณะทำงาน
๖. ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	คณะทำงาน
๗. ผู้อำนวยการกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะทำงาน
๙. ผู้อำนวยการกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑๐. หัวหน้ากลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. หัวหน้ากลุ่มเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

/หน้าที่และอำนาจ...

-๓-

หน้าที่และอำนาจ

๑. ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานและขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกร ทฤษฎีใหม่ ให้บรรลุตามนโยบายที่กำหนดไว้

๒. วางแผนการดำเนินงาน แผนการประชาสัมพันธ์ แผนการบริหารงบประมาณ โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

๓. ติดตามการดำเนินงาน ร่วมแก้ไขปัญหาการดำเนินงานและรายงานผลให้ คณะกรรมการบริหารโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ทราบอย่างต่อเนื่อง

๔. บูรณาการความร่วมมือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด

องค์ประกอบ

๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ประธานคณะทำงาน
๒. เกษตรจังหวัด	คณะทำงาน
๓. ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	คณะทำงาน
๔. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด	คณะทำงาน
๕. ประมงจังหวัด	คณะทำงาน
๖. ปศุสัตว์จังหวัด	คณะทำงาน
๗. ผู้แทนกรมการข้าวที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	คณะทำงาน
๘. ผู้แทนกรมวิชาการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	คณะทำงาน
๙. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด	คณะทำงาน
๑๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพื้นที่จังหวัด	คณะทำงาน
๑๑. สหกรณ์จังหวัด	คณะทำงาน
๑๒. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	คณะทำงาน
๑๓. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	คณะทำงาน และเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

๑. พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรและแรงงานเกษตรทฤษฎีใหม่ระดับตำบลเข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๒. ขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๓. ติดตามการดำเนินงาน ร่วมแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน และรายงานผลต่อคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทราบอย่างต่อเนื่อง

๔. บูรณาการความร่วมมือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

/๔. คณะทำงาน...

-๕-

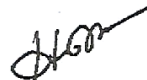
๔. คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับอำเภอ
องค์ประกอบ

๑. นายอำเภอ	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. เกษตรอำเภอ	ประธานคณะทำงาน
๓. ปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานคณะทำงาน
๔. กำนันพื้นที่ที่ดำเนินการ	คณะทำงาน
๕. นายกองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่น	คณะทำงาน
๖. ผู้แทนสภาเกษตรกรประจำตำบล	คณะทำงาน
๗. หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ หรือเทียบเท่าของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งราชการส่วนภูมิภาค และส่วนกลาง ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่อำเภอ	คณะทำงาน
๘. เกษตรตำบลที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงาน และเลขานุการ
๙. ผู้แทนสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

๑. รับสมัคร ตรวจสอบคุณสมบัติ และคัดเลือกเกษตรกร เพื่อเข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่
  ๒. รับสมัคร และคัดเลือกแรงงานเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับตำบลเพื่อเข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่
  ๓. ขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่
  ๔. ติดตามการดำเนินงาน ร่วมแก้ไขปัญหาการดำเนินงานและรายงานผลต่อคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระดับจังหวัด ทราบอย่างต่อเนื่อง
  ๕. บูรณาการความร่วมมือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนในพื้นที่อำเภอ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่
  ๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาคผนวก ข

- ใบสมัครเกษตรกร (ระยะที่ ๑)

รหัส.....

ใบสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ “๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่”
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ยื่นแบบ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๓
สมัครเข้าร่วมโครงการฯ จังหวัด.....อำเภอ.....ตำบล.....

๑. ข้าพเจ้าชื่อ นาย นาง น.ส. อื่นๆ (ระบุ).....ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน

๒. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อบ้าน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

๓. สถานะผู้สมัคร เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 เกษตรกรทั่วไป
 ทายาทเกษตรกร
 แรงงานคืนถิ่น
 อาสาสมัครเกษตรกรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระบุประเภทอาสาสมัคร.....

๔. ข้อมูลพื้นที่

เอกสารสิทธิ์ประเภท.....เลขที่เอกสารสิทธิ์.....เลขที่ระวาง.....

เนื้อที่ตามเอกสารสิทธิ์.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ชื่อเจ้าของเอกสารสิทธิ์.....

เลขบัตรประจำตัวประชาชน

กรณีชื่อเจ้าของเอกสารสิทธิ์ไม่ตรงกับชื่อผู้สมัคร โปรดระบุความสัมพันธ์กับผู้สมัคร บิดา มารดา สามเณรหรือภรรยา

เขตชลประทาน ในเขต นอกเขต ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ : Lat.....Long.....

๕. ขนาดพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระบุ.....ไร่ (จำนวนพื้นที่จริงที่จะนำเข้าร่วมโครงการฯ ในขนาด ๓ - ๕ ไร่)

๖. สภาพพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความเหมาะสม สามารถเก็บกักน้ำได้

- ได้ ไม่ได้ ไม่แน่ใจ

** ข้าพเจ้าขอให้การรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ หากมีการตรวจสอบเอกสารหรือข้อเท็จจริง ในภายหลัง ปรากฏว่า ข้าพเจ้าไม่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศรับสมัครให้ถือว่าข้าพเจ้าเป็น ผู้ขาดคุณสมบัติและข้าพเจ้าจะไม่ใช้สิทธิเรียกร้องใดๆ ทั้งสิ้น และหากข้าพเจ้าจงใจกรอกข้อความ อันเป็นเท็จ ให้ถือเป็นความผิดฐานแจ้งความอันเป็นเท็จ ต่อเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๓๗ **

ลงชื่อ.....ผู้ขอรับสมัคร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.๒๕๖๓

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่รับเรื่อง

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.๒๕๖๓

ภาคผนวก ค

- หนังสือยินยอมให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ (ระยะที่ ๑)

หนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์จากที่ดินในการจัดทำ
โครงการ “๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่”
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....
สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตรอก/ซอย.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด..... ซึ่งเป็นผู้ถือ
กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ประเภท.....เลขที่ดิน.....
ตั้งอยู่ ณ เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตรอก/ซอย.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด..... เกี่ยวข้อง
กับผู้สมัครเป็น ..... ยินยอมให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้ประโยชน์ในที่ดินตาม
เอกสารสิทธิ์ดังกล่าว เพื่อดำเนินกิจกรรมโดยการขุดปรับสภาพพื้นผิวที่ดิน และใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับ
ประชาชนทั้งใน-นอกชุมชน ตั้งแต่วันเริ่มดำเนินโครงการ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔) ไม่น้อยกว่า ๗ ปี
หากข้าพเจ้าไม่ให้ความร่วมมือตามวัตถุประสงค์โครงการจะยินยอมชดเชยค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นพร้อม
ดอกเบี้ยเท่าที่ทางราชการสนับสนุน และให้งดการสนับสนุนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกโครงการ
เพื่อเป็นหลักฐาน ข้าพเจ้าจึงได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าพยาน และขอรับรองว่า หนังสือฉบับนี้ได้ทำขึ้น
โดยความถูกต้องตามความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้ถือกรรมสิทธิ์
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

** ข้าพเจ้าขอให้การรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ หากมีการ
ตรวจสอบเอกสารหรือข้อเท็จจริงในภายหลัง ปรากฏว่า ข้าพเจ้าไม่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศรับ
สมัครให้ถือว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและข้าพเจ้าจะไม่ใช้สิทธิเรียกร้องใดๆ ทั้งสิ้น และหาก
ข้าพเจ้าจงใจกรอกข้อความ อันเป็นเท็จ ให้ถือเป็นความผิดฐานแจ้งความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน
ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๓๗ ******

หมายเหตุ ได้แนบสำเนาเอกสาร พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้อง ดังนี้

- สำเนาเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- สำเนาบัตรประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน

ภาคผนวก ง

เอกสารต่างๆ สำหรับการจ้างงาน

- ใบสมัครจ้างงาน
  - หนังสือรับรองที่อยู่อาศัย
  - เกณฑ์การกำหนดสัดส่วนการจ้างงาน
  - ตัวอย่างวิธีการคัดเลือกการจ้างงาน
  - การเบิกจ่ายเงินจากคลัง
- เอกสารสำหรับการปฏิบัติงาน ได้แก่ แผนปฏิบัติงานการจ้างงาน แบบบันทึกการปฏิบัติงานรายเดือน แบบบันทึกการทำกิจกรรมรายวัน แบบบันทึกข้อมูลตำบล แบบเก็บข้อมูลประเมินแปลงเกษตรกร แบบเก็บข้อมูลรายบุคคลก่อนและหลังเข้าโครงการฯ

ใบสมัครการจ้างงานโครงการ “๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่”
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ยื่นแบบ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๓

พื้นที่ที่ประสงค์จะปฏิบัติงาน จังหวัด ..... อำเภอ ..... ตำบล.....

๑. ข้าพเจ้าชื่อ นาย นาง น.ส. อื่นๆ (ระบุ).....ชื่อ.....นามสกุล.....
เลขประจำตัวประชาชน
เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
สถานภาพทางครอบครัว โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย

๒. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อบ้าน..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

๓. สถานะผู้สมัคร เกษตรกรทั่วไป
 ทายาทเกษตรกร
 แรงงานคืนถิ่น
 อาสาสมัครเกษตรกรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ระบุประเภทอาสาสมัคร.....

๔. การศึกษา สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดระดับ.....จาก.....

๕. บุคคลที่สามารถติดต่อได้ทันที ชื่อ..... นามสกุล..... ความสัมพันธ์.....
เลขประจำตัวประชาชน
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....
ชื่อสถานที่ทำงาน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

๖. ปัจจุบันท่านใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ หรือ Social Media อะไรบ้าง โปรดระบุ

๑. E-mail : .....*จำเป็นต้องมีเพื่อการรับ-ส่งงาน
๒. Facebook Account ..... ระบุระยะเวลาใช้งาน.....ปี
๓. Line Application : ID .....
๔. อื่นๆ ระบุ : .....

๗. มีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ โปรดระบุ

- คอมพิวเตอร์ (PC notebook)
- แท็บเล็ต Lablet ยี่ห้อ/รุ่น .....
- โทรศัพท์เคลื่อนที่ Smartphone ยี่ห้อ ..... รุ่น .....
- อื่นๆ ระบุ ..... ยี่ห้อ/รุ่น .....

/หน้า ๒...

-๒-

๘. ปัจจุบันท่านใช้งาน Internet ผ่าน website / Application ใดเป็นประจำบ้าง โปรดระบุ

๑. ....
 ๒. ....
 ๓. ....
 ๔. ....
 ๕. ....

๙. ท่านเคยมีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับหน่วยงานทางราชการ หรือไม่

- ไม่มี
 มี โปรดระบุ ชื่อหน่วยงาน ..... / หน้าที่ .....

๑๐. ข้าพเจ้าไม่เป็นข้าราชการประจำ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการบำนาญ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวง กรม ที่มีฐานะเทียบเท่าพนักงานส่วนท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และไม่
 เป็นลูกจ้างเอกชน

- ใช่ ไม่ใช่

๑๑. ข้าพเจ้าไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

- ใช่ ไม่ใช่

๑๒. ข้าพเจ้าไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือ
 เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ใช่ ไม่ใช่

**** ข้าพเจ้าขอให้การรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้ามีคุณสมบัติครบถ้วนตาม
 ประกาศรับสมัครทุกประการ หากมีการตรวจสอบเอกสารหรือคุณสมบัติของข้าพเจ้าในภายหลังปรากฏว่า ข้าพเจ้าไม่มี
 คุณสมบัติตรงตามประกาศรับสมัครให้ถือว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและข้าพเจ้าจะไม่ใช้สิทธิเรียกร้องใดๆ ทั้งสิ้น
 และหากข้าพเจ้าจงใจกรอกข้อความ อันเป็นเท็จ ให้ถือเป็นความผิดฐานแจ้งความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน
 ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๓๗ ****

ลงลายมือชื่อ.....ผู้สมัคร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.๒๕๖๓

จ้างงาน-๐๒

หนังสือรับรองการมีที่พักอาศัยในพื้นที่
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว ..... นามสกุล .....
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ..... เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ..... ตำบล.....
อำเภอ ..... จังหวัด.....

ขอรับรองว่า นาย/นาง/นางสาว .....นามสกุล .....
เลขประจำตัวบัตรประชาชน ..... เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ .....
เป็นผู้มีที่พักอาศัยใน บ้านเลขที่..... หมู่..... ตำบล ..... อำเภอ .....
จังหวัด ..... ตั้งแต่ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ถึงปัจจุบัน โดยมี
นาย/นาง/นางสาว ..... นามสกุล ..... เลขประจำตัวบัตรประชาชน .....
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ..... เป็นเจ้าบ้าน จริง

** ข้าพเจ้าขอให้การรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ หากมีการตรวจสอบเอกสาร หรือข้อเท็จจริงในภายหลัง ปรากฏว่า ข้าพเจ้าไม่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศรับสมัครให้ถือว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและข้าพเจ้าจะไม่ใช้สิทธิเรียกร้องใดๆ ทั้งสิ้น และหากข้าพเจ้าจงใจกรอกข้อความ อันเป็นเท็จ ให้ถือเป็นความผิดฐานแจ้งความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๓๗ **

ลงชื่อ ..... ผู้ใหญ่บ้าน
(.....)

ลงชื่อ ..... เจ้าบ้าน
(.....)

ลงชื่อ ..... ผู้พักอาศัย
(.....)

เกณฑ์การกำหนดสัดส่วนการจ้างงาน

จำนวนเกษตรกรร่วมโครงการ (ราย)	สัดส่วนการจ้างแรงงาน (ราย)
๒	๑
๓	๑
๔	๒
๕	๒
๖	๓
๗	๓
๘	๔
๙	๔
๑๐	๕
๑๑	๕
๑๒	๖
๑๓	๖
๑๔	๗
๑๕	๗
๑๖	๘

(ตัวอย่าง)

หลักเกณฑ์การให้คะแนน (ใบสมัครจ้างงาน)

คุณสมบัติผู้สมัคร

สถานะผู้สมัคร (๒ คะแนน)

- เกษตรกรทั่วไป (๑ คะแนน)
- มีทะเบียนเกษตรกร (๑ คะแนน)   ไม่มีทะเบียนเกษตรกร (๐ คะแนน)
- ทายาทเกษตรกร (๑ คะแนน)
- ไม่มีทะเบียนเกษตรกรของบิดามารดา (๐ คะแนน)
- มีทะเบียนเกษตรกรของ   บิดา ..... (๑ คะแนน) หรือ
- มารดา ..... (๑ คะแนน)
- แรงงานคืนถิ่น (๑ คะแนน)
- ระบุไม่ได้ (๐ คะแนน)
- ระบุ สถานที่ทำงาน .....อำเภอ.....จังหวัด..... (๑ คะแนน)
- อาสาสมัครเกษตรกรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๑ คะแนน)
- ระบุสาขาไม่ได้ (๐ คะแนน)
- ระบุสาขา/หน่วยงาน..... (๑ คะแนน)

ที่อยู่ปัจจุบัน

- ที่อยู่ (๑ คะแนน)

การศึกษา

- ม.๓ หรือเทียบเท่า
- ม.๖ หรือเทียบเท่า
- ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ทักษะการใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (๑๐ คะแนน)

- มี E mail (๓ คะแนน)
- มี Facebook ใช้งานไม่น้อยกว่า ๓ ปี (๒ คะแนน)
- มี Line Application (๓ คะแนน)
- อื่นๆ เช่น Application IG Twitter ฯลฯ (๒ คะแนน)

มีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ โปรตรระบุ (๑๒ คะแนน)

- คอมพิวเตอร์   PC (๒ คะแนน)
- notebook (๒ คะแนน)
- แท็บเล็ต Lablet ยี่ห้อ/รุ่น ..... (๓ คะแนน)
- โทรศัพท์เคลื่อนที่ Smartphone ยี่ห้อ/รุ่น ..... (๓ คะแนน)
- อื่นๆ ระบุ ..... ยี่ห้อ/รุ่น ..... (๒ คะแนน)

ปัจจุบันท่านใช้งาน Internet ผ่าน website / Application ใดบ้าง โปรตรระบุ (๕ คะแนน ข้อละ ๑ คะแนน)

ท่านเคยมีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับหน่วยงานทางราชการ (๑๐ คะแนน)

- ไม่มี (๐ คะแนน)
- มี (๑๐ คะแนน) .....

(ตัวอย่าง)

แบบสัมภาษณ์การจ้างงานเพื่อพิจารณาคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

การประเมินความเหมาะสม คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ด้านความรู้ ความสามารถ (๕๐ คะแนน)	คะแนน
๑) มีองค์ความรู้เกี่ยวกับด้านการเกษตรอันเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและสังคม เช่น ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง , หลักเกษตรทฤษฎีใหม่, นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ , การบริหารจัดการแปลง, ไรคและแมลง, การทำบัญชีแปลง พิจารณาจากการตอบคำถามว่า ถูกต้องตามหลักวิชาการ หรืออยู่ในกรอบแนวคำถามหรือไม่	
๒) สามารถถ่ายทอดความรู้และข้อมูลข่าวสารให้กับเกษตรกรได้ พิจารณาจาก การตอบคำถามจากข้อ ๑) - มีความเข้าใจในข้อมูลที่ต้องการถ่ายทอด - มีการใช้ภาษาที่เหมาะสม และมีถ้อยคำที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจง่าย - น้ำเสียง คำพูดชัดเจน ชัดเจน	
๓) มีความสามารถ ความเข้าใจเกี่ยวกับ - การวางแผนการผลิต : อธิบายการวางแผนการผลิตพอสังเขป , การเข้าร่วมกิจกรรมแปลงใหญ่ ได้รับมอบหมายเป็นกรรมการในด้านใด - การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล : ขั้นตอนการจัดทำแผน - การจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตร : รู้แหล่งข้อมูล เช่น จากบุคคล หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน สื่อสารมวลชน Internet และสามารถเรียกดูข้อมูลได้	
คุณลักษณะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ (๓๐ คะแนน)	คะแนน
๑) เข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่อง พิจารณาจาก - เคยร่วมกับชุมชนในการบำเพ็ญประโยชน์ในสถานที่และในโอกาสต่างๆ - เคยร่วมกับทางราชการ เพื่อช่วยเหลืองานต่างๆ ของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
๒) สามารถติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรภายในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี	
๓) มีความสนใจและกระตือรือร้นในงานด้านพัฒนาการเกษตร	
๔) มีความเสียสละ และเอื้อเฟื้อเกื้อกูล	
๕) มีความประพฤติดี และเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรในชุมชน	
๖) มีมนุษยสัมพันธ์และทัศนคติที่ดี	
การทดสอบภาคปฏิบัติ (๓๐ คะแนน)	
เข้าถึงแหล่งข้อมูลผ่านทางระบบเทคโนโลยีได้ พิจารณาจากการใช้งาน Internet ผ่านอุปกรณ์ต่างๆ เช่น - การ check in , check out ผ่าน QR code - การเข้ากลุ่มไลน์ - การสแกน QR code เพื่อดูคำถาม และหาคำตอบผ่าน Internet	
รวมคะแนนที่ได้	

ด้านความรู้ ความสามารถ (๔๐ คะแนน)		คะแนน
		คิดเป็นร้อยละ
..... . (.....)	..... . (.....)	..... . (.....)
..... . (.....)	..... . (.....)	..... . (.....)

คำถามสัมภาษณ์

- เรื่ององค์ความรู้ (๒๐ คะแนน)

คำถาม : ให้ท่านอธิบายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความเข้าใจของท่านโดยสังเขป

คำตอบ : เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ
๓. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยมี เงื่อนไข ของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ๒ ประการ ดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ
๒. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

อ้างอิงจากเว็บไซต์มูลนิธิชัยพัฒนา

คำถาม : ให้ท่านอธิบายทฤษฎีใหม่ตามความเข้าใจของท่านโดยสังเขป

คำตอบ : "ทฤษฎีใหม่" เป็นแนวทางหรือหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ทฤษฎี ใหม่ : ทำไม่ใหม่

๑. มีการบริหารและจัดแบ่งที่ดินแปลงเล็ก ออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกร ซึ่งไม่เคยมีใครคิดมาก่อน
๒. มีการคำนวณโดยหลักวิชาการ เกี่ยวกับปริมาณน้ำที่จะกักเก็บให้พอเพียง ต่อการเพาะปลูกได้ตลอดปี
๓. มีการวางแผนที่สมบูรณ์แบบ สำหรับเกษตรกรรายย่อย โดยมีถึง ๓ ขั้นตอน

ทฤษฎีใหม่ขั้นต้น : การจัดสรรพื้นที่อยู่อาศัยและ ที่ทำกิน

ให้แบ่งพื้นที่ ออกเป็น ๔ ส่วน ตามอัตราส่วน ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ ซึ่งหมายถึง

พื้นที่ส่วนที่หนึ่ง ประมาณ ๓๐% ให้ขุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อใช้เก็บกักน้ำฝนในฤดูฝนและ ใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง

พื้นที่ส่วนที่สอง ประมาณ ๓๐% ตลอดปี	ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำต่าง ๆ ให้ปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน สำหรับครอบครัวให้เพียงพอ
พื้นที่ส่วนที่สาม ประมาณ ๓๐%	เพื่อตัดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่งตนเองได้ ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่าย
พื้นที่ส่วนที่สี่ ประมาณ ๑๐%	เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนอื่น ๆ

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่สอง

เมื่อเกษตรกรเข้าใจในหลักการและได้ปฏิบัติในที่ดินของตนจนได้ผลแล้ว ก็ต้องเริ่มขั้นที่สอง คือ ให้เกษตรกรรวมพลังกัน
ในรูป กลุ่ม หรือ สหกรณ์ ร่วมแรง ร่วมใจกันดำเนินการในด้าน

(๑) การผลิต (พันธุ์พืช เตรียมดิน ชลประทาน ฯลฯ)

- เกษตรกรจะต้องร่วมมือในการผลิตโดยเริ่มตั้งแต่ ชั้นเตรียมดิน การหาพันธุ์พืช ปุ๋ย การหาน้ำ และอื่น ๆ เพื่อการเพาะปลูก

(๒) การตลาด (ลานตากข้าว ยุ้ง เครื่องสีข้าว การจำหน่ายผลผลิต)

- เมื่อมีผลผลิตแล้ว จะต้องเตรียมการต่าง ๆ เพื่อการขายผลผลิตให้ได้ประโยชน์สูงสุด เช่น การเตรียมลานตากข้าวร่วมกัน การ
จัดหายุ้งรวบรวมข้าว เตรียมหาเครื่องสีข้าว ตลอดจนการรวมกันขายผลผลิตให้ได้ราคาดี และลดค่าใช้จ่ายลงด้วย

(๓) ความเป็นอยู่(กะปิ น้ำปลา อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ)

- ในขณะเดียวกันเกษตรกรต้องมีความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควร โดยมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น อาหารการกินต่าง ๆ กะปิ
น้ำปลา เสื้อผ้า ที่พอเพียง

(๔) สวัสดิการ (สาธารณสุข เงินกู้)

- แต่ละชุมชนควรมีสวัสดิภาพและบริการที่จำเป็น เช่น มีสถานอนามัยเมื่อยามป่วยไข้ หรือมีกองทุนไว้กู้ยืมเพื่อประโยชน์ใน
กิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

(๕) การศึกษา (โรงเรียน ศูนย์การศึกษา)

- ชุมชนควรมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา เช่น มีกองทุนเพื่อการศึกษาเล่าเรียนให้แก่เยาวชนของชุมชนเอง

(๖) สังคมและศาสนา

- ชุมชนควรเป็นที่รวมในการพัฒนาสังคมและจิตใจ โดยมีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยว

กิจกรรมทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าส่วนราชการ องค์กรเอกชน ตลอดจนสมาชิก
ในชุมชนนั้นเป็นสำคัญ

ทฤษฎีใหม่ ขั้น ที่สาม

เมื่อดำเนินการผ่านพ้นขั้นที่สองแล้ว เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรก็ควรพัฒนาก้าวหน้าไปสู่ขั้นที่สามต่อไป คือ ติดต่อประสานงาน
เพื่อจัดหาทุน หรือแหล่งเงิน เช่น ธนาคาร หรือบริษัท ห้างร้านเอกชน มาช่วยในการลงทุนและพัฒนาคุณภาพชีวิต
ทั้งนี้ ทั้งฝ่ายเกษตรกรและฝ่ายธนาคารกับบริษัท จะได้รับประโยชน์ร่วมกัน กล่าวคือ

- เกษตรกรขายข้าวได้ในราคาสูง (ไม่ถูกกดราคา)

- ธนาคารกับบริษัทสามารถซื้อข้าวบริโภคในราคาต่ำ (ซื้อข้าวเปลือกตรงจากเกษตรกรและมาสีเอง)

- เกษตรกรซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคได้ในราคาต่ำ เพราะรวมกันซื้อเป็นจำนวนมาก (เป็นร้านสหกรณ์ ราคาขายส่ง)

- ธนาคารกับบริษัทจะสามารถกระจายบุคลากร (เพื่อไปดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดผลดียิ่งขึ้น)

อ้างอิงจากเว็บไซต์มูลนิธิชัยพัฒนา

(ตัวอย่าง)
บันทึกข้อตกลงจ้าง

เลขที่...../.....

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกข้อตกลงจ้างฉบับนี้ทำขึ้น ณ ..... ที่อยู่.....
เมื่อวันที่.....

โดย.....ตำแหน่ง.....
ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงจ้างนี้เรียกว่า “ผู้ว่าจ้าง” ฝ่ายหนึ่งกับ.....
เกิดวันที่.....บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....
ออกให้ ณ.....วันที่ออกบัตร.....
บัตรหมดอายุ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลง
จ้างนี้เรียกว่า “ผู้รับจ้าง” อีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อ ๑. ข้อตกลงการจ้าง

ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างและผู้รับจ้างตกลงรับจ้างปฏิบัติงาน โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่ม
ทฤษฎีใหม่ ประจำตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
กำหนดระยะเวลาการจ้าง ๑ เดือน ระหว่างวันที่.....ในอัตราค่าจ้างเป็นเงิน
จำนวน ๙,๐๐๐ บาท (เก้าพันบาทถ้วน) รวมภาษีมูลค่าเพิ่มตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายทั้งปวง
ด้วยแล้ว ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งข้อตกลงนี้ รวมทั้งเอกสารแนบท้ายบันทึกข้อตกลงจ้าง
ผู้รับจ้างตกลงที่จะจัดหาแรงงานและวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง
ๆ ชนิดดีเพื่อใช้ในงานจ้างตามบันทึกข้อตกลงจ้างนี้

กรณีที่ผู้รับจ้างไม่มาปฏิบัติงานอาจหาผู้อื่นมาทำงานแทน หรือบอกกล่าวล่วงหน้า

ข้อ ๒. เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงจ้าง

เอกสารแนบบันทึกข้อตกลงจ้าง ดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลง
จ้างฉบับนี้

๒.๑ ผนวก ๑ รายละเอียดและเงื่อนไขการจ้าง	จำนวน	(.....) หน้า
๒.๒ ผนวก ๒ ใบเสนอราคา	จำนวน	(.....) หน้า
๒.๓ ผนวก ๓ สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร	จำนวน	(.....) หน้า

ความใดในเอกสารแนบท้ายที่ขัดแย้งกับข้อความในบันทึกข้อตกลงจ้างฉบับนี้ให้ใช้
ข้อความในบันทึกข้อตกลงจ้างนี้บังคับ และในกรณีที่เอกสารแนบท้ายบันทึกข้อตกลงจ้างขัดแย้งกันเอง ผู้รับ
จ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้าง

(ลงชื่อ).....ผู้ว่าจ้าง
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้รับจ้าง
(.....)

-๒-

ข้อ ๓. ค่าจ้างและการจ่ายเงิน

ผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายและผู้รับจ้างตกลงรับเงินค่าจ้าง จำนวนเงิน ๙,๐๐๐ บาท (เก้า พันบาทถ้วน) ซึ่งได้รวมค่าใช้จ่ายทั้งปวงด้วยแล้ว เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานทั้งหมดให้แล้วเสร็จเรียบร้อย ตามบันทึกข้อตกลงจ้างและผู้ว่าจ้างได้ตรวจรับงานไว้โดยครบถ้วนแล้ว

การจ่ายเงินตามเงื่อนไขแห่งบันทึกข้อตกลงจ้างนี้ ผู้ว่าจ้างจะโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้รับจ้างชื่อธนาคาร.....ชื่อบัญชี..... เลขที่บัญชี..... ทั้งนี้ ผู้รับจ้างตกลงเป็นผู้รับภาระเงินค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการอื่นใดเกี่ยวกับการโอนที่ธนาคารเรียกเก็บและยินยอมให้มีการหักเงินดังกล่าวจากจำนวนเงินโอนในงวดนั้น ๆ

ข้อ ๔. กำหนดเวลาแล้วเสร็จและสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกข้อตกลงจ้าง

ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงจ้างนี้ หลังจากลงนามในบันทึกข้อตกลงจ้าง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ถ้าผู้รับจ้างมิได้ลงมือปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงจ้างนี้ หรือไม่สามารถทำงานได้ตามกำหนดเวลา หรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้รับจ้างไม่สามารถดำเนินการได้ หรือล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลา หรือผู้รับจ้างทำผิดข้อตกลงจ้างข้อใดข้อหนึ่ง หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือผู้ควบคุมงาน ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าจ้าง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกข้อตกลงนี้ได้ และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้รับจ้างให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ข้อ ๕. ความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

ความเสียหายใด ๆ อันเกิดแก่งานที่ผู้รับจ้างได้ทำขึ้นนั้น ยกเว้นเหตุสุดวิสัย ซึ่งคณะกรรมการตรวจรับจ้างได้พิจารณาแล้วว่าเป็นเหตุสุดวิสัย ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบโดยซ่อมแซมให้คืนดี หรือเปลี่ยนให้ใหม่ โดยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างเอง

ข้อ ๖. ค่าปรับ

หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ในข้อตกลงจ้าง และผู้ว่าจ้างยังมิได้บอกเลิกข้อตกลงจ้าง ผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ ๑๐๐ บาท (หนึ่งร้อยบาทถ้วน)

ข้อ ๗. การกำหนดค่าเสียหาย

ค่าปรับหรือค่าเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากผู้รับจ้างตามข้อตกลงจ้างนี้ ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่าย หากมีเงินค่าจ้างตามข้อตกลงจ้างที่หักไว้จ่ายเป็นค่าปรับ และค่าเสียหายแล้วยังเหลืออยู่อีกเท่าใดผู้ว่าจ้างจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด

(ลงชื่อ).....ผู้ว่าจ้าง
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้รับจ้าง
(.....)

-๓-

ข้อตกลงข้างนี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งคู่ได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและเก็บไว้ฝ่ายละฉบับ

(ลงชื่อ).....ผู้ว่าจ้าง
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้รับจ้าง
(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....)

(ตัวอย่าง)
ใบส่งมอบงานและแจ้งหนี้

บ้านเลขที่..... หมู่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

วันที่ .....

เรื่อง ส่งมอบงานจ้าง

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัด

ข้าพเจ้า..... ได้จ้างเหมาบริการรายบุคคลปฏิบัติงานภายใต้
โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อดำเนินการกับ

๑) .....

๒) .....

๓) .....

ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายประจำเดือน..... เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น..... บาท
(.....) ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ส่งมอบงาน

วันที่.....

ผ่านผู้คุมงาน

ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า นาย/นาง/นางสาว..... ได้
ปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่..... ถึงวันที่..... (ขาดงาน..... วัน)(กรณีขาดงาน)
ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้ เห็นสมควรพิจารณาตรวจรับการจ้าง

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้คุมงาน

วันที่.....

(ตัวอย่าง)
ใบตรวจรับงานจ้าง

เขียนที่.....

เขียนที่.....

วันที่.....

ตามที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ได้จ้างเหมาบริการรายบุคคลปฏิบัติงานภายใต้โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ นาย/นาง/นางสาว ..... บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....ตามข้อตกลงการจ้าง/สัญญาจ้างเลขที่ ...../..... ลงวันที่..... โดยจ้างตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งผู้ว่าจ้าง ตกลงจ่ายค่าจ้างเป็นรายเดือนในอัตราเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท (เก้าพันบาทถ้วน) และหากผู้รับจ้างไม่สามารถ ทำงานให้แล้วเสร็จตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลง หรือขาดงานโดยไม่มีเหตุผลอันควร ผู้รับจ้างยินยอมให้ผู้ ว่าจ้างปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๑๐ ของมูลค่าจ้างตามสัญญา แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่าวันละ ๑๐๐ บาท กรณีขาดงานให้หักค่าจ้างรายวัน ๆ ละ.....บาท เฉพาะวันทำการที่ขาดงานและตามบันทึกข้อความ ที่ กษ.....ลงวันที่.....ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการตรวจรับการจ้างเหมาบริการรายบุคคล ปฏิบัติงานภายใต้โครงการฯ ตามรายชื่อแนบท้ายนี้

คณะกรรมการได้ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ.....ปฏิบัติงาน ตามบันทึกตารางการปฏิบัติงานประจำเดือน.....โดย.....เป็นผู้รับจ้าง ปรากฏว่าได้ขาดงาน.....วัน จึงหักค่าจ้างรายวัน ๆ ละ.....บาท (.....) รวมเป็นเงิน ..... บาท (.....) สำหรับการปฏิบัติงาน (กรณีขาดงาน) ได้ ปฏิบัติงาน (กรณีมาทำงานครบ) ตามรายละเอียดและเงื่อนไขเรียบร้อยแล้วเป็นไปตามสัญญาจ้าง คณะกรรมการจึงได้ทำการตรวจรับงานจ้างดังกล่าว และเห็นสมควรเบิกจ่ายเงินจำนวน.....บาท (.....) ให้แก่ผู้รับจ้างต่อไป

คณะกรรมการจึงพร้อมกันลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ)..... ประธานกรรมการ

(.....)

.....

(ลงชื่อ)..... กรรมการ

(.....)

.....

(ลงชื่อ)..... กรรมการ

(.....)

.....

ที่.....
(ส่วนราชการเป็นผู้ออกให้)

(ตัวอย่าง)
ใบสำคัญรับเงิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ข้าพเจ้า.....เลขบัตรประชาชน.....
อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....ได้รับเงินจาก.....
ได้รับเงินจาก.....สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์..... ดังรายการต่อไปนี้

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวนเงิน	
		บาท	สต.
๑	ค่าจ้างบุคคลเพื่อช่วยปฏิบัติงานด้าน.....ประจำเดือน.....		
	๑		
	๒		
	๓		
	๔		
	๕		
	๖		
	รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		

จำนวนเงิน.....(จำนวนเงินใช้เงินเดือนหักวันลา ไม่รวมหักนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน)

(ลงนาม).....
(.....)

(ลงนาม).....ผู้จ่ายเงิน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ .....

ที่ กษ ..... วันที่ .....

เรื่อง .....

เรียน

ตามที่ได้โปรดอนุมัติให้สำนัก/กอง.....จ้างบุคคลเพื่อช่วยปฏิบัติงานด้าน.....
เพื่อดำเนินการ.....

.....ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับ

มอบหมาย

ตั้งแต่วันที่.....ถึง.....เป็นเงิน.....บาท
(.....)

ซึ่งกำหนดจ่ายเป็นงวดรายเดือนๆ ละ.....บาท (.....) “ยกเว้นเดือน
.....จ้างเดือนละ.....บาท (.....) และเดือน.....
.....จ้างเดือนละ.....บาท (.....)” (ถ้าเดือนแรกไม่เริ่มวันที่ ๑
และ/หรือเดือนสุดท้ายไม่สิ้นสุดวันสุดท้ายของเดือน) รวมเป็นค่าจ้างทั้งสิ้น.....บาท
(.....) โดยจะจ่ายเป็นรายเดือน ซึ่งจะจ่ายค่าจ้างให้ผู้รับจ้างหลังจากผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานเสร็จสิ้น
ครบถ้วนถูกต้องเรียบร้อยแล้ว โดยวิธีตกลงราคา นั้น

บัดนี้.....ได้ส่งมอบงานดังกล่าว และคณะกรรมการตรวจรับ ได้ตรวจรับไว้
ถูกต้องครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว เนื่องจากขาดงาน.....วัน จึงหักรายวันๆ ละ.....บาท
(.....) รวมเป็นเงิน.....บาท (.....) คงเหลือจ้างเป็นเงินทั้งสิ้น.....
บาท (.....) และหักค่าปรับตามสัญญาวันละ.....บาท (.....) จำนวน
.....วันเป็นเงิน.....บาท (.....) เพื่อนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน (กรณีขาด
งาน)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และอนุมัติจ่ายค่าจ้างเหมาบริการบุคคลทั่วไป ประจำเดือน
.....เป็นเงิน.....บาท (.....) ทั้งนี้ อยู่ในอำนาจ
.....อนุมัติได้ตามคำสั่ง.....ลงวันที่.....

- ทราบ

- อนุมัติเบิกจ่ายเงินจำนวน.....บาท

การเบิกจ่ายเงินจากคลังภายใต้พระราชกำหนดในอำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

การเบิกจ่ายเงินจากคลัง การบันทึกบัญชี การดำเนินการในระบบ GFMS ของโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังและกรมบัญชีกลางกำหนด แจ้างตามหนังสือดังนี้

๑) หนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๒/ว๗๕ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินจากคลังตามโครงการเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๒) หนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๔.๓/ว๑๘๘ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวปฏิบัติในระบบ GFMS สำหรับโครงการเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๓) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว๒๔๘ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง แนวปฏิบัติทางบัญชีการเบิกจ่ายเงินจากคลังตามโครงการเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๔) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว๓๓๑ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

การเบิกจ่ายค่าจ้างเหมาแรงงานระดับตำบล

ให้ดำเนินการจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยมีเอกสารประกอบการเบิกจ่าย ดังนี้

๑. บันทึกรายงานขอจ้าง
๒. คำสั่งแต่งตั้งกรรมการที่เกี่ยวข้อง
๓. รายงานผลการพิจารณาและขออนุมัติจ้าง
๔. ประกาศผู้ชนะการเสนอราคา
๕. บันทึกข้อตกลงจ้าง
๖. หนังสือส่งมอบงานจ้างของผู้รับจ้าง
๗. เอกสารการตรวจรับของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ/ผู้ตรวจรับพัสดุ
๘. หนังสือขออนุมัติเบิกจ่ายเงินเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ

เมื่อสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดได้รับเอกสารขอเบิกเงินค่าจ้างจากผู้รับจ้างโดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ/ผู้ตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจรับถูกต้องแล้ว ให้วางฎีกาเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากกระทรวงการคลังเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารที่เปิดบัญชีขึ้นใหม่ “ชื่อหน่วยงาน (โครงการเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา COVID-๑๙) แล้วนำไปจ่ายให้ผู้รับจ้างโดยการโอนเข้าบัญชีเงินฝากของผู้รับจ้างตามที่กำหนดในบันทึกข้อตกลงจ้าง

การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

การจัดฝึกอบรมเกษตรกรเป็นการฝึกอบรมบุคคลภายนอก โดยมีโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่ส่วนราชการเป็นผู้จัด หรือจัดร่วมกับหน่วยงานอื่นต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ การดำเนินการและการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๔๙ และแก้ไขเพิ่มเติม

ให้ส่วนราชการผู้จัดการฝึกอบรมใช้ดุลพินิจเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมได้เท่าที่จ่ายจริง โดยคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด เพื่อประโยชน์ของทางราชการ ยกเว้นค่าสมนาคุณวิทยากร ค่าอาหาร ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะ ให้เบิกจ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราตามที่ระเบียบกำหนด

เอกสารประกอบการเบิกจ่าย

๑. โครงการจัดฝึกอบรมที่ได้รับอนุมัติแล้ว
๒. บัญชีรายชื่อพร้อมลายมือชื่อบุคคลที่เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมตามระเบียบ ได้แก่
  - ๑) ประธานที่พิธีเปิดหรือพิธีปิดการฝึกอบรมแขกผู้มีเกียรติ และผู้ติดตาม
  - ๒) เจ้าหน้าที่
  - ๓) วิทยากร
  - ๔) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
  - ๕) ผู้สังเกตการณ์
๓. หลักฐานการจ่ายที่หน่วยงานผู้จัดได้จ่ายไปของรายการค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมตามที่เกิดขึ้นจริง ได้แก่
  - ๑) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และการตกแต่งสถานที่ฝึกอบรม
  - ๒) ค่าใช้จ่ายในพิธีเปิด – ปิด การฝึกอบรม
  - ๓) ค่าวัสดุ เครื่องเขียน และอุปกรณ์
  - ๔) ค่าพิมพ์และเขียนประกาศนียบัตร
  - ๕) ค่าถ่ายเอกสาร ค่าพิมพ์เอกสาร และสิ่งพิมพ์
  - ๖) ค่าหนังสือสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
  - ๗) ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร
  - ๘) ค่าเช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม
  - ๙) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม
  - ๑๐) ค่ากระเป่าหรือสิ่งที่ใช้บรรจุเอกสารสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
  - ๑๑) ค่าของสมนาคุณในการดูงาน
  - ๑๒) ค่าสมนาคุณวิทยากร
  - ๑๓) ค่าอาหาร
  - ๑๔) ค่าเช่าที่พัก
  - ๑๕) ค่ายานพาหนะ

รายการที่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ กฎกระทรวง รวมถึงหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

การจ่ายเงินของส่วนราชการ ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินหรือใบสำคัญรับเงิน ซึ่งผู้รับเงินเป็นผู้ออกให้ หรือรายงานการจ่ายเงินจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) หรือใบรับรองการจ่ายเงิน หรือเอกสารอื่นใดที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นหลักฐานการจ่าย

การจ่ายเงินโดยกรมบัญชีกลาง เพื่อเข้าบัญชีให้กับเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง ให้ใช้รายงานในระบบตามที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นหลักฐานการจ่าย

ใบเสร็จรับเงินอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- ๑) ชื่อ สถานที่อยู่ หรือที่ทำการของผู้รับเงิน

- ๒) วัน เดือน ปี ที่รับเงิน
- ๓) รายการแสดงการรับเงินระบุว่าเป็นค่าอะไร
- ๔) จำนวนเงินทั้งตัวเลขและตัวอักษร
- ๕) ลายมือชื่อของผู้รับเงิน

กรณีส่วนราชการจ่ายเงินรายใด ซึ่งตามลักษณะไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้รับเงินได้ ให้ผู้รับเงินลงชื่อรับเงินในใบสำคัญรับเงินเพื่อใช้เป็นหลักฐานการจ่าย

หลักฐานการจ่ายค่าสมนาคุณวิทยากร และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคคลภายนอก ตามเอกสารหมายเลข ๑ และเอกสารหมายเลข ๒ แนบท้ายนี้

หลักฐานการจ่ายต้องพิมพ์หรือเขียนด้วยหมึก การแก้ไขหลักฐานการจ่ายให้ใช้วิธีขีดฆ่าแล้วพิมพ์หรือเขียนใหม่ และให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

.....

ตัวอย่าง : แผนปฏิบัติงาน การจ้างแรงงานระดับตำบลภายใต้โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

รายละเอียดการดำเนินงาน	หมายเลข แบบ ฟอร์ม	เป้าหมายการดำเนินงาน																
		๒๕๖๓			๒๕๖๔													
		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔							
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.					
(๑) สนับสนุนการวางแผนการผลิตแปลงเกษตรกรทฤษฎีใหม่ของผู้เข้าร่วมโครงการฯ และปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรฯ ในการดำเนินงานภายใต้โครงการฯ	๑/๒																	
(๒) จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลด้านการเกษตรในพื้นที่ตำบล (เดือนละ ๑ ครั้ง)	๓																	
(๓) นำความรู้และข้อมูลข่าวสารที่ได้รับถ่ายทอดสู่เกษตรกรที่รับผิดชอบ และติดตามสถานการณ์การทำงานเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๑/๒																	
(๔) ประสานเชื่อมโยงการทำงาน และประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรม โครงการตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เข้าถึงหมู่บ้านที่รับผิดชอบ	๑/๒																	
(๕) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานรายเดือน (เดือนละ ๑ ครั้ง)	๑/๒/๓/๔																	
(๖) รายงานผลความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค การดำเนินงานตามโครงการในพื้นที่ที่รับผิดชอบ (เดือนละ ๑ ครั้ง)	๔																	
(๗) ประสานงานหรือร่วมประชุมกับคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอ (เดือนละ ๑ ครั้ง)	๑																	

หมายเหตุ: ๑. คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ ในระดับจังหวัดและอำเภอ สามารถปรับปรุงแบบฟอร์ม หมายเลข ๑-๔ ได้ตามความเหมาะสมและประโยชน์ในการปฏิบัติภายในพื้นที่

๒. เกษตรกรผู้รับจ้างบันทึกผลการปฏิบัติงานและส่งรายงานทั้ง ๔ แบบฟอร์มให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ ในระดับอำเภอทราบตามเวลาที่กำหนด

๓. จัดส่งรายงานการปฏิบัติงานรายเดือนตามแบบฟอร์ม ๑-๔ ให้คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ ในระดับอำเภอ ภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป

ตัวอย่าง : แบบบันทึกผลการปฏิบัติงาน เดือน .....

การดำเนินงาน	วันที่เข้าดำเนินงาน (ระบุวันที่)		รวม (๓) (ครั้ง)
	วันที่ ๑ (๑)	วันที่ ๒ (๒)	
๑. สนับสนุนการวางแผนการผลิตแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ของผู้เข้าร่วมโครงการฯ และปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการดำเนินงานภายใต้โครงการฯ			
๑) พาเกษตรกรเข้าร่วมการฝึกอบรม			
๒) อบรมเตรียมความพร้อมปฏิบัติงาน			
๓) สนับสนุนการวางแผนการผลิต			
๔) สนับสนุนการทำการผลิตในแปลง (แบบฟอร์ม ๒)			
๕) สนับสนุนการปรับปรุงแปลง			
- คัดเลือกพื้นที่			
- จัดทำผังแปลงการปรับปรุงแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่รายแปลง			
- จัดเตรียมพื้นที่ผู้ช่วยผู้ควบคุมงาน			
- ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้คุมงาน			
- ตรวจสอบและบันทึกปริมาณดินที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน			
- ปรับพื้นที่รอบบ่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมอื่นต่อได้			
- ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบและปริมาณดินชุดพร้อมจัดรายงาน			
- ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินในการจัดเตรียมและแจกจ่ายปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดิน			

การดำเนินงาน	วันที่เข้าดำเนินงาน (ระบุวันที่)		รวม (๓)
๒. จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลด้านการเกษตรในพื้นที่ตำบล (เดือนละ ๑ ครั้ง) : แบบฟอร์ม ๓			
๓. นำความรู้และข้อมูลข่าวสารที่ได้รับถ่ายทอดสู่เกษตรกรที่รับผิดชอบ และติดตามสถานการณ์การทำ การเกษตรทฤษฎีใหม่ (เดือนละ ๔ ครั้ง)			
๔. ประสานเชื่อมโยงการทำงาน และประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรม โครงการตามนโยบายกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ให้เข้าถึงหมู่บ้านที่รับผิดชอบ (เดือนละ ๔ ครั้ง)			
๕. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานรายเดือน (เดือนละ ๑ ครั้ง)			
๖. รายงานผลความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค การดำเนินงานตามโครงการในพื้นที่ที่รับผิดชอบ (เดือนละ ๑ ครั้ง)			
๗. ประสานงานหรือร่วมประชุมกับคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอ (เดือนละ ๑ ครั้ง)			

หมายเหตุ: ๑. กรณีการดำเนินงานในข้อ ๑ ขอให้ระบุวันที่ในช่องที่ (๑) , (๒) และนับวันรวมเป็นจำนวนครั้งใส่ในช่องที่ (๓)

๒. กรณีการดำเนินงานตามข้อ ๒,๕,๖ ไม่ต้องระบุวันที่ในช่องที่ (๑) และ (๒) ขอให้ใส่จำนวนครั้งที่ดำเนินการในช่องที่ (๓)

ผู้บันทึก

ลงนาม .....

ชื่อ-นามสกุล (.....)

เจ้าหน้าที่รับรอง

ลงนาม .....

ชื่อ-นามสกุล (.....)

เกษตรกร รายที่ ๑

ลงนาม .....

ชื่อ-นามสกุล (.....)

เกษตรกร รายที่ ๒

ลงนาม .....

ชื่อ-นามสกุล (.....)

ตัวอย่าง : แบบบันทึกการทำกิจกรรม วันที่

- สนับสนุนการวางแผนการผลิตแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ของผู้เข้าร่วมโครงการฯ และปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการดำเนินงานภายใต้โครงการฯ (แบบฟอร์ม ๑ ข้อ ๑)

๑. แหล่งน้ำ

.....

.....

.....

๒. การทำการเกษตร

- พืช

.....

.....

.....

- ประมง

.....

.....

.....

- ปศุสัตว์

.....

.....

.....

- นำความรู้และข้อมูลข่าวสารที่ได้รับถ่ายทอดสู่เกษตรกรที่รับผิดชอบ และติดตามสถานการณ์การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ (แบบฟอร์ม ๑ ข้อ ๓)

.....

.....

.....

- ประสานเชื่อมโยงการทำงาน และประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรม โครงการตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เข้าถึงหมู่บ้านที่รับผิดชอบ (แบบฟอร์ม ๑ ข้อ ๔)

.....

.....

.....

หมายเหตุ: ๑. วันที่ปฏิบัติงานในแปลงเกษตรกรต้องสอดคล้องกับแบบฟอร์มที่ ๑ ในการดำเนินงานข้อ ๑. ในข้อ ๔)

๒. กรณีที่ใน ๑ วันลงปฏิบัติงานในแปลงเกษตรกร ๒ ราย ต้องเพิ่มแบบฟอร์ม ๒ เป็น ๒ แผ่น

ผู้บันทึก

เกษตรกรเจ้าของแปลง

ลงนาม .....

ลงนาม .....

ชื่อ-นามสกุล (.....)

ชื่อ-นามสกุล (.....)

ตัวอย่าง : แบบบันทึกข้อมูลตำบล .....เดือน.....(แบบฟอร์ม ๑ ข้อ ๒)

๑. เกษตรกรที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ทั้งหมดในตำบลจำนวน .....ราย พื้นที่.....ไร่

๒. แหล่งน้ำในตำบล

แหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำของหน่วยงานส่วนราชการ

อื่นๆ ระบุ.....

๓. ข้อมูลการผลิตในพื้นที่ (สินค้าสำคัญ/มีปริมาณการผลิตจำนวนมาก)

พืช ระบุ.....พื้นที่.....ไร่ เกษตรกร.....ราย

สัตว์ ระบุชนิด.....จำนวน.....ตัว เกษตรกร.....ราย

ประมง ระบุ.....จำนวน.....ตัว เกษตรกร.....ราย

๔. แหล่งเรียนรู้

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ศพก. อื่นๆ ระบุ.....

ชื่อ-นามสกุล .....

ที่อยู่ .....

การจัดการความรู้ .....

๕. ตลาดในพื้นที่

สถานที่ .....

สินค้าที่จำหน่าย .....

๖. การรวมกลุ่มในพื้นที่

ชื่อกลุ่ม .....จำนวนสมาชิก.....ราย

๗. โรคระบาด พืช สัตว์ ในพื้นที่

.....

๘. ภัยพิบัติในพื้นที่

.....

ผู้บันทึก

ลงนาม .....

ชื่อ-นามสกุล (.....)

(ตัวอย่าง)

แบบเก็บข้อมูลประเมินแปลงเกษตรกร เดือน.....

เกษตรกรเจ้าของแปลง ชื่อ-นามสกุล .....

วัตถุประสงค์	มีความเข้าใจ/ ดำเนินการได้	ถ่ายทอดได้
๑. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาพื้นที่จุดเรียนรู้ในรูปแบบหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ทั้งนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่		
● มีความเข้าใจรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่		
● มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการนำการเกษตร		
● มีการจัดทำแปลงตามสัดส่วน ครบทั้ง ๔ ด้าน (ปลูกข้าว/ทำการเกษตร/บ่อน้ำ/ที่อยู่อาศัย)		
● มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับเกษตรกรรายอื่นในตำบลอย่างสม่ำเสมอ		
● มีการพัฒนากลุ่มเครือข่ายในตำบล		
๒. เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำสำหรับทำการเกษตร ตลอดจนพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำด้วยระบบและวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม		
● แหล่งน้ำ มีน้ำตลอดปี		
● มีการบริหารจัดการน้ำมาใช้ในแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ		
● ไม่มีมีการใช้สารเคมีในแปลง		
๓. เพื่อฟื้นฟูภาคการเกษตร ภายหลังจากแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยมุ่งเน้นเกษตรกรที่มีความตั้งใจเอาใจใส่อย่างจริงจัง ต่อยอด เพิ่มรายได้		
● มีความตั้งใจในการทำการผลิตตามรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่		
● สามารถประยุกต์และพัฒนาการทำการเกษตร ต่อยอดแนวคิดได้		
● มีการทำการผลิตทางการเกษตรได้ตลอดปี		
● สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น และมีรายได้ต่อเนื่อง		
● มีการพัฒนาการขายสินค้าเกษตร		
- แปรรูป		
- จำหน่ายสินค้า Online		
- การท่องเที่ยวเชิงเกษตร		
- สร้างคนในพื้นที่ (เปิดร้านจำหน่ายสินค้า/จ้างแรงงานในแปลง)		

ปัญหาอุปสรรค .....

ข้อเสนอแนะ/ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม .....

ผู้เก็บข้อมูล ลงนาม .....

ชื่อ-นามสกุล (.....)

(ตัวอย่าง)

แบบเก็บข้อมูลเกษตรกรรายบุคคลก่อนการเข้าร่วมโครงการฯ

๑. ชื่อ-สกุล.....เพศ อายุ   ปี
๒. บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์ ..... โทรศัพท์มือถือ .....
๓. ระดับการศึกษา ๑) ไม่ได้เรียนหนังสือ ๒) ประถมศึกษา ๓) มัธยมศึกษาตอนต้น
 ๔) มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช. ๕) อนุปริญญา ๖)ปริญญาตรี
 ๗) ปริญญาโท ๘) สูงกว่าปริญญาโท
๔. จำนวนสมาชิกของครอบครัว .....คน จำนวนแรงงานในภาคการเกษตร..... คน
๕. ที่ดินของตนเอง พื้นที่ .....ไร่ ..... งาน .....ตร.ว ใช้เพื่อการเกษตร ..... ไร่ ..... งาน .....ตร.ว
ที่ดินเช่าสำหรับการเกษตร ..... ไร่ ..... งาน.....ตร.ว
๖. แหล่งน้ำทางการเกษตร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 ชลประทาน แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ บ่อขุด/สระน้ำ บ่อบาดาล
 อื่นๆ.....
๗. กิจกรรมการเกษตรที่ทำในครัวเรือน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 ทำนา จำนวน.....ไร่ ไม้ผลหรือไม้ยืนต้น จำนวน.....ไร่
 ทำไร่ จำนวน.....ไร่ เลี้ยงสัตว์ ระบุ(ชนิด/จำนวน).....
 ประมง ระบุ(ชนิด/จำนวน)..... สวนผัก จำนวน.....ไร่
 ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน.....ไร่ ค้าขาย
 หัตถกรรม (ระบุประเภท)..... รับจ้างทางการเกษตร
 อื่น ๆ (ระบุ).....
๘. ท่านเป็นสมาชิกสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใดเลย
 เป็นสมาชิก
 ธ.ก.ส. สหกรณ์เพื่อการเกษตร วิสาหกิจชุมชน ศูนย์ข้าวชุมชน นาแปลงใหญ่
 กองทุนหมู่บ้าน อื่นๆ (ระบุ).....
๙. รายได้จากภาคการเกษตรต่อปี..... บาท รายได้จากนอกภาคการเกษตรต่อปี ..... บาท
๑๐. รายจ่ายของครัวเรือนต่อปี ประมาณ ..... บาท
- ๑๑.หนี้สิน ไม่มี มี จำนวน.....
๑๒. ปัญหาภัยธรรมชาติในฤดูที่ผ่านมา
 ไม่มีปัญหา
 มีปัญหา
 น้ำท่วม พื้นที่เสียหาย.....ไร่.....งาน
 ภัยแล้ง พื้นที่เสียหาย.....ไร่.....งาน
 อื่นๆ ระบุ.....

(ตัวอย่าง)

แบบเก็บข้อมูลเกษตรกรรายบุคคลหลังเข้าร่วมโครงการฯ

๑. ชื่อ-สกุล.....เพศ อายุ   ปี
๒. บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์ ..... โทรศัพท์มือถือ .....
๓. ระดับการศึกษา ๑) ไม่ได้เรียนหนังสือ ๒) ประถมศึกษา ๓) มัธยมศึกษาตอนต้น
 ๔) มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช. ๕) อนุปริญญา ๖) ปริญญาตรี
 ๗) ปริญญาโท ๘) สูงกว่าปริญญาโท
๔. จำนวนสมาชิกของครอบครัว .....คน จำนวนแรงงานในภาคการเกษตร..... คน
๕. ที่ดินของตนเอง พื้นที่ .....ไร่ ..... งาน .....ตร.ว ใช้เพื่อการเกษตร ..... ไร่ ..... งาน .....ตร.ว
ที่ดินเช่าสำหรับทำการเกษตร ..... ไร่ ..... งาน.....ตร.ว
๖. แหล่งน้ำทางการเกษตร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 ชลประทาน แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ บ่อขุด/สระน้ำ บ่อบาดาล
 อื่นๆ.....
๗. กิจกรรมการเกษตรที่ทำในครัวเรือน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 ทำนา จำนวน.....ไร่ ไม้ผลหรือไม้ยืนต้น จำนวน.....ไร่
 ทำไร่ จำนวน.....ไร่ เลี้ยงสัตว์ ระบุ(ชนิด/จำนวน).....
 ประมง ระบุ(ชนิด/จำนวน)..... สวนผัก จำนวน.....ไร่
 ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน.....ไร่ ค้าขาย
 หัตถกรรม (ระบุประเภท)..... รับจ้างทางการเกษตร
 อื่น ๆ (ระบุ).....
๘. ท่านเป็นสมาชิกสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใดเลย
 เป็นสมาชิก
 ธ.ก.ส. สหกรณ์เพื่อการเกษตร วิสาหกิจชุมชน ศูนย์ข้าวชุมชน นาแปลงใหญ่
 กองทุนหมู่บ้าน อื่นๆ (ระบุ).....
๙. รายได้จากภาคการเกษตรต่อปี..... บาท รายได้จากนอกภาคการเกษตรต่อปี ..... บาท
๑๐. รายจ่ายของครัวเรือนต่อปี ประมาณ ..... บาท
- ๑๑.หนี้สิน ไม่มี มี จำนวน.....
๑๒. เนื้อที่ของแปลงที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ..... ไร่ ..... งาน
๑๓. ค่าพิกัดที่ตั้งของแปลงนี้คือ ค่า x : ..... ค่า y : ..... (สามารถนำเข้าสู่ข้อมูลตาม Current Location)
๑๔. ชนิดพืช/ปศุสัตว์/ประมง ที่มีการผลิตในแปลงนี้หลังเข้าร่วมโครงการฯ (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)
 พืชไร่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลังโรงงาน ถั่วเหลือง อ้อยโรงงาน
 สับปะรด อื่นๆ ระบุ.....

- พืชสวน ปาล์มน้ำมัน ยางพารา กาแฟ ลำไย ทูเรียน มังคุด เงาะ
 ลองกอง มะนาว อื่นๆ ระบุ.....
- พืชผัก ผักสวนครัวต่างๆ เช่น คื่นช่าย กะหล่ำปลี กวางตุ้ง ผักบุ้ง ผักกาดขาว ต้นหอม ผักชี
 กระเพรา โหระพา มะเขือเปราะ เป็นต้น
 กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ ข้าวโพดหวาน/ข้าวโพดข้าวเหนียว/ข้าวโพดสี
 หม่อน อื่นๆ ระบุ.....
- พืชสมุนไพร ขมิ้นชัน ไพล กระชายดำ ฟ้าทะลายโจร ใบบัวบก ชิง ข่า
 ตะไคร้ อื่นๆ ระบุ.....
- ปศุสัตว์ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ สุกร โคเนื้อ โคนม แพะ แกะ อื่นๆ ระบุ.....
- ประมง ปลานิล ปลาหัวทิม ปลาดุก ปลาดุกเทศ ปลาช่อน อื่นๆ ระบุ.....

๑๕. ปัญหาภัยธรรมชาติ

- ไม่มีปัญหา
 มีปัญหา
- น้ำท่วม พื้นที่เสียหาย.....ไร่.....งาน
 ภัยแล้ง พื้นที่เสียหาย.....ไร่.....งาน
 อื่นๆ ระบุ.....

ภาคผนวก จ

- แบบฟอร์มการฝึกอบรม
- แบบประเมินผลก่อน-หลังการฝึกอบรม
- ตัวอย่างแผนผังฟาร์มแปลงเกษตรกร
- ตัวอย่างแบบฟอร์มการสำรวจและประเมินคุณสมบัติเกษตรกรต้นแบบ

แบบฟอร์มการฝึกอบรมตารางอบรม ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด.....

วันที่จัดอบรม	สถานที่จัดอบรมฯ	จำนวนเกษตรกร (ราย/รุ่น)	หน่วยงานที่ร่วมจัด ดำเนินการจัดอบรม

ลงชื่อ.....

(.....) ผู้รายงาน

ตำแหน่ง.....

(ตัวอย่าง)

แบบประเมินผลก่อนการฝึกอบรม

หลักสูตร : การปรับแนวคิดในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ภายใต้โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

.....

คำชี้แจง แบบประเมินชุดนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของเกษตรกรที่เข้าร่วมการฝึกอบรม “การปรับแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่” และในการนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอความร่วมมือในการกรอกข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๑. เพศ ชาย หญิง อายุ..... ปี
๒. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓)
- มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) / ปวช. อนุปริญญา / ปวส.
- ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
- อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ ๒ การวัดความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรมเกษตรทฤษฎีใหม่

ที่	ประเด็น	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ เจ้าหน้าที่ ให้คะแนน
๑	การทำเกษตรโดยยึดหลักการพึ่งพาตนเองก็คือ การปลูกทุกอย่าง ที่กินได้ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารภายในครัวเรือน			
๒	“เกษตรทฤษฎีใหม่” ได้กำหนดการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้ คือ ขุดสระน้ำร้อยละ ๓๐ ปลูกข้าวร้อยละ ๔๐ พืชไร่/ พืชสวนร้อยละ ๒๐ และที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ร้อยละ ๑๐			
๓	“ทฤษฎีใหม่” มี ๓ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ ๑ การผลิตเพื่อพออยู่ พอกิน และพึ่งตนเองได้ ขั้นตอนที่ ๒ การรวมพลังหรือร่วมแรงกันรูปกลุ่ม ขั้นตอนที่ ๓ การร่วมกันขายผลผลิต			
๔	ระบบเกษตรผสมผสานเป็นระบบการเกษตรที่มีการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ซึ่งกิจกรรมแต่ละชนิดไม่จำเป็นต้องเกี่ยวเนื่อง ประโยชน์ต่อกันเสมอไป			
๕	การรวมกลุ่มทางด้านการเกษตรของชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของวิถีปฏิบัติตามทางการเกษตรแนวทฤษฎีใหม่ สามารถสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนได้			
๖	การใช้สารสกัดจากสมุนไพรเพื่อกำจัดศัตรูพืช นับเป็นการลดการใช้สารเคมีถือเป็นฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและความสมดุล			

ที่	ประเด็น	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ เจ้าหน้าที่ ให้คะแนน
	ของระบบนิเวศในพื้นที่			
๗	การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ พื้นที่ต้องไม่ต่ำกว่า ๑๕ ไร่ จึงจะประสบผลสำเร็จ			
๘	การใช้ปุ๋ยเคมี ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์เป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ช่วยปรับโครงสร้างดินให้ดีขึ้น ถือเป็น การฟื้นฟูทรัพยากรดิน และคืนชีวิตให้ดินอีกทางหนึ่งด้วย			
๙	ผลจากการทำบัญชีครัวเรือนมีส่วนช่วยวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินของตนเองและครอบครัว เช่น รายจ่ายที่ไม่ควรจ่าย			
๑๐	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นอกจากเป็นการขยายองค์ความรู้ ให้แพร่หลายไปยังที่ต่างๆ ช่วยให้ความรู้เหล่านั้นได้รับการสืบทอดต่อไปไม่สูญหายแล้ว ยังเป็นการต่อยอดหรือนำไปสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ได้			
รวมคะแนน (สำหรับเจ้าหน้าที่ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ข้อละ ๑ คะแนน)				

คำอธิบาย การเก็บข้อมูลเกษตรกรในช่วงก่อนฝึกอบรม การวัดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการฝึกอบรม เกษตรทฤษฎีใหม่ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ข้อละ ๑ คะแนน เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการว่าระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับไหน

ที่	ค่าคะแนน	ระดับความรู้ความเข้าใจ
๑	๙ - ๑๐	ดี
๒	๖ - ๘	ปานกลาง
๓	๑ - ๕	ปรับปรุง

เฉลยข้อคำถาม ข้อ ๑ (✓)   ข้อ ๒ (x)   ข้อ ๓ (x)   ข้อ ๔ (x)   ข้อ ๕ (✓)
 ข้อ ๖ (✓)   ข้อ ๗ (x)   ข้อ ๘ (x)   ข้อ ๙ (✓)   ข้อ ๑๐ (✓)

(ตัวอย่าง)

แบบประเมินผลหลังการฝึกอบรม

หลักสูตร การปรับแนวคิดในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ภายใต้โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

คำชี้แจง แบบประเมินชุดนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของเกษตรกรที่เข้าร่วมการฝึกอบรม “การปรับแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่” และในการนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอความร่วมมือในการกรอกข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๑. เพศ ชาย หญิง อายุ..... ปี
๒. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓)
- มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) / ปวช. อนุปริญญา / ปวส.
- ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
- อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ ๒ การวัดความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรมการปรับแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่

ที่	ประเด็นกิจกรรม	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ เจ้าหน้าที่ ให้คะแนน
๑	การทำเกษตรโดยยึดหลักการพึ่งพาตนเองก็คือ การปลูกทุกอย่าง ที่กินได้ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารภายในครัวเรือน			
๒	“เกษตรทฤษฎีใหม่” ได้กำหนดการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนดังนี้ คือ ขุดสระน้ำร้อยละ ๓๐ ปลูกข้าวร้อยละ ๔๐ พืชไร่/พืชสวนร้อยละ ๒๐ และที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ร้อยละ ๑๐			
๓	“ทฤษฎีใหม่” มี ๓ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ ๑ การผลิตเพื่อพออยู่พอกิน และพึ่งตนเองได้ ขั้นตอนที่ ๒ การรวมพลังหรือร่วมแรงกันรูปกลุ่ม ขั้นตอนที่ ๓ การร่วมกันขายผลผลิต			
๔	ระบบเกษตรผสมผสานเป็นระบบการเกษตรที่มีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ซึ่งกิจกรรมแต่ละชนิดไม่จำเป็นต้องเกี่ยวโยงกันต่อเนื่องกัน			
๕	การรวมกลุ่มทางด้านการเกษตรของชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของวิถีปฏิบัติตามทางการเกษตรแนวทฤษฎีใหม่ สามารถสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนได้			
๖	การใช้สารสกัดจากสมุนไพรเพื่อกำจัดศัตรูพืช นับเป็นการลดการใช้สารเคมีถือเป็นฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและความสมดุลของระบบนิเวศในพื้นที่			

ที่	ประเด็นกิจกรรม	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ เจ้าหน้าที่ ให้คะแนน
๗	การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ พื้นที่ต้องไม่ต่ำกว่า ๑๕ ไร่ จึงจะประสบผลสำเร็จ			
๘	การใช้ปุ๋ยเคมี ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์เป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ช่วยปรับโครงสร้างดินให้ดีขึ้น ถือเป็นการฟื้นฟูทรัพยากรดินและคืนชีวิตให้ดินอีกทางหนึ่งด้วย			
๙	ผลจากการทำบัญชีครัวเรือนมีส่วนช่วยวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินของตนเองและครอบครัว เช่น รายจ่ายที่ไม่ควรจ่าย			
๑๐	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นอกจากเป็นการขยายองค์ความรู้ให้แพร่หลายไปยังที่ต่างๆ ช่วยให้ความรู้เหล่านั้นได้รับการสืบทอดต่อไปไม่สูญหายแล้ว ยังเป็นการต่อยอดหรือนำไปสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ได้			
รวมคะแนน (สำหรับเจ้าหน้าที่ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ข้อละ ๑ คะแนน)				

คำอธิบาย การเก็บข้อมูลเกษตรกรในช่วงหลังฝึกอบรม การวัดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการฝึกอบรม การปรับเปลี่ยนแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ข้อละ ๑ คะแนน เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ว่าระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับไหน

ที่	ค่าคะแนน	ระดับความรู้ความเข้าใจ
๑	๙ - ๑๐	ดี
๒	๖ - ๘	ปานกลาง
๓	๑ - ๕	ปรับปรุง

เฉลยข้อคำถาม

ข้อ ๑ (✓)   ข้อ ๒ (x)   ข้อ ๓ (x)   ข้อ ๔ (x)   ข้อ ๕ (✓)
 ข้อ ๖ (✓)   ข้อ ๗ (x)   ข้อ ๘ (x)   ข้อ ๙ (✓)   ข้อ ๑๐ (✓)

ตอนที่ ๓ การถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ในแต่ละวิชาของวิทยากรในแต่ละรายวิชาของวิทยากรที่มาบรรยายให้ความรู้ ตามหลักสูตรกลางเกษตรทฤษฎีใหม่ภายใต้โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

ระดับความพึงพอใจมีทั้งหมด ๕ ระดับ คือ มากที่สุด = ๕ มาก = ๔ ปานกลาง = ๓ น้อย = ๒ น้อยที่สุด =

๑

ที่	หัวข้อวิชา	ระดับความพึงพอใจ				
		๑	๒	๓	๔	๕
๑	วิชาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
๒	วิชาเกษตรทฤษฎีใหม่					

ที่	หัวข้อวิชา	ระดับความพึงพอใจ				
		๑	๒	๓	๔	๕
๓	วิชาป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง					
๔	วิชาการปลูกพืช ๕ ระดับ					
๕	วิชาการคำนวณพื้นที่เก็บน้ำตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่					

ตอนที่ ๔ ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการโครงการภาพรวมในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรกลางการปรับแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ภายใต้โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

ระดับความพึงพอใจมีทั้งหมด ๕ ระดับ คือ มากที่สุด = ๕ มาก = ๔ ปานกลาง = ๓ น้อย = ๒ น้อยที่สุด =

๑

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
		๑	๒	๓	๔	๕
๑	เนื้อหาวิชามีความครอบคลุมสามารถนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ได้					
๒	ความเหมาะสมของการจัดรูปแบบการอบรม (การบรรยาย/ฝึกปฏิบัติ/การศึกษาดูงาน)					
๓	ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม					
๔	การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โครงการ (การมีอัธยาศัย การอำนวยความสะดวกช่วยเหลือ)					
๕	ความเหมาะสมของสถานที่ฝึกอบรม					
๖	ปริมาณและคุณภาพของและอาหารว่างและอาหารกลางวัน					
๗	ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการฝึกอบรม					
๘	ระยะเวลาในการฝึกอบรม					
๙	ความพึงพอใจต่อการเข้ารับการฝึกอบรมโดยภาพรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

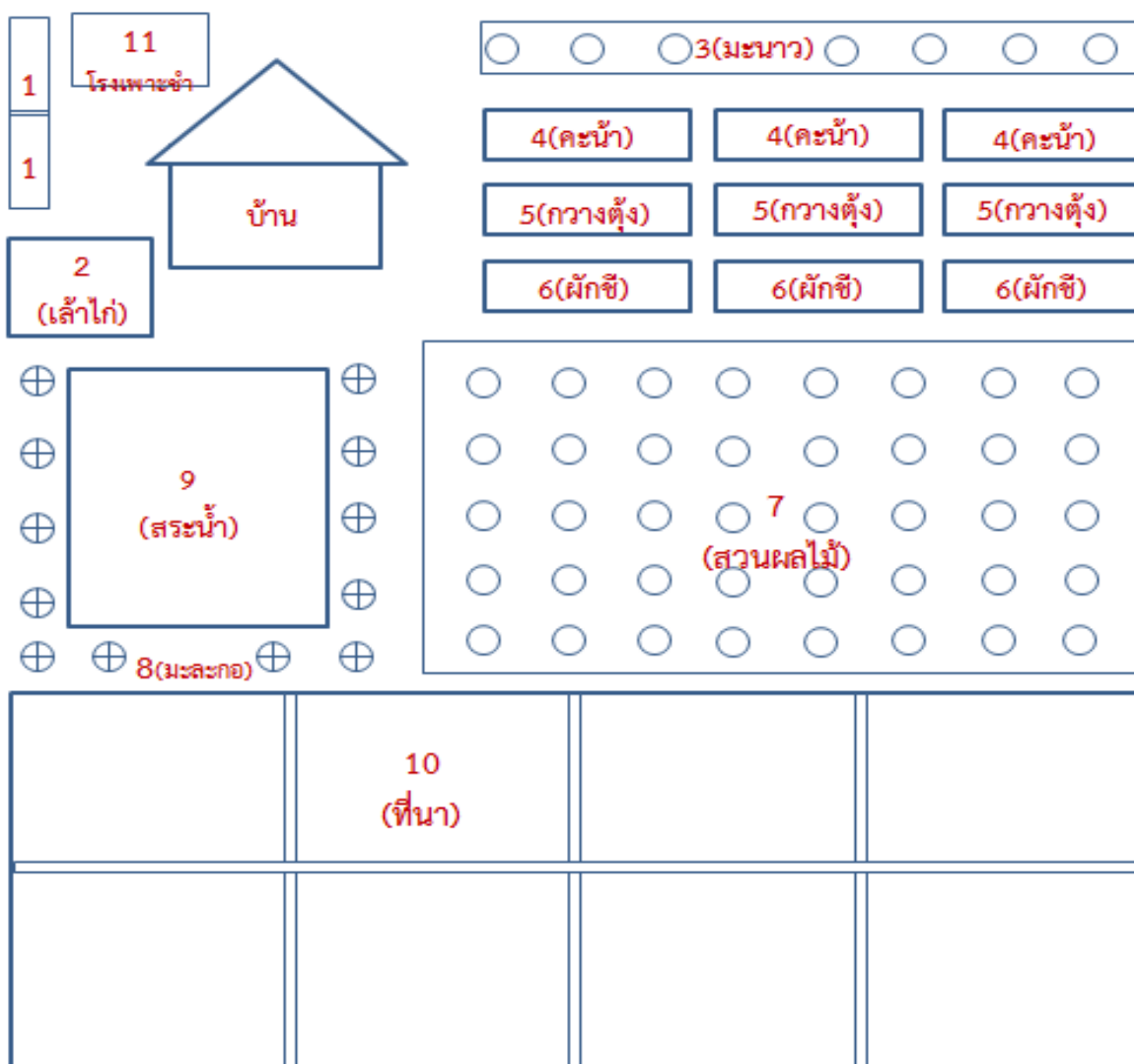
ตัวอย่างแผนผังฟาร์มแปลงเกษตรกร

โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

พื้นที่.....ไร่ (เฉพาะพื้นที่โครงการ)

ชื่อเกษตรกร.....นามสกุล .....บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

หมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....เบอร์โทรศัพท์.....

ตัวอย่างการปลูกพืชสมุนไพรในพื้นที่แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่

๑. **รั้วที่ปลูกโดยพืชสมุนไพรยืนต้น ไม้พุ่ม** ใช้พืชยืนต้นที่ให้หน่อ ใบ ดอก และผลเป็นอาหารและยารักษาโรค โดยนำมาปลูกเป็นแนวรั้วตามที่เราต้องการ พืชเหล่านี้มีลักษณะลำต้นตั้งตรง หรือ ทรงพุ่ม ยืนต้นอยู่ได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดแต่งให้เป็นรั้วมีขนาดกว้างและสูงได้ตามต้องการ ได้แก่

ไม้ยืนต้น เช่น ขี้เหล็ก ทูเรียนเทศ ส้มแขก กานพลู การบูร จันทน์เทศ ผ่าง เพกา มะรุ้ม มะค่าตีควาย มะขามแขก มะขามป้อม สมอพิเภก อบเชย พุงทะลาย สำโรง ผักเหลียง เป็นต้น

ไม้พุ่ม เช่น หญ้าหนวดแมว หม่อน ชลู่ ทองพันชั่ง ชุมเห็ดเทศ มะแว้งต้น กระจับแดง เจตมูลเพลิง พิมเสนต้น ระย่อมส้มป่อย พญาขอ เสดดพังพอนตัวผู้ หนุ่มานประสานกาย ทองพันชั่ง กระจุกไก่อดำ ส้มมือ เป็นต้น

๒. **รั้วที่ปลูกโดยพืชสมุนไพรชนิดเลื้อยเกาะ ไม้เถา** ใช้พืชผักสมุนไพรที่มีลำต้นเป็นเถาเลื้อยพัน ยึดเกาะกับแนวหรือโครงรั้วที่สร้างด้วยวัสดุต่างๆ เช่น รั้วเหล็กดัด รั้วลวดหนาม รั้วขัดแตะ รั้วไม้รวก รั้วไม้ไผ่ ฯลฯ พืชสมุนไพรที่นำมาปลูกเลื้อยเกาะรั้วนี้มักเป็นพืชล้มลุก ซึ่งจะให้ใบ ยอดอ่อน ดอก และผลเป็นอาหาร ได้แก่ ตีป्ली มะแว้งเครือ หางไหลแดง บอระเพ็ด ฟักข้าว พลู อัญชัน กวาวเครือ ข้าวเย็นเหนือข้าวเย็นใต้ โคลกลาน เถาวัลย์เปรียง บอระเพ็ดพุงช้าง รางจืด หนอนตายหยาก สะค้าน เพชรสังฆาต มะระขี้นก เสาวรส พริกไทย เป็นต้น

๓. **ไม้ล้มลุก ที่ปลูกเป็นแปลง** เช่น ฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน ไพล กระจับดำ บัวบก ขมิ้นอ้อย ตะไคร้หอม แมงลัก หญ้าปักกิ่ง หญ้าหวาน ว่านหางจระเข้ ว่านชักมดลูก กระจับวาน โสมไทย เปราะหอม ใบเตย บุก ข่า เป็นต้น

ไม้ยืนต้น	ไม้พุ่ม	ไม้ล้มลุก	ไม้เถา
ขี้เหล็ก	หญ้าหนวดแมว	ฟ้าทะลายโจร	ตีป्ली
ทูเรียนเทศ	ชลู่	ขมิ้นชัน	มะแว้งเครือ
ส้มแขก	ทองพันชั่ง	ไพล	หางไหลแดง
การบูร	ชุมเห็ดเทศ	ตะไคร้หอม	บอระเพ็ด
กานพลู	มะแว้งต้น	เปราะหอม	ฟักข้าว
จันทน์เทศ	กระจับแดง	แมงลัก	พลู
ผ่าง	เจตมูลเพลิง	เร่ว	อัญชัน
เพกา	พิมเสนต้น	ลำโพง	กวาวเครือ
มะรุ้ม	ระย่อม	ว่านน้า	ข้าวเย็นเหนือข้าวเย็นใต้
มะค่าตีควาย	ส้มป่อย	โสมไทย	โคลกลาน
มะขามแขก	พญาขอ	หญ้าปักกิ่ง	เถาวัลย์เปรียง
มะขามป้อม	เสดดพังพอนตัวผู้	หญ้าหวาน	บอระเพ็ดพุงช้าง
สมอพิเภก	หนุ่มานประสานกาย	ว่านหางจระเข้	รางจืด
อบเชย	ทองพันชั่ง	กระจับวาน	หนอนตายหยาก
พุงทะลาย	กระจุกไก่อดำ	เนระพูสีไทย	สะค้าน
สำโรง	ส้มมือ	ว่านชักมดลูก	เพชรสังฆาต

ตัวอย่างแบบฟอร์มการสำรวจและประเมินคุณสมบัติเกษตรกรต้นแบบ
โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลการทำเกษตรของเกษตรกร	
☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ...(ระบุ)...ชื่อ.....นามสกุล..... อายุ .....ปี.....เดือน เลขประจำตัวประชาชน ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อบ้าน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....โทรสาร.....มือถือ.....	

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลสำหรับการประเมินคุณสมบัติเกษตรกรต้นแบบ	
๑. รายได้รวมภาคการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกร.....บาท/ครัวเรือน/ปี ๒. ปัญหาเบื้องต้นที่เกษตรกรประสบ ☐ ๑) ด้านทุน ☐ ๒) ด้านแรงงาน ☐ ๓) ด้านวิธีการและเทคโนโลยีการผลิต ☐ ๔) ด้านการตลาด ☐ ๕) ด้านภัยพิบัติ ☐ ๖) ด้านอื่นๆ	

ส่วนที่ ๓ การประเมินคุณสมบัติเกษตรกรต้นแบบ			
คุณสมบัติ/ตัวบ่งชี้ ^๓	การประเมิน		ความเห็น/ประเด็นที่ควรพัฒนา
	ใช่	ไม่ใช่	
คุณสมบัติพื้นฐาน			
๑. มีความรู้ในเรื่องที่ทำอยู่			
๑.๑ สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือให้คำแนะนำปรึกษาให้กับผู้อื่นได้	☐	☐	
๑.๒ สามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบหรือจุดเรียนรู้ให้กับผู้อื่น	☐	☐	
๒. มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ			
๒.๑ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ทั้งจากเจ้าหน้าที่ และผ่านทางระบบสารสนเทศและการสื่อสารอื่น ๆ เช่น Internet Mobile Phone Smart Phone เป็นต้น	☐	☐	
๒.๒ มีการบันทึกข้อมูลและใช้ข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์วางแผนก่อนเริ่มดำเนินการและบริหารจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด	☐	☐	
๒.๓ มีการนำข้อมูลมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพของตนเองได้	☐	☐	
๓. มีการบริหารจัดการผลผลิตและการตลาด			
๓.๑ มีความสามารถในการบริหารจัดการปัจจัยการผลิต แรงงาน และทุน ฯลฯ	☐	☐	
๓.๒ มีความสามารถในการเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดเพื่อให้ขายผลผลิตได้	☐	☐	
๓.๓ มีการจัดการของเหลือจากการผลิตที่มีประสิทธิภาพ	☐	☐	
๔. มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม/สังคม			
๔.๑ มีกระบวนการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	☐	☐	
๔.๒ มีกิจกรรมช่วยเหลือชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่อง	☐	☐	
๕. มีความภูมิใจในความเป็นเกษตรกร			
๕.๑ มีความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพการเกษตร	☐	☐	
๕.๒ รักและหวงแหนพื้นที่และอาชีพทางการเกษตรไว้ให้รุ่นต่อไป	☐	☐	
๕.๓ มีความสุขและพึงพอใจในการประกอบอาชีพการเกษตร	☐	☐	
ส่วนที่ ๔ สรุปผลการประเมินคุณสมบัติเกษตรกรต้นแบบ			
เกษตรกรรายนี้อยู่ในกลุ่ม	☐	เป็นเกษตรกรต้นแบบ	
	☐	กำลังพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรต้นแบบ	

^๓ เกษตรกรต้องผ่านคุณสมบัติพื้นฐานครบทั้ง ๕ ข้อ โดยผ่านตัวบ่งชี้อย่างน้อย ๑ ตัวในแต่ละคุณสมบัติ

ภาคผนวก ฉ

- แบบการรายงานผลการดำเนินงานและติดตาม
- แฟ้มข้อมูล (Port Folio) เกษตรกรเข้าร่วมโครงการรายบุคคล
- แบบฟอร์มการรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการ

โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด .....
ประจำเดือน ..... พ.ศ. ....

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๔

แผนปฏิบัติงาน/งบประมาณ ผลลัพธ์/ผลสัมฤทธิ์โครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยนับ	ผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๓				คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค/ รายละเอียดการ ดำเนินงาน
			เป้าหมาย	ผลงานเฉพาะ เดือน	ผลงานสะสม (๑ ต.ค. ๖๓ - เดือนที่รายงาน)	ร้อยละ	
๑. การอบรมเกษตรกร							
๑.๑ การฝึกอบรมหลักสูตรกลาง เกษตรทฤษฎี ใหม่							
- เกษตรกร		ราย					
๑.๒ การส่งเสริมองค์ความรู้เฉพาะสาขา (ระบุ ด้าน)							
๑) ด้านพืช		ราย					
๒) ด้านปศุสัตว์		ราย					
๓) ด้านประมง		ราย					
๔) ด้านการปรับปรุงแปลง		ราย					
๕) ด้านการบัญชี		ราย					

แผนปฏิบัติงาน/งบประมาณ ผลลัพธ์/ผลสัมฤทธิ์โครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยนับ	ผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๓				คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค/ รายละเอียดการ ดำเนินงาน
			เป้าหมาย	ผลงานเฉพาะ เดือน	ผลงานสะสม (๑ ต.ค. ๖๓ - เดือนที่รายงาน)	ร้อยละ	
๒. การจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร							
๒.๑ การบันทึกข้อมูลเกษตรกร ในระบบ ฐานข้อมูล		ราย					
๒.๒ การทำแฟ้มรายบุคคล		ราย					
๒.๓ การทำผังแปลง/ผังฟาร์ม		ราย					
๒.๔ การทำแผนการผลิต		ราย					
๓. การปรับปรุงแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่		บ่อ					
๔. การพัฒนาอาชีพ							
๔.๑ เกษตรกรที่สนับสนุน		ราย					
๔.๒ ปัจจัยการผลิตที่สนับสนุน							
๑) พันธุ์พืช ไม้ผล/ เมล็ดพันธุ์ผัก/ ท่อน พันธุ์หม่อน/สมุนไพรร (ด้านพืช)		ต้น/ซอง/ ท่อน					
๒) สัตว์ปีก ไก่ไข่ เป็ดไข่ เป็ดเทศ (ด้านสัตว์)		ตัว					
๓) สัตว์น้ำ ปลากินพืช (ด้านประมง)		ตัว					
๔) วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตน้ำหมักชีวภาพ/ ถังหมัก (ด้านการปรับปรุงดิน)		ชุด/ถัง					
๕) อื่น ๆ (ระบุ)		ระบุหน่วย					
๕. การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบเกษตรกร							
- การติดตามตรวจสอบระดับจังหวัด		ครั้ง/ราย					

แผนปฏิบัติงาน/งบประมาณ ผลลัพธ์/ผลสัมฤทธิ์โครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยนับ	ผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๓				คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค/ รายละเอียดการ ดำเนินงาน
			เป้าหมาย	ผลงานเฉพาะ เดือน	ผลงานสะสม (๑ ต.ค. ๖๓ - เดือนที่รายงาน)	ร้อยละ	
-เกษตรกร		ราย					
๖. งบประมาณที่เบิกจ่าย							
๖.๑ กรมพัฒนาที่ดิน		บาท					
๖.๒ กรมส่งเสริมการเกษตร		บาท					
๖.๓ กรมปศุสัตว์		บาท					
๖.๔ กรมประมง		บาท					
๖.๕ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์		บาท					
๖.๖ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร		บาท					
๗. การส่งเสริมการตลาด							
๗.๑ กรมส่งเสริมการเกษตร		ครั้ง					
๗.๒ กรมปศุสัตว์		ครั้ง					
๗.๓ กรมประมง		ครั้ง					

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)
ตำแหน่ง.....
โทรศัพท์.....

หมายเหตุ : รายงานผลการดำเนินงานให้กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สป.กษ. ภายในสิ้นเดือน
(ตัดยอดทุกวันสิ้นเดือนส่งผลการดำเนินงานทุกวันที่ ๓ ของเดือนถัดไป ทาง อีเมลล์ ats@opsmoac.go.th)

แฟ้มข้อมูล (Port Folio) เกษตรกรเข้าร่วมโครงการรายบุคคล

เพื่อจัดเก็บข้อมูลที่ได้มีการดำเนินงานทั้งหมดเก็บไว้ที่เกษตรกร ๑ ชุด และหน่วยงานรับผิดชอบในพื้นที่/คณะทำงานระดับอำเภอ ๑ ชุด

ประกอบด้วย

๑. ใบสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
๒. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
๓. สำเนาทะเบียนบ้าน
๔. เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือเอกสารที่หน่วยงานราชการให้การรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดิน
๕. สภาพเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนก่อนร่วมโครงการ
๖. แผนผังฟาร์ม (ก่อน/หลังการผลิต) (ภาคผนวก จ)
๗. แผนการผลิต
๘. ข้อมูลความก้าวหน้าของกิจกรรมในแปลง (แบบฟอร์ม ๒ ของการจ้างแรงงาน)
๙. ภาพถ่ายความก้าวหน้าของกิจกรรมในแปลง (แบบฟอร์ม ๒ ของการจ้างแรงงาน)
๑๐. อื่นๆ ตามความเหมาะสม

แบบฟอร์มการรายงานสรุปผลการดำเนินงาน โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๑. หน้าปก

๒. คำนำ

๓. สารบัญ

๔. เนื้อหารายงาน

๔.๑ ความเป็นมา/หลักการและเหตุผลโครงการ

๔.๒ วัตถุประสงค์ของโครงการ

๔.๓ เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินงาน

๔.๔ ผลการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ

-การบริหารโครงการ

- การสนับสนุนเกษตรกร

- การพัฒนาเกษตรกร (การอบรมเกษตรกร)

- การพัฒนาเกษตรกร

- การพัฒนาพื้นที่ (การขุดสระเก็บน้ำ)

- การพัฒนาการผลิต (พืช สัตว์ ประมง)

- การพัฒนากลุ่มเกษตรกร

- การพัฒนาการตลาด

- การเชื่อมโยงตลาด

๔.๕ สรุปการใช้งบประมาณของโครงการ

๔.๖ สรุปรายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๔.๗ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโครงการ

หมายเหตุ - เป็นแนวทางในการจัดทำรายงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเท่านั้น อาจมีข้อมูลหรือรายละเอียด เพิ่มเติมได้มากกว่านี้ ขอให้เป็นดุลยพินิจของจังหวัด

- ขอให้ส่งรายงานเป็นรูปเล่มให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายในกันยายน ๒๕๖๔

เป็น file word

ภาคผนวก ช

- พื้นที่ดำเนินการในแต่ละภาคแต่ละจังหวัด
- นิยามศัพท์เอกสารสิทธิ์ในที่ดิน

พื้นที่ดำเนินการในแต่ละภาคแต่ละจังหวัด

ภาคเหนือ

ที่	จังหวัด	จำนวนตำบลที่ดำเนินการ
๑	จังหวัดกำแพงเพชร	๓
๒	จังหวัดเชียงราย	๑๒๒
๓	จังหวัดเชียงใหม่	๑๘๙
๔	จังหวัดตาก	๖๐
๕	จังหวัดนครสวรรค์	๑๒๔
๖	จังหวัดน่าน	๗
๗	จังหวัดพะเยา	๑๔
๘	จังหวัดพิจิตร	๘๕
๙	จังหวัดพิษณุโลก	๗๙
๑๐	จังหวัดเพชรบูรณ์	๗
๑๑	จังหวัดแพร่	๔๖
๑๒	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๒๐
๑๓	จังหวัดลำปาง	๘๒
๑๔	จังหวัดลำพูน	๕๐
๑๕	จังหวัดสุโขทัย	๔
๑๖	จังหวัดอุตรดิตถ์	๒๒
๑๗	จังหวัดอุทัยธานี	๔
รวม		๙๑๘

ภาคกลาง

ที่	จังหวัด	จำนวนตำบลที่ดำเนินการ
๑	จังหวัดกาญจนบุรี	๒๔
๒	จังหวัดจันทบุรี	๕๒
๓	จังหวัดฉะเชิงเทรา	๓๒
๔	จังหวัดชลบุรี	๘๒
๕	จังหวัดชัยนาท	๑๔
๖	จังหวัดตราด	๒๙
๗	จังหวัดนครนายก	๒๙
๘	จังหวัดนครปฐม	๙๘
๙	จังหวัดนนทบุรี	๔๙
๑๐	จังหวัดปทุมธานี	๕๘
๑๑	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๑๕
๑๒	จังหวัดปราจีนบุรี	๔๖
๑๓	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๙๐
๑๔	จังหวัดเพชรบุรี	๘๗
๑๕	จังหวัดระยอง	๔๓
๑๖	จังหวัดราชบุรี	๘๙
๑๗	จังหวัดลพบุรี	๒๖
๑๘	จังหวัดสมุทรปราการ	๕๐
๑๙	จังหวัดสมุทรสงคราม	๓๒
๒๐	จังหวัดสมุทรสาคร	๔๐
๒๑	จังหวัดสระแก้ว	๓๘
๒๒	จังหวัดสระบุรี	๑๐๐
๒๓	จังหวัดสิงห์บุรี	๔๓
๒๔	จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๕
๒๕	จังหวัดอ่างทอง	๔๓
รวม		๑,๓๐๔

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่	จังหวัด	จำนวนตำบลที่ดำเนินการ
๑	จังหวัดกาฬสินธุ์	๐
๒	จังหวัดขอนแก่น	๔๓
๓	จังหวัดชัยภูมิ	๗๗
๔	จังหวัดนครพนม	๕๙
๕	จังหวัดนครราชสีมา	๒๘๘
๖	จังหวัดบึงกาฬ	๖
๗	จังหวัดบุรีรัมย์	๓๑
๘	จังหวัดมหาสารคาม	๔๘
๙	จังหวัดมุกดาหาร	๑
๑๐	จังหวัดยโสธร	๔๑
๑๑	จังหวัดร้อยเอ็ด	๗
๑๒	จังหวัดเลย	๓๒
๑๓	จังหวัดศรีสะเกษ	๑๔
๑๔	จังหวัดสกลนคร	๑๒๔
๑๕	จังหวัดสุรินทร์	๑
๑๖	จังหวัดหนองคาย	๓๖
๑๗	จังหวัดหนองบัวลำภู	๕๓
๑๘	จังหวัดอำนาจเจริญ	๔
๑๙	จังหวัดอุดรธานี	๑๔๒
๒๐	จังหวัดอุบลราชธานี	๔๒
รวม		๑,๐๔๙

ภาคใต้

ที่	จังหวัด	จำนวนตำบลที่ดำเนินการ
๑	จังหวัดกระบี่	๓
๒	จังหวัดชุมพร	๓๑
๓	จังหวัดตรัง	๒๙
๔	จังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๕๗
๕	จังหวัดนราธิวาส	๓๘
๖	จังหวัดปัตตานี	๘๙
๗	จังหวัดพังงา	๔๔
๘	จังหวัดพัทลุง	๖๔
๙	จังหวัดภูเก็ต	๑๔
๑๐	จังหวัดยะลา	๕๓
๑๑	จังหวัดระนอง	๑๕
๑๒	จังหวัดสงขลา	๗๙
๑๓	จังหวัดสตูล	๓๕
๑๔	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๘๗
รวม		๗๓๘

นิยามศัพท์เอกสารสิทธิ์ในที่ดิน

๑. การถือครองที่ดิน หมายถึง สิทธิในการครอบครองหรือใช้ที่ดินเพื่อทำการเกษตร ในลักษณะต่างๆ ของผู้ถือครอง อาจเป็นเนื้อที่ของตนเอง หรือเป็นเนื้อที่ไม่ใช่ของตนเอง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ คือของครัวเรือน เช่า และอื่นๆ ตามรายละเอียด ดังนี้

๑) ของครัวเรือน หมายถึง ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ตามกฎหมายหรือเอกสารแสดงว่าได้เข้าถือครอง เช่น โฉนด, นส.๔, นส.๓, สปก.๔-๐๑, สค.๑, กสน., นส.๒(ใบจอง), นส.๕(ใบไต่สวน), นค.๓ ใบเหยียบย่ำ หรือ สทก. เป็นต้น ที่ครอบครองโดยคนในครัวเรือน

๒) เช่า หมายถึง ที่ดินที่เช่าจากผู้อื่นโดยจ่ายค่าเช่าเป็นเงินสดหรือผลผลิต ตามแต่จะตกลง หรือทำสัญญากับเจ้าของที่ดิน

๓) อื่นๆ หมายถึง ที่ดินที่ผู้ถือครองเข้าไปทำการเกษตร โดยไม่มีกรรมสิทธิ์หรือไม่ได้จ่ายค่าเช่า เช่น ที่ดินที่บุคคลอื่นอนุญาตให้ทำประโยชน์ได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน

๒. นิยามศัพท์เอกสารสิทธิ์ในที่ดิน หมายถึง ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ตามกฎหมายหรือเอกสารที่แสดงว่าได้เข้าถือครอง เช่น โฉนด นส.๔ นส.๓/นส.๓ก น.ส.๓ข สปก.๔-๐๑ กสน นค.๓ นส.๒ (ใบจอง) สค.๑. ใบไต่สวน (นส.๕) และ สทก. เป็นต้น โดยความหมายของเอกสารสิทธิ์บางชนิด ดังนี้

๑) **น.ส.๓** หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือ มาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗ ได้ให้ความหมายว่าเป็น หนังสือรับรองจากพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ได้ทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว จะต้องเป็นที่ดินที่มีสิทธิ์ในที่ดินได้ครอบครองและทำประโยชน์แล้ว และเป็นที่ดินที่สามารถออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ได้ตามกฎหมาย คือ จะต้องไม่ใช่ที่ดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ทางน้ำ ทางหลวงทะเลสาบ ที่ชายตลิ่ง ที่เขา ที่ภูเขา ที่เกาะ ในการดำเนินการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกให้แก่ผู้ครอบครองที่ดินที่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินครบตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายได้กำหนดไว้ การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีความสำคัญแก่ราษฎรเป็นอย่างมากเพราะสามารถใช้เป็นหลักฐาน ในการแสดงการครอบครองของเจ้าของที่ดิน แต่การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ จะต้องมีการรังวัด ตรวจสอบจำนวนเนื้อที่ให้แน่นอนและมีการปักหลักกำหนดเขตที่ดิน โดยหนังสือรับรองการทำประโยชน์มี ๓ แบบ ดังนี้

(๑) แบบ น.ส.๓ ก. ใช้ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในท้องที่ที่มีระวางรูปถ่ายทางอากาศ

(๒) แบบ น.ส.๓ ข. ใช้ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในท้องที่ที่ไม่มีระวางรูปถ่ายทางอากาศ

(๓) แบบ น.ส.๓ ใช้ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในท้องที่อื่นนอกจากที่ระบุไว้ข้างต้น

๒) **ส.ป.ก.๔** คือ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินในที่ดินของรัฐไม่ใช่เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จะไม่สามารถโอนสิทธิ์การทำประโยชน์ในพื้นที่ให้แก่บุคคลอื่นได้ ยกเว้น คู่สมรส บุตร เท่านั้น มีแบบต่างๆ ดังนี้ ส.ป.ก. ๔ / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ก / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ข / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ค / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ง / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ จ / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ฉ / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ช / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ซ / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ฅ / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ฎ / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ฏ / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ฐ / ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ด รวมถึง ส.ป.ก./สร ๕ ก

๓) **ก.ส.น.** เป็นหนังสือแสดงการทำประโยชน์ ซึ่งออกให้ในกรมที่ดิน ตาม พ.ร.บ. จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ การได้สิทธิ์ในที่ดินของสมาชิกนิคมสหกรณ์ การจัดการที่ดินลักษณะนี้

กฎหมายมุ่งที่จะให้สมาชิกนิคมสหกรณ์ผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินที่ได้รับกรรมสิทธิ์ที่ดิน (โฉนดที่ดินหรือตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว) หรือสิทธิ์ครอบครอง (น.ส.๓) เมื่อสมาชิกนิคมสหกรณ์นั้น ๆ ปฏิบัติตามกฎหมายไว้ คือ

- (๑) เมื่อสมาชิกนิคมสหกรณ์ได้ทำประโยชน์ที่ดินแล้ว
- (๒) เป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี
- (๓) ชำระเงินค่าช่วยทุนรัฐบาลเรียบร้อยแล้ว
- (๔) ชำระหนี้เกี่ยวกับกิจการของนิคมให้แก่ทางราชการเรียบร้อยแล้ว

สมาชิกนิคมสหกรณ์ที่ปฏิบัติครบตามหลักเกณฑ์ ทั้ง ๔ ข้อ ดังกล่าว กรมส่งเสริมสหกรณ์จะออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ให้แก่สมาชิกนิคมสหกรณ์นั้น ๆ เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วสมาชิกนิคมสหกรณ์ผู้นั้นก็สามารถนำหลักฐานดังกล่าวไปออกโฉนดที่ดิน หรือ น.ส. ๓ ผู้ได้มาซึ่งที่ดินจะโอนที่ดินไปให้ผู้อื่นไม่ได้ นอกจากตกทอดทางมรดกหรือโอนไปยังสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกอยู่ และภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ที่ดินนั้นไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีด้วย

๔) น.ค. มี ๒ แบบ คือ น.ค.๑ และ น.ค. ๓

(๑) น.ค. ๑ คือที่ดินเขตนิคม การเข้าครอบครองทำประโยชน์ กรรมสิทธิ์เป็นของรัฐ

(๒) น.ค. ๓ เป็นเอกสารที่ออกสืบเนื่องจาก น.ค.๑ ซึ่งเป็นหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเอง โดยกรมประชาสัมพันธ์ (ปัจจุบันกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ) จะเป็นผู้ออกให้กับบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกนิคมตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดิน เพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ต่อมาเมื่อสมาชิกของนิคมได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตเกินกว่า ๕ ปี ได้ชำระเงินช่วยทุนที่รัฐบาลได้ลงไปแล้ว และชำระหนี้สินเกี่ยวกับกิจการนิคมให้ทางราชการแล้ว ก็จะได้รับหนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค.๓) เป็นหลักฐาน สมาชิกนิคมสร้างตนเองที่ได้รับ หนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค.๓) แล้ว มาตรา ๑๑ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ บัญญัติให้สามารถนำหลักฐานดังกล่าวขอโฉนดที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินได้ ถ้าเป็นการขอออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จะต้องยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา หรือสำนักงานที่ดินส่วนแยก ที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ในเขตอำนาจถ้าเป็นการออกโฉนดที่ดินโดยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๘ ทวิ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เข้าไปดำเนินการเดินสำรวจรังวัดออกโฉนดที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง และได้เข้าไปทำการสำรวจรังวัดถึงที่ดินของผู้ใด หากผู้นั้นมีหลักฐาน น.ค.๓ ก็สามารถนำ น.ค.๓ เป็นหลักฐานในการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินได้ โฉนดที่ดินที่ได้ออกจากหลักฐาน น.ค.๓ จะถูกกำหนดห้ามโอน ๕ ปี นับแต่วันที่ได้รับโฉนดที่ดิน เว้นแต่ตกทอดทางมรดก และในกำหนดเวลาห้ามโอนนี้ที่ดินไม่อยู่ในข่ายแห่งการบังคับคดี ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

๕) ส.ท.ก. คือ หนังสืออนุญาตให้ทำประโยชน์ได้ถูกต้องตามกฎหมายในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ เป็นการชั่วคราว ได้คราวละ ๕ ปี ออกโดยกรมป่าไม้ สามารถตกทอดได้ทางมรดก แบ่งเป็น

- (๑) ส.ท.ก. ๑ ก. อนุญาตให้ทำประโยชน์ ได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่ ไม่เสียค่าธรรมเนียมในคราวแรก
- (๒) ส.ท.ก. ๒ ก. คือ ที่ ส.ท.ก. ๑ ก แต่เสียค่าธรรมเนียม ในคราวต่อมา

ดังนั้น หาก ส.ท.ก. ๑ ก ฉบับใดที่มีอายุเกิน ๕ ปี ในวันที่ขึ้นทะเบียนให้สันนิษฐานว่าอาจเปลี่ยนแปลงเป็น ส.ท.ก.๒ ก ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบให้ละเอียด สำหรับ ส.ท.ก.๑ ข อนุญาตเพื่อการปลูกป่าหรือไม่ยืนต้นทำประโยชน์ ไม่เกิน ๓๕ ไร่ และไม่ควรมีไม้ยืนต้นไม่น้อยกว่า ๒๐ ต้นต่อไร่

๖) ส.ค.๑ คือใบแจ้งการครอบครองที่ดิน เป็นหลักฐานว่าตนครอบครองที่ดินแปลงใดอยู่ (ปัจจุบันไม่มีการแจ้ง ส.ค. ๑ อีกแล้ว) ส.ค. ๑ ไม่ใช่หนังสือแสดงสิทธิที่ดิน เพราะไม่ใช่หลักฐานที่ทางราชการออกให้ เพียงแต่เป็นการแจ้งการครอบครองที่ดินเท่านั้น ดังนั้น ส.ค. ๑ จึงทำการโอนกันได้เพียงแค่แสดงเจตนาสละการครอบครองเท่านั้น และไม่ยึดถือ พร้อมส่งมอบให้ผู้รับโอนก็ถือว่าเป็นการโอนกันโดยชอบแล้ว ผู้มี ส.ค.๑ มีสิทธินำมาขอออกโฉนด หรือ น.ส.๓ น.ส.๓ ก และ น.ส.๓ ข ได้ตามเงื่อนไขของทางราชการ

ภาคผนวก ซ

- คุณสมบัติเกษตรกรและวิธีการรับสมัคร (ระยะที่ ๒)
  - ใบสมัครเกษตรกร (ระยะที่ ๒)
  - หนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ (ระยะที่ ๒)
- แผนภาพขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการของแรงงาน (ระยะ ๒)
- คุณสมบัติของผู้รับจ้างงานและวิธีการรับสมัคร (ระยะที่ ๒)
  - ใบสมัครผู้รับจ้างงาน (ระยะที่ ๒)
  - หนังสือรับรองการมีที่พักอาศัยในพื้นที่ (ระยะที่ ๒)
- แผนภาพขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการของแรงงาน (ระยะ ๒)

คุณสมบัติเกษตรกร (ระยะที่ ๒)

- (๑) ต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือเกษตรกรทั่วไป หรือทายาทเกษตรกร หรือแรงงานคีนถิ่น หรืออาสาสมัครเกษตรกรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๒) มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป และมีสัญชาติไทย กรณีอายุเกิน ๖๐ปี ขอให้อยู่ในดุลพินิจของคณะทำงานระดับอำเภอ โดยคำนึงถึงศักยภาพของเกษตรกรในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และประโยชน์ของโครงการ โดยเฉพาะการรวมกลุ่มเกษตรกร
- (๓) พื้นที่ที่ใช้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ต้องเป็นพื้นที่ที่เป็นผืนเดียวกันไม่น้อยกว่า ๓ ไร่ และเป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิถูกต้องตามกฎหมาย โดยเอกสารสิทธิต้องเป็นของผู้สมัครหรือเป็นของทายาทของผู้สมัคร (บิดากับบุตร มารดากับบุตร สามีกับภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมาย) และผู้สมัครต้องมีที่พักอาศัย หรือเป็นที่พักที่สามารถเข้ามาพักอาศัยเพื่อทำกิจกรรมทางการเกษตร ในพื้นที่ที่ใช้สมัครเข้าร่วมโครงการ หรือมีการสร้างที่พักภายหลังประกาศรายชื่อเข้าร่วมโครงการภายใน ๓๐ วัน
- (๔) เจ้าของเอกสารสิทธิตามข้อ (๓) ต้องยินยอมให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อเป็นจุดเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๗ ปี
- (๕) ผู้สมัครและพื้นที่ที่ใช้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ต้องไม่อยู่ในโครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ (๕ ประสาน) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วิธีการรับสมัคร (ระยะที่ ๒)

- ๑) สมัครด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ <http://ntag.moac.go.th> (คู่มือการบันทึกข้อมูลโครงการ)
- ๒) ยื่นใบสมัครกับเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล หรือที่สำนักงานเกษตรอำเภอ (ภาคผนวก ข และ ค)

วิธีการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ (ระยะที่ ๒)

คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ ประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการ ผู้แทนจากสภาเกษตรกรในพื้นที่ และผู้แทนจากชุมชนในพื้นที่ เป็นผู้คัดเลือกเกษตรกรรายตำบล โดยการ

- ๑) พิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลผู้สมัครกับคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการฯ
- ๒) ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ โดยใช้ข้อมูลทางวิชาการของกรมพัฒนาที่ดิน ในการประเมินศักยภาพของพื้นที่และการกักเก็บน้ำ รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ เช่น ชั้นเกลือ ชั้นดินเปรี้ยว ชั้นดาน ชั้นหิน เป็นต้น **กรณี** ไม่สามารถตรวจสอบจากข้อมูลจากเอกสารได้ ให้มอบหมายคณะทำงาน ลงพื้นที่ตรวจสอบร่วมกับผู้สมัคร

๓) คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ อาจกำหนดเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

๔) การพิจารณาผลของคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ ให้มีการบันทึกความเห็น เหตุผลในการตัดสินใจ และมติที่ประชุมให้ชัดเจน

๕) พิจารณาขึ้นบัญชีผู้ผ่านการคัดเลือก โดยลำดับจากวันที่สมัคร และขึ้นบัญชีสำรองในกรณีที่มีผู้ผ่านการคัดเลือกเกินเป้าหมายที่ได้รับการจัดสรร และอาจมีการพิจารณาเพิ่มเติมหากมีการจัดสรรเป้าหมายเพิ่ม

- ๕) แจ้งผู้ที่ได้รับการคัดเลือกทราบ เพื่อทำข้อตกลงรายละเอียด และเตรียมพื้นที่สำหรับดำเนินการต่อไป

หมายเหตุ : กรณีในตำบลใดมีเกษตรกรเพียง ๑ ราย ให้งดเข้าร่วมโครงการฯ ในตำบลนั้น

รหัส.....

ใบสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ “๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่”
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ยื่นแบบ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๓

สมัครเข้าร่วมโครงการฯ จังหวัด.....อำเภอ.....ตำบล.....

๑. ข้าพเจ้าชื่อ นาย นาง น.ส. อื่นๆ (ระบุ).....ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขประจำตัวประชาชน

๒. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อบ้าน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

๓. สถานะผู้สมัคร เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกษตรกรทั่วไป

ทายาทเกษตรกร แรงงานคืนถิ่น

อาสาสมัครเกษตรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระบุประเภทอาสาสมัคร.....

๔. ข้อมูลพื้นที่

เอกสารสิทธิ์ประเภท.....เลขที่เอกสารสิทธิ์.....เลขที่ระวาง.....

เนื้อที่ตามเอกสารสิทธิ์.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ชื่อเจ้าของเอกสารสิทธิ์.....

เลขบัตรประจำตัวประชาชน

กรณีชื่อเจ้าของเอกสารสิทธิ์ไม่ตรงกับชื่อผู้สมัคร โปรดระบุความสัมพันธ์กับผู้สมัคร บิดา มารดา สามีนหรือภรรยา

เขตชลประทาน ในเขต นอกเขต ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ : Lat.....Long.....

ที่ตั้งแปลง หมู่ที่.....ชื่อบ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์..... มีที่พัก ไม่มีที่พัก

๕. ขนาดพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ระบุ.....ไร่ (จำนวนพื้นที่จริงที่จะ
นำเข้าร่วมโครงการฯ ในขนาด ๓ - ๕ ไร่)

๖. สภาพพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความเหมาะสม สามารถเก็บกักน้ำได้

ได้ ไม่ได้ ไม่แน่ใจ

** ข้าพเจ้าขอให้การรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ หากมีการตรวจสอบ
เอกสารหรือข้อเท็จจริง ในภายหลัง ปรากฏว่า ข้าพเจ้าไม่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศรับสมัครให้ถือว่า
ข้าพเจ้าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและข้าพเจ้าจะไม่ใช้สิทธิเรียกร้องใดๆ ทั้งสิ้น และหากข้าพเจ้าแจ้งใจรอกข้อความ
อันเป็นเท็จ ให้ถือเป็นความผิดฐานแจ้งความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา

๑๓๗ **

ลงชื่อ.....ผู้ขอรับสมัคร ลงชื่อ.....

เจ้าหน้าที่รับเรื่อง

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.๒๕๖๓

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.๒๕๖๓

**หนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์จากที่ดินในการจัดทำ
โครงการ “๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่”
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์**

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....
สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตรอก/ซอย.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
ซึ่งเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ประเภท.....เลขที่ดิน.....
ตั้งอยู่ ณ เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตรอก/ซอย.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....เกี่ยวข้องกับผู้สมัครเป็น.....
ยินยอมให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้ประโยชน์ในที่ดินตามเอกสารสิทธิ์ดังกล่าว เพื่อดำเนินกิจกรรม
โดยการขุดปรับสภาพพื้นผิวที่ดิน และใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับประชาชนทั้งใน-นอกชุมชน ตั้งแต่วันเริ่ม
ดำเนินโครงการ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔) ไม่น้อยกว่า ๗ ปี

หากข้าพเจ้าไม่ให้ความร่วมมือตามวัตถุประสงค์โครงการจะยินยอมชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นพร้อม
ดอกเบี้ย เท่าที่ทางราชการสนับสนุน และให้แจ้งการสนับสนุนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกโครงการ
เพื่อเป็นหลักฐาน ข้าพเจ้าจึงได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าพยาน และขอรับรองว่า หนังสือฉบับนี้ได้ทำขึ้น
โดยความถูกต้องตามความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้ถือกรรมสิทธิ์
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

หมายเหตุ ได้แนบสำเนาเอกสาร พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้อง ดังนี้

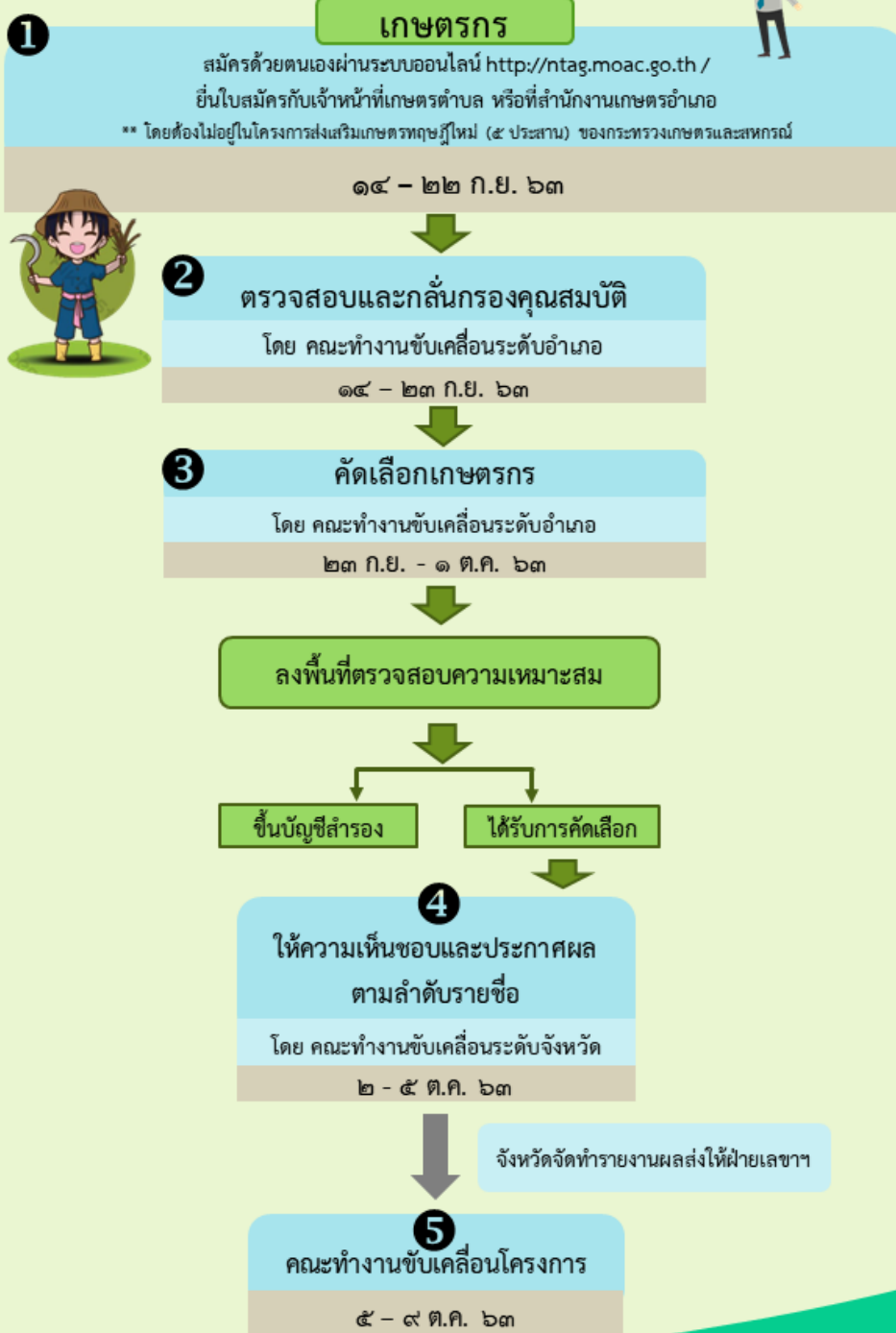
- สำเนาเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- สำเนาบัตรประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน

การเข้าร่วมของเกษตรกร โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ระยะที่ ๒

ประชาสัมพันธ์ ๑๑ ก.ย. ๖๓ เป็นต้นไป

กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ ก.ย. ๒๕๖๓

คุณสมบัติการจ้างงาน (ระยะที่ ๒)

- (๑) เป็นเกษตรกรทั่วไป หรือทายาทเกษตรกร หรือแรงงานคืนถิ่น หรืออาสาสมัครเกษตรกรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๒) อายุระหว่าง ๑๘ – ๖๐ ปีบริบูรณ์ และมีสัญชาติไทย
- (๓) วุฒิมัธยมศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือเทียบเท่า
- (๔) มีที่พักอาศัยอยู่ในตำบลที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ หรือในตำบลข้างเคียงที่มีพื้นที่ติดกัน ภายในอำเภอเดียวกัน
- (๕) ต้องมีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ (smartphone) ฯลฯ
- (๖) ไม่เป็นข้าราชการประจำ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือข้าราชการบำนาญ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวง กรมที่มีฐานะเทียบเท่าพนักงานส่วนท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และไม่เป็นลูกจ้างเอกชน
- (๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
- (๘) ต้องไม่เป็นเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรมปรับปรุงแปลงตามโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่
- (๙) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรง

การปฏิบัติหน้าที่

- ๑) สนับสนุนการวางแผนการผลิตแปลงเกษตรกรทฤษฎีใหม่ของผู้เข้าร่วมโครงการฯ และปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการดำเนินงานภายใต้โครงการฯ
- ๒) จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลด้านการเกษตรในพื้นที่ตำบล พร้อมทั้งจัดทำรายงานตามแบบรายงานใน ภาคผนวก ง
- ๓) นำความรู้และข้อมูลข่าวสารที่ได้รับถ่ายทอดสู่เกษตรกร ที่รับผิดชอบและติดตามสถานการณ์การทำงานเกษตรกรทฤษฎีใหม่
- ๔) ประสานเชื่อมโยงการทำงาน และประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรม โครงการตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เข้าถึงหมู่บ้านที่รับผิดชอบ
- ๕) จัดทำแผนผลการปฏิบัติงานรายเดือน ตามแบบรายงานใน ภาคผนวก ง
- ๖) รายงานผลความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค การดำเนินงานตามโครงการในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เดือนละ ๑ ครั้ง
- ๗) ประสานงานหรือร่วมประชุมกับคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอ
- ๘) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

วิธีการรับสมัคร

สมัครด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ <http://ntag.moac.go.th> (คู่มือการบันทึกข้อมูลโครงการ)

วิธีการคัดเลือกผู้รับจ้างงาน

คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ ประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการ ผู้แทนจากสภาเกษตรกรในพื้นที่ และผู้แทนจากชุมชนในพื้นที่ เป็นผู้คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ในแต่ละตำบล ดังนี้

๑) วิธีการคัดเลือกให้คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ เป็นผู้กำหนด ซึ่งอาจให้วิธีการสัมภาษณ์ การทดสอบภาคปฏิบัติ หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับงานที่จะต้องปฏิบัติ ทั้งนี้ สามารถศึกษาตัวอย่างเครื่องมือในการสัมภาษณ์ และการทดสอบการปฏิบัติได้ตามตัวอย่างในภาคผนวก

๒) เกณฑ์การตัดสินผู้ผ่านการคัดเลือก ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ สามารถกำหนดให้เหมาะสม ชัดเจน และสอดคล้องกับวิธีการคัดเลือกตามข้อ (๑)

๓) การพิจารณาผลของคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ระดับอำเภอ ให้มีการบันทึกความเห็น เหตุผลในการตัดสิน และมติที่ประชุมให้ชัดเจน

๔) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกให้สอดคล้องกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ และปริมาณงานที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละตำบล

หมายเหตุ : ๑. กรณีในตำบลใดไม่มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ให้งดการจ้างงานในตำบลนั้น

ใบสมัครการจ้างงานโครงการ “๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่”
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ยื่นแบบ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖๓

พื้นที่ที่ประสงค์จะปฏิบัติงาน จังหวัด ..... อำเภอ ..... ๑) ตำบล..... หรือ
๒) ตำบล .....(ซึ่งต้องเป็นตำบลข้างเคียงที่มีพื้นที่ติดกันและอยู่อำเภอเดียวกัน)

๑. ข้าพเจ้าชื่อ นาย นาง น.ส. อื่นๆ (ระบุ).....ชื่อ.....นามสกุล.....
เลขประจำตัวประชาชน
เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
สถานภาพทางครอบครัว โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย

๒. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....ชื่อบ้าน..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

๓. สถานะผู้สมัคร เกษตรกรทั่วไป ทายาทเกษตรกร แรงงานคืนถิ่น
 อาสาสมัครเกษตรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระบุประเภทอาสาสมัคร ....

๔. การศึกษา สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดระดับ..... จาก.....

๕. บุคคลที่สามารถติดต่อได้ทันที ชื่อ..... นามสกุล..... ความสัมพันธ์.....
เลขประจำตัวประชาชน
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....
ชื่อสถานที่ทำงาน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

๖. ปัจจุบันท่านใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ หรือ Social Media อะไรบ้าง โปรดระบุ

๑. E-mail : .....*จำเป็นต้องมีเพื่อการรับ-ส่งงาน
๒. Facebook Account .....ระบุระยะเวลาใช้งาน.....ปี
๓. Line Application : ID .....
๔. อื่นๆ ระบุ : .....

๗. มีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ โปรดระบุ

- คอมพิวเตอร์ (PC notebook)
- แท็บเล็ต Lablet ยี่ห้อ/รุ่น .....
- โทรศัพท์เคลื่อนที่ Smartphone ยี่ห้อ ..... รุ่น .....
- อื่นๆ ระบุ ..... ยี่ห้อ/รุ่น .....

-๒-

๘. ปัจจุบันท่านใช้งาน Internet ผ่าน website / Application ใดเป็นประจำบ้าง โปรดระบุ

๑. ....
 ๒. ....
 ๓. ....
 ๔. ....
 ๕. ....

๙. ท่านเคยมีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับหน่วยงานทางราชการ หรือไม่

- ไม่มี
 มี โปรดระบุ ชื่อหน่วยงาน ..... / หน้าที่ .....

๑๐. ข้าพเจ้าไม่เป็นข้าราชการประจำ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการบำนาญ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวง กรม ที่มีฐานะเทียบเท่าพนักงานส่วนท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และไม่เป็นลูกจ้างเอกชน

- ใช่ ไม่ใช่

๑๑. ข้าพเจ้าไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

- ใช่ ไม่ใช่

๑๒. ข้าพเจ้าไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรง ใช่ ไม่ใช่

** ข้าพเจ้าขอให้การรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศรับสมัครทุกประการ หากมีการตรวจสอบเอกสารหรือคุณสมบัติของข้าพเจ้าในภายหลังปรากฏว่า ข้าพเจ้าไม่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศรับสมัครให้ถือว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและข้าพเจ้าจะไม่ใช้สิทธิเรียกร้องใดๆ ทั้งสิ้น และหากข้าพเจ้าจงใจกรอกข้อความ อันเป็นเท็จ ให้ถือเป็นความผิดฐานแจ้งความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๓๗ **

ลงลายมือชื่อ.....ผู้สมัคร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.๒๕๖๓

หนังสือรับรองการมีที่พักอาศัยในพื้นที่

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว ..... นามสกุล .....

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ..... เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ..... ตำบล.....

อำเภอ ..... จังหวัด.....

ขอรับรองว่า นาย/นาง/นางสาว ..... นามสกุล .....

เลขประจำตัวบัตรประชาชน ..... เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ .....

เป็นผู้มีที่พักอาศัยใน บ้านเลขที่..... หมู่..... ตำบล ..... อำเภอ .....

จังหวัด ..... ตั้งแต่ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ถึงปัจจุบัน

โดยมี นาย/นาง/นางสาว ..... นามสกุล ..... เลขประจำตัวบัตรประชาชน .....

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ..... เป็นเจ้าบ้าน จริง

ลงชื่อ ..... ผู้ใหญ่บ้าน

(.....)

ลงชื่อ ..... เจ้าบ้าน

(.....)

ลงชื่อ ..... ผู้พักอาศัย

(.....)

การเข้าร่วมของเกษตรกรโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ระยะที่ ๒

ประชาสัมพันธ์ ๑๑ ก.ย. ๖๓ เป็นต้นไป

แรงงาน

1

สมัครด้วยตนเองออนไลน์
<http://ntag.moac.go.th>

๑๔ - ๒๒ ก.ย. ๖๓

2

ตรวจสอบและกลั่นกรองคุณสมบัติ

โดย คณะทำงานขับเคลื่อนระดับอำเภอ

๑๔ ก.ย. - ๒๓ ก.ย. ๖๓

3

คัดเลือกแรงงาน

โดย คณะทำงานขับเคลื่อนระดับอำเภอ

๒๓ ก.ย. - ๑ ต.ค. ๖๓

สัมภาษณ์

/ สอนภาคปฏิบัติ (ทดสอบการใช้งานApplication)

ได้รับการคัดเลือก

4

ให้ความเห็นชอบและประกาศผล
ตามลำดับรายชื่อ

โดย คณะทำงานขับเคลื่อนระดับจังหวัด

๒-๕ ต.ค. ๖๓

กษ.จังหวัดเตรียมจ้างงาน

๕ - ๙ ต.ค. ๖๓

จังหวัดจัดทำรายงานผลส่งให้ฝ่ายเลขา

5

คณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ

๕ - ๙ ต.ค. ๖๓

กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ ก.ย. ๒๕๖๓